

Ël lìber d'Isaìa

Da la Neuva Bibia an Lenga Piemontèisa
voltà da Pàul E. Castlin-a e da Majo Galin-a

**Edission
Tempo di Riforma**

2023

Costa version dj'At ëd j'Apòstoj a l'é tirà da la Neuva Bìbia an Lenga Piemontèisa ch'as peul trovesse compléta a l'adressa dla Ragnà <https://pms.wikisource.org/>

Còdes ISBN:

Introduccion a l'euvera compléta dla Neuva Bibia an Lengha piemontèisa

Costa version ëd la Bibia ebràica e cristian-a an lengha piemontèisa, soagnà da Pàul E. Castlin-a, pastor evangelich, e Majo Galin-a, a-j va dapress al métod ëd l'equivalensa dinàmica (pënsé për pensé).

Sò bu a l'é la divulgassion dla Paròla 'd Nosgnor e "parlé al cheur" dla nòstra gent con un lengagi "ëd minca dì". Për coj ch'a veulo fonghé ancreus lòn ch'a lesò, dle nòte al pé dla pagina a dan ëd pcite spiegassion e rendission alternative dl'istess vers, ma i arcomandoma sèmper ëd comparisioné tut a 'd bibie an d'àutre lenghe.

I l'oma fàit nòstr travaj - e sossì a l'é nòstr prim presupòst - ant la përsuasion che la Bibia a l'é nen "un liber qualsëssia, ma ch'a trasmèt la Paròla 'd Nosgnor. A l'é për lòn che an fasend sto travaj i l'oma avù la pì àuta diligenza e respet. I l'oma 'dcò respetà la tradission ëstòrica dla magioransa dle bibie publicà da le cese cristian-e e dle sinagòghe ebràiche ant nê spirit ecuménich.

Costa version ëd la Bibia a l'é basà an sël travaj editorial sientìfich ëd la version anglèisa dla Bibia ciamà "NET Bible" (New English Translation) an comparassion con vaire d'àutre version bin spantià ant ël mond. La NET Bible a l'é compagnà da 60.932 nòte ch'a dëspiego 'l motiv ëd la particolar sernìa 'd minca espression dovrà ant la tradussion e dl'interpretassion dàita a cole paròle o vers ch'a l'é malfé rendje con precision. A cole nòte i adressoma 'l letor ch'a veuja comprende 'l motiv ëd nòstre sernie d'espression.

Për lòn ch'a riguarda ël Testament Vej (la Tanach ebràica), ël travaj 'd tradussion a l'é dzurtut col ëd Majo Galin-a, e Giovanna Gribaud ch'a l'ha falò la pì part ant j'agn 1980 e ch'a l'ha publicalo an sl'arvista La Slòira.

Për lòn ch'a riguarda 'l Testament Neuv, costa tradussion piemontèisa as peul consideresse na revision stilistica dël Testament Neuv an lengha piemontèisa dël 1841, con comparassion scrupolosa dij pì bon test grech a nòstra disposission ancheuj.

Pàul E. Castlin-a, edission ëd Gené 2024

Èl lìber d'Isaia

Introdussion

An ebràich èl nòm "Isaia" a veul di "Nosgnor a salva". Costa espression a podria bin compendié 'l contnù 'd cost liber, ch'a comprend 66 capìtoj e che soa composission a l'é stàita 'n process longh e complicà.

Le generassion ch'a son èvnùe apress nen mach a l'han tramandà 'l mèssage dèl profeta del sécol ch'a fà eut, ma a l'han dèsvlopalo ant èd situassion diverse, coma cola dl'esili e dl'artorn an patria ant l'época persian-a.

Èl lìber d'Isaia as peul dividse an tre part diverse, ma a-i son èd sigur èd colegament an tra 'd lor. Èl lìber d'Isaia, l'é a di, ch'i l'oma ancheuj, a l'é pa l'arzultà 'd na sempia union èd tre scrit independent, ma a pija la fòrma 'd na composission motobin articolà.

Prima part: capìtoj 1-39

La prima part d'Isaia as arferiss a le pèrson-e ch'a vivìo e ai fàit ch'a son ancapità apopré an tra j'agn 740 al 700 a. C. A l'era 'n perìod èd tension anternassional pericolosa. L'Egit, potensa granda dèl meridion an pien-a decadensa; nopà a nòrd, la potensa dl'Assiria as fasia sèmpèr pì mnassosa. J'aveniment pì amportant pèr comprende ij sagrin dèl regn èd Giuda an cost perìod a l'ero: (1) Anvers èl 734 a. C. antant che Acas a regnava a Gerusalem, ij regn d'Aram (o Siria) e d'Efraim (o Israel) a l'ero aleasse contra 'l regn èd Giuda pèr forselo a giontesse a lor contra la mnassa dl'Assiria. A l'é la guèra siro-efraimita. (2) Dèl 722-721 a. C. a-i é la fin dèl regn d'Israel a nord, dont la capital Samaria a l'é ciapà da l'Assiria e la populassion a n'è deportà. (3) Dèl 701 a. C. cand che Ezechia a l'é rè d' Giuda, j'Assirian a buto Gerusalem sota assedi e 'nvado la pì part èd sò regn.

Durant tuti coj agn-lì, Isaia as fà portavos ëd Dé a Gerusalem, ël campion frem ëd la fidelità a chiel, ël nunci d'un mëssage ch'a va sempre contracorent, perchè la salvassion ëd Dé a l'é soens an contrast con ij propòsit e j'anviè dla gent.

Costa prima part a l'é formà da vaire archeuite 'd mëssagi, gropà pi conform ai contnù che scond l'òrdin cronologich. Ij capitoj 1-12; 28-33 a conten-o 'd mëssagi ch'a riguardo ij regn ëd Giuda e d'Israel-Efraim. Ij capitoj 13-23 a conten-o mëssagi ch'a riguardo dzortut ëd popolassion ëstrangere: Babilònia, Filistia, Moab etc. Ij capitoj 24-27; 34-35, ciamà cheivòta "j'apocalissi d'Isaia, a nunsio l'arnovament dël mond ant l'avni. Ij capitoj 36-39 a son ëd conte (ch'a parëssò 'dcò ant ij liber dij Rè) ch'as arferisso al regn d'Esechia. Isaia a protesta contra j'antrigh politich dij cap ëd Gerusalem, contra le violassion costante dël drit e dla giustissia social, contra le pràtiche religiose ch'a së stërmo darera dij crasament dij pòver; contra j'aspirassion ëd grandeur e minca n'àutra forma 'd corussion. La mnassa dl'Assiria a rapresenta, scond Isaia, l'antèrvension ëd Dé midem contra l'anfedeltà dël pòpol ëd Dé. Tutun, bele se 'l privo a l'é dzorëstant, ël profeta as opon a la pàu e al dëscorament. An tute le sircostanse Isaia a anvita a chërde, visadì a conservé la fiusa ant le promësse 'd Dé e a le nòrme 'd vita che chiel a l'ha dàit a sò pòpol. A l'é la fede - parèj a 'nsist Isaia - ch'a l'ha da trasformesse ant ëd portament concrèt, tant ant la società e la polìtica che ant le relassion an tra le pèrson-e.

Sconda part: capitoj 40-55

La sconda part a l'é ciamà 'dcò "ël liber ëd la consolassion d'Israel". A riguarda na situassion ëstòrica diferenta. Ij Babilonèis a l'han pijà 'l pòst dj'Assirian coma la potensa ch'a dòmina tuta la region. A l'han conquistà Gerusalem dël 587 a. C. e a l'han deportane la popolassion. J'esilià as ciamo coma ch'a sia possibil che la ruin-a dla sità santa a sia na vitòria dle divinità 'd Babilònia an sël Dé d'Israel. Da leugn ëd la tera che 'l Signor a l'avìa daje, privà dël Templ anté che lor as ancontravo con Dé, lor a toco 'l fond ëd la dësperassion e a chërdo che Dé a l'abia chitaje. Ël profeta a

parla pròpi a costa gent dëscoragià. Dé a dovrerà 'l mojen ëd Ciro, rè dij Persian, për liberé sò pòpol. Cola-lì a sarà na liberassion neuva ch'a farà vnì an ment cola da l'Egit e a permètrà al pòpol d'artorné ant la tèra dla promëssa. Dé, pròpi perchè a l'é 'l Creator dël mond antregh, a l'ha 'l podèj ëd nunsie costi aveniment e realiseje, mentre che le divinità dj'àutri pòpoj a l'han gnun podèj e a servo a nen!

Costi mëssagi dë speransa a conten-o quatr pçit poèma ch'a presento 'n pèrsonagi misterios: ël Servent ëd Nosgnor (p. esempi: 42:1-4; 49:1-6; 50:4-9; 52:13-53:12) anté che 'l Testament Neuv a vèdrà vaire figure dla vita 'd Gesù (cfr. për esempi At 8:30-35).

Tersa part: capitoj 56-66

La tersa part as arferiss al periòd ch'a ven dòp dl'arton da l'esili. An efet, dël 538 Ciro, rè dij Persian, a conquista Babilònia e a j'acòrda ai deportà d'artornésne an pàtria e 'd buté torna 'n pé 'l Templi. J'esilià ch'a l'han sernù la via dl'arton, l'ora ch'a-i rivo, a treuvo na situassion malpràtica e pien-a 'd sagrin: na sità an ruin-a, un teritòri anté ch'a-i la fan da padron j'abitant ch'a l'ero restaie, un pòpol ëd fidej diminuì scasi a nen, condission ëd vita precàrie, d'angiustisse sossial neuve, n'arton a pràtiche idolàtriche. An costa situassion ël profeta as presenta coma l'invià da lë Spirit ëd Nosgnor che: "a l'ha dame la comission ëd porté la bon-a neuva ai pòver, ëd giuté coj ch'a l'han ël cheur crasà, ëd proclamé la liberassion dij pèrzoné e ch'a vèdran torna la lus coj ch'a son an caden-e" (61:1). Pì anans ant ël temp Gesù a arconosrà an costa mission dël profeta 'l programa che chiel midem a l'é vnùit a realisé (Luca 4:16:21).

1

Introduccion

¹Costa-sì a l'é la vision che Isaìa, fieul d'Amos a l'ha avù rësguard a Giuda e a Gerusalem ant ël temp ëd Osia¹, Iotam², Acas³ e Esechia⁴, ij Re 'd Giuda.

Nosgnor a acusa Israel d'arvira

²Cej, steme a sente! Tèra, dame da ment! Sossì a l'é lòn ch'a dis Nosgnor: "Ij fieuj che mi i l'hai tirà sù e guernà, a son arvirasse contra 'd mi. ³Fin-a 'n beu a conòss sò padron, e un borich a 'rconòss ch'a l'é sò padron ch'a lo guerna. Contut, mè pòpol a 'rconoss pa ch'a l'é mi ch'i lo guerno". ⁴Òh che nassion ëd peccador ch'a son! A l'é un pòpol carità 'd colpe. A son ëd gent grama, ëd fieuj corompù! A l'han chità 'l Sant d'Israel, a l'han viraje la schin-a!

⁵Chërdeve fòrsi che mi iv castierai pa? É-lo ch'i l'eve d'arvireve pèr sèmper? Vòstra testa a l'é ferìa e vòst cheur a l'é malavi. ⁶Da la testa ai pé i l'eve pì gnente 'd san: tut vòst còrp a l'é pien ëd lividure, ëd niss e 'd fërleche anfetà ch'a son mai ëstaite netià, nì bindà, nì pasià con d'euli.

⁷Vòst pais a l'é pien ëd ruin-e e a vòstre sità a l'han daje feu. Dij forèsté a ravagio ij vòstri camp fin-a dè 'dnans ai vòstri euj, e a dësbelo tut lòn ch'a vèddo. ⁸La fija 'd Gerusalem a l'é stàita chità coma na bënna 'nt na vigna,

---

1 Cfr. 2Re 15:1-7; 2 Crònache 26:1-23.

2 Cfr. 2 Re 15:32-38; 2 Crònache 27:1-9.

3 Cfr. 2 Re 16:1-20; 2 Crònache 28:1-27.

4 Cfr. 2 Re 18:1-20; 21; 2 Crònache 29:1-32:33.

coma na ciaborna ant un camp d'angurie apress dl'arcòlt, coma na sità sota assedi. ⁹Se Nosgnor ëd l'Univers a l'avèissa nen lassaje dë scampà, i sarìo stàit ramassà via coma Sòdoma e destruvù tanme Gomora⁵.

Ij servissi religios a l'han gnun valor senza giustissia

¹⁰Sté a sente la paròla 'd Nosgnor, vojàutri ij cap ëd "Sòdoma". Sté a sente la lege ëd nòst Dé, ò pòpol ëd "Gomora". ¹¹"Lòn ch'av fà pensé ch'i veuja tùit ij vòstri sacrificiss?", a dis Nosgnor. "I n'hai pro 'd tute vòstre oferte 'd moton e dl'èivo ëd bestie a l'angrass. I l'hai gnun piàs 'd vèdde 'l sangh ëd tòr, e d'agnej, e 'd boch. ¹²Cand ch'i vnive a rend-me l'adorassion, chi é-lo ch'a l'ha ciamave 'd passé an parada pèr mie cort con tute vòstre sirimònie? ¹³Chité 'd porteme tùit ij vòstri present dësutil; l'incens ëd vòstre oferte am dà la nàusia, ël vòlta-stòmi! I sopòrto pì nen vòstre feste dla lun-a neuva, dl'ann neuv, dij di 'd saba e dij digiun - a son mach ëd pecà e 'd ròbe fàusse. Dle vòstre adunanse religiose i n'a veuj pì. ¹⁴Vòstre selebrassion ëd la lun-a neuva e le feste ch'i feve tùti j'agn am fastidio. Pèr mi a son mach un pèis, i-j sopòrto pì nen⁶! ¹⁵Cand ch'i leve le man pèr preghé, i saro j'euj pèr nen ch'i l'àbia da vèdd-lo. Bele se më smon-e tante preghiere, i jè scoto pì nen, pèrché vòstre man a colo dël sangh ëd vòtime nossente.

¹⁶Netieve e purificheve! Gavé via vòstri pecà da 'dnans ai mè euj. Chité 'd fé 'l mal, ¹⁷Amprende a fé 'l bin, cudì la giustissia. Giuté coj ch'a son crasà. Dësfende la càusa dj'orfanin. Bàtve pèr ij drit dle vidoe. ¹⁸Apress, vnì pura e vèddoma chi ch'a l'ha rason", a dis Nosgnor. "Bele se ij vòstri pecà a fusso ross ësclarlat, i-j rendrai bianch tanme 'd fiòca. Bele se a fusso ross viv, i-j rendraj bianch tanme 'd lan-a. ¹⁹S'i më scote, i l'avreve da mangé an bondosità. ²⁰Ma se 'm vire la schin-a e j'arfude d'esteme a sente, i sareve divorà da la spa dij vòstri nemis. Mi, ël Signor, i l'hai parlà!

---

5 Cfr. Genesi 19:24; Roman 9:29.

6 1:11-14 cfr. Amos 5:21-22.

Gerusalem, la sità nen fedel

²¹Vardé coma Gerusalem, ch'a na vira a l'era fedel, a l'é dventà na meretriss. Na vòta a l'era la ca dla giustissia e a l'era la residensa 'd gent onorà; adess, contut, a l'e pien-a 'd sassin. ²²Na vira i j'ere tanme d'argent pur, adess i seve mach ëd scòrie senza valor. Na vira i j'ere pur, adess i seve tanme 'd vin slongà con d'eva.

²³Ij tò governant a son d'arviros, compagn dij làder. A-j piasso ij present e a ciamo 'd tangent, ma lor a s'arfudo ëd dësfende la càusa dj'orfanin e 'd batse për ij drit ëd le vidoe. ²⁴A l'é për lòn che Nosgnor, ël Dé dl'Univers, ël Potent d'Israel, a fortiss: 'Im pijerai l'arvangia dij mè nemis, e ai mè aversari i-j darai la paga ch'a mérito. ²⁵I ausserai mè pugn contra 'd vojàutri, iv dëslaiverai, i eliminerai da vojàutri tute vòstre scòrie, i gavrai tute vòstre 'mpurità. ²⁶A sarà antlora ch'iv darai torna 'd bon giùdes e 'd savi consijé coma ch'i l'avè na vira. A sarà antlora che Gerusalem a sarà ancora ciamà la Ca dla Giustissia e la Sità Fedel". ²⁷Sion a sarà ristabilìa da la giustissia, coj ch'as pentisso a saran arviscolà da la giustissia. ²⁸Contut, j'arviros e ij peccador a saran dël tut dëstrovù e coj ch'a bandon-o Nosgnor a dëspariran. ²⁹I l'avreve onta 'd cand ch'i rendìe l'adorassion a dj'`dol ant ij bòsch ëd rol; av vërgognereve d'avèj rendù 'l cult ant ëd verzé dedicà a d'`doj. ³⁰I sareve coma 'n grand erbo con ëd feuje sècche, coma 'n giardin senza d'eva. ³¹Èl pì fòrt an tra 'd vojàutri a dësparirà coma 'd paja; soe assion grame a saran la splù ch'a-j darà feu. A bruseran tuti ansema a soe assion grame e gnun a sarà bon a dëstissé col feu.

2

Èl Regn ëd Nosgnor ch'a vnirà

¹Costa-sì a l'é na vision che Isaia, fieul d'Amos, a l'ha avù al rësguard ëd Giuda e 'd Gerusalem. ²Ant ij di darié, ël Mont ëd la Ca 'd Nosgnor a sarà ël pì àut - ël leu pì d'amportansa dla tera. As alvrà bin ëdzora dj'`àutri

mont, e 'd gent da tut èl mond as arvèrsrà ansilà pèr rendje onor a Nosgnor. ³Èd gent da tute le nassion a vniran e a diran: “Vnì, montoma a la ca 'd Nosgnor, la ca dèl Dé 'd Giacòb. Ambelelà chiel an mostrerà soe vie, e nojàutri i marceroma an sij sò senté. Pèrchè la dotrin-a 'd Nosgnor a seurtirà da Sion, soa paròla a seurtirà da Gerusalem. ⁴A sarà chiel èl giùdèss an tra le nassion, chiel a farà da àrbitèr dzora dij pòpoj. Ant la fòrgia a modlaran soe spa pèr fé dè slòire, e 'd soe lanse a nē faran èd mēssòire⁷. A-i saran pa pì 'd nassion ch'a ampugneran lē spà contra 'd n'àutra, nì a s'antrenran pa pì a fé la guèra. ⁵Vnì, vojàutri ij dissident⁸ èd Giacòb, marcioma al ciàir èd Nosgnor!

Èl di 'd Nosgnor

⁶Nosgnor! Ti tl'has chità tò pòpol, ij dissident èd Giacòb, pèrchè ch'a l'han ampinì soa tèra 'd lor con èd costumanse orientaj e con dè strion⁹ coma ch'a fan ij Filisté. A l'han fàit d'aleanse con ij pagan. ⁷Èl pais d'Israel a l'é ampinesse d'argent e d'òr, e ij sò tresor a l'han gnun-a fin. Èl pais a l'ha ampinisse 'd cavaj e ij sò chèr as pseudo gnanca conté. ⁸Èl pais a l'ha ampinisse d'idoj, la gent as buta an ginojon dè 'dnans èd lor, dè 'dnans èd l'euvra 'd soe man: a son j'idoj che soe man èd lor a l'han fabricasse. ⁹A l'é parèj che tuit a son tombà an bas, ch'a son umiliasse - pèrdónje pa!
¹⁰Rabasteve an mes a le ròche¹⁰, stèrmeve sot-tèra da la tēmma dè 'dnans èd Nosgnor, dè 'dnans a soa afrosa majestà¹¹. ¹¹L'orgheuj uman a sarà sbassà, e l'arogansa uman-a a sarà umilià. Mach Nosgnor a sarà esaltà an col di dèl giudissi. ¹²Pèrchè 'l Signor èd l'univers a l'avrà sò di èd vengiansa. Ai superb e j'orgojos chiel a darà 'l castigh ch'as mérito, e a sbasarà tut lòn ch'a l'era stàit esaltà. ¹³A sbatrà giù tuit ij séder dèl Liban e tute le rol poderose èd Basan. ¹⁴A spianerà tuit ij mont pì àut e tute le

---

7 Cfr. Gioel 3:10.

8 O: “ca”.

9 O “dè stròlogh”.

10 Cfr. Arvelassion 6:15.

11 Cfr. 2 Tessalonicèis 1:9.

colin-e elevà. ¹⁵A camperà giù minca àuta tor e minca fortificassion: ¹⁶A farà andé a pich ij grand bastiment ëd Tarsis e ij vassej spatussant.

¹⁷L'orgheuj ëd l'òm a sarà sbassà e la superbia uman-a a sarà campà ant la póer. Mach Nosgnor a sarà esaltà an col di 'd giudissi. ¹⁸Èd j'ìdoj a-i resterà pì gnanca l'arcòrd. ¹⁹Cand che Nosgnor as alvrà për fé tramlé la tèra ij sò nemis as rabastran ant ij pèrtus ëd la tèra. Dè 'dnans a la glòria afrosa 'd soa majestà a sè stèrmran ant le balme.

²⁰An col di 'd giudissi, j'ìdoj ch'a l'avìo fasse për rendje l'adorassion a-j camperan via; a-j camperan ai giari e a le ratavolòire. ²¹As ficheran ant ij pèrtus dle balme e a sè stèrmeran an tra le ròche artèrtajà djè scheuj. Damentre che chiel as alvrà për socrolé la tèra, a sècran dè scapé da l'ira afrosa 'd Nosgnor e da la glòria 'd soa majestà, ²²Deje pa fiusa a j'uman: a son tanme 'd nivole legere: che 'd considerassion peul-ne deje?

3

Disórdin ant ël regn ëd Giuda

¹Èl Signor, Dé dl'Univers, a gavrà a Giuda e a Gerusalem tute sòrt ëd sostentament: la provianda 'd pan e l'arserva d'eva, ²ij mej guerié e la tropa, ij giùdess e ij profeta, j'andvin e j'ansian, ³j'ufissiaj e ij notàbij, ij consijé e ij mascon, e j'espert ant l'ancantament. ⁴I-j darai 'd gent giovo për governant¹², ëd la gioventura ch'a-j dòmina. ⁵A-i saran mach ëd ruse an tra la gent. Èl pivel a sarà arrogant con ël vej e j'òm da nen a rispeteran nen ij pì degn. ⁶Mincadun a ciaperà un sò parent qualsëssìa, un dl'istess sò clan, e a-j dirà: "Ti ch'it l'has un mantel it saras nòst cap! Pija an man coste ruvin-e!". ⁷Ma col-lì a protesterà an crijand: "Mi i peuss pa' fé gnun miràcol! I l'hai pa da mangé nì da vestime. Nò, im fareve pa vòst cap!".

---

12 O "prinsi".

⁸Gerusalem a trambala, Giuda a l'è robatà, pèrchè sò parlé e soe assion a son n'ofèisa contra 'd Nosgnor, a la mira 'd provoché l'ira 'd sò sguard glorios. ⁹Soa facia 'd lor a peul nen èstermelo, a l'è na testimoniansa ch'a va contra 'd lor. A son borios tanme la gent ëd Sòdoma: trist col ch'a l'è parèj! A son vagniasse la pèrdission! ¹⁰Dislo ciàir: mach ël giust a-j andrà bin e a sarà sodisfàit dël frut ëd soe assion. ¹¹Trist a l'è col ch'a l'è gram! Coj ch'a fan ël mal a saran tratà conform a soe euvre 'd lor. ¹²Pòvra mia gent: dij craseur atrato mè pòpol crudelment, ëd creditor a la fan da padron an vòstra ca¹³. Car ël mè pòpol: toe guide at pòrto fòra carzà, at dan d'andicassion fàusse.

J'acuse 'd Nosgnor ai dirigent dël pòpol

¹³Nosgnor a l'è aussasse pèr acusé, chiel a l'è stasse an giudissi contra 'd soa gent. ¹⁴A j'ansian e ai cap dël pòpol: Nosgnor a-j ciamerà cont: "Vojàutri i l'ève vastà mia vigna, i l'ève ampini vòstre ca 'd lòn ch'i l'ève robà ai pòver. ¹⁵Che dirit l'ève 'd crasé mia gent e dè scarpisé la facia dij dësgrassià? Iv lo ciamo mi, ël Signor, Dé d'Univers.

Contra le fomne 'd Gerusalem

¹⁶A dis ël Signor: 'Pr' ël motiv che a son pien-e'd babìa le fije 'd Sion, ch'as n'è van con ël còl tendù e j'euj provocant, as n'è van a cit pé fasend dandané j'angivaje. ¹⁷Pèr lòn ël Signor a-j farà vnì la rognà an testa e a-j farà andé con la testa plà. ¹⁸An col temp-là Nosgnor a gavrà l'archinché 'd cadnin-e, midajon e graf, ¹⁹pendent, giòje, coefe, ²⁰bindèj e coroncin-e, garlande da cavije, s-cirpe, carafin-e e pòrtaboneur, ²¹bricio, anej da nariss, ²²vestimente da festa, mantlin-e, folard, sal e sach a man, ²³lingiarìa fin-a e camisètte'd lin, lambej e mantej.

---

13 O: "èd masnà a son ij tò oppressor e 'd fomne a dòmino an vòstra ca".

²⁴Antlora, an leu ‘d përfum ai sarà spussa ‘d marseugna, an leugh ëd na s-cirpa un soastr, an leugh ëd na coafura na tosonadura, an leugh ëd vestimente soasie un sach ëd tërliss, an leugh ëd blëssa la marca dël fer afoà. ²⁵Ij tò òm, Gerusalem, a meuireran an guèra, ij tò mej soldà a tomberan ant ël combatiment. ²⁶A toe pòrte as sentiran ëd gëmm e ‘d sangiut; Gerusalem a sarà a tèra tanme na fomna ch’a l’ha pì gnun.

4

¹An col dì-là set fomne as contendran n’òm e a-j diran: “It saroma nen ëd pèis, nì pèr mangé, nì pèr vestisse, basta mach ch’it në piye pèr fomna e ch’i portoma tò nòm. Tirne fòra dlë dzonor ëd resté sole”.

Ij dzorvivù ‘d Gerusalem

²An col dì-lì la druensa che ‘l Signor a darà al pais a sarà na coron-a ‘d glòria e dë splendrior pr’ ij dzorvivù d’Israel; ël frut ëd la tèra a-j’ampinirà d’onor e ‘d prestigi. ³Col che a sarà restà a Sion a vnirà ciamà “pòpol sant” parèj dij survivant: a saran anregistrà pèr memorieje a vita an Gerusalem. ⁴Cand che Nosgnor a l’avrà lavà le macie dle fije ‘d Sion e purificà Gerusalem dal sangh ëspantià, con lë spìrit dël giudissi e lë spìrit ëd purificassion, ⁵a sarà antlora che Nosgnor a formerà, dzora ‘d tuta l’estension dël mont ëd Sion e ansima soe ciambreje, na nìvola ‘d fum pèr ël di e në splendrior ëd feu anvisch pèr la neuit; na tenda a sarà ‘d protession pèr tuta soa grandëssa¹⁴, ⁶e a sarà tanme un pavajon pèr feje ombra ‘d di contra ‘l ruin dël sol e a sosta e protession da la tempesta e da la pieuva.

---

14 Cfr. Surtia 13:21; 24:16.

5

La canson dla vigna

¹Lass-me adess canté na canson a nòm ëd mè amis¹⁵. A l'é la canson ëd mè amis e 'd soa vigna. Mè amis a l'avìa na vigna ant un teren motobin dru.

²A l'ha laurane la tèra, a l'ha spèrlala¹⁶ e a l'ha piantane le mej vis. Ant ël mes a l'ha fabricaie na torëtta ëd guardia e a l'ha scavà na streitura an sla ròca pèr pisté l'uva. Peuj a l'ha spetà ch'a murèisso 'd rape d'uva dossa, ma a son surtije brusche¹⁷.

³Ore, gent ëd Giuda e 'd Gerusalem, fé da giùdèss an tra 'd mi e mia vigna. ⁴Avria-ne podù fé 'd pì 'd lòn ch'i l'hai fàit pèr mè vigna? I më spetava d'uva bon-a: com é-lo ch'a l'é seurtìa àgra? ⁵Ore, donch, iv faso savèj lòn ch'i farai a mè vigna. I në dësblèrai le cioende e i lassrai che le bestie a n'i vado an pastura; i në drochèrai la cinta e i lassèrai ch'a sia scarpisà. ⁶I la rendrai un teren gerbid, andoa che le vis a son nen poà e la tèra a l'é nen laurà. A në chèrsran le ronze e 'l gramon. I comandrai a le nivole 'd nen deje la pieuva.

⁷La vigna dël Signor ëd l'univers i seve vojàutri, pòpol d'Israel. Vojàutri, gent ëd Giuda, i seve sò piantament preferì. Nosgnor a së spetava giustissia, e daspèrtut chiel a l'ha vèddù mach d'angustissie; a l'avìa vorsù 'd misericòrdia ma, al contrari, a l'ha sentù mach ëd crij ëd violensa.

---

15 O "ëd col ch'i-j veuj bin".

16 O "gavane le pere".

17 Cfr. Maté 21:33; March 12:1; Luca 20:9.

Contra 'd coj ch'a governo Giuda

⁸Maleur a vojàutri ch'i cate na ca apress a l'àutra e 'n camp apress a n'àutr, fin-a a la mira ch'a-i sia pa pì nen ëd pòst pèr la gent e, ant ël pais, it vivras mach daspèrtù! ⁹I l'hai sentù, contut, che 'l Signor ëd l'univers a l'ha fàit un giurament: "Tute coste ca, grande e bele coma ch'a son, a saran lassà droché an ruin-a, gnum a-i èstarà pì ant ësti palass. ¹⁰Des giornà 'd vigna a daran mach pì un botal ëd vin, e des sach dè smens a rendran mach na cavagna 'd gran.

¹¹Maleur a coj ch'a s'ausso la matin bonora mach pèr andé a cimpé e ch'a fan tard la sèira pèr dësveuidé 'd bote 'd vin fin-a d'esse cheuit.

¹²Damentre ch'a s'ancioco al son ëd l'àrpa, dla lira, dël tarabass e dla fluta, a penso nen a Nosgnor e as rendo pa cont ëd lòn che Chiel a fà. ¹³A l'é pèr lòn che Nosgnor a dis: "Mè pòpol, ch'a capiss bele che nen, a sarà mandà an esili; ij sò governant a meuireran ëd fam, e la gent a meuirerà 'd sèj.

¹⁴Le tombe as bërlico ij làver e a deurbo la boca pèrchè a vèddo pa l'ora d'arsèivje. Jè sgnor e ij pòver, tuta la furfa cióca, a nê sarà travondà. ¹⁵Tuti j'uman a saran anientà, tuta la gent a sarà campà giù. Fin-a j'arogant a sbasseran j'euj ant l'umiliassion. ¹⁶Èl Signor ëd l'univers a sarà esaltà da soa giustissia; chiel, ël Dé sant, a mostrerà soa santità ant ël ristabiliment dël drit. ¹⁷An col di-lì j'agnej a trovran ëd bon-e pasture, feje a l'angrass e crave giovne a 'ndran an pastura an tra le ruin-e.

¹⁸Maleur a coj ch'as tiro dré ij sò pecà con ëd còrde fàite 'd busiardarie, ch'as rabasto dapress soa gramissia tanme 'n chèr! ¹⁹As n'ancalo fin-a a badiné Nosgnor e a-j diso: "Fà an pressa a fé cheicòsa. I voroma vèdde lòn ch'it sas fé. Che 'l Dé sant a compissa ij sò progèt, pèrchè i voroma vèdde coj ch'a son!".

²⁰Maleur a coj ch'a diso che 'l mal a l'é bin e 'l bin a l'é mal, che lè scur a l'é ciàir e che 'l ciàir a l'é scur, che 'l doss a l'é mèr, e che l'amèr a l'é doss! ²¹Maleur a coj ch'a chërdo d'esse savi e ch'a penso d'esse furb!

²²Maleur a coj ch'a son vajant ant l'ora 'd bèive 'd vin e ch'as vanto 'd savèj mës-cé 'd beivànde spiritose! ²³Për un bon present lor a-j dan l'assolussion al colpèivol, e a 'rnegò al giust sò drit. ²⁴A l'è për lòn che, coma 'l feu a mangia la paja e la fiama a consuma l'erba sècca, parèj soe rèis a vniran marse e soe fior a fiapran. A sarà parèj perchè a l'han arfudà la Lege dël Signor ëd l'univers, perchè a l'han dèspresià la paròla dël Sant d'Israel.

La zara 'd Nosgnor

²⁵A l'è për lòn ch'a s'anvisca la zara d' Nosgnor contra sò pòpol e ch'a-j patela con soa man. Le montagne a tërmolo e ij cadàver ëd sò pòpol a ambarasso le stra coma d'ëmmiss èspatarà. Contut, pensé pa che la zara 'd Nosgnor a sia sodisfàita mach con lòn. Sò pugn a l'è ancora pront a taché! ²⁶Chiel a mandrà 'n segnal a 'd nassion ch'a son bin da leugn e a ciamrà con un subi coj ch'a stan da l'àutra banda dël mond, e lor a rivran ëd corsa contra 'd Gerusalem. ²⁷Lor a vniran nen èstrach e a s'antrapran pa. As fermran pa për arposesse o për deurme. Gnanca un-a 'd soe s-cirpe a vnirà mòla, e gnanca na liassa ëd soe sàndole a së s-ciancherà. ²⁸Soe flecie a saran bin molà e ij sò arch a saran pront për la bataja. A voleran dè splùe dai ciapin dij sò cavaj e le roe dij sò chèr a videran coma n'orissi. ²⁹A breugieran tanme 'd leon, tant coma 'l pì fòrt dij leon. Brajand as camperan a còl a soe pijàite e a-j portèran via: gnun a sarà bon a salveje da soe grinfe. ³⁰An col di 'd distrussion, lor a breugieran dzora soe vùtime coma 'l braj dël mar. Se cheidun a vèddrà 'l pais, a l'avrà sota j'euj mach dè scur e 'd disgrassie; fin-a la lus a sarà scurià da le nivole.

6

La vocassion d'Isaia

¹L'ann ëd la mòrt dël rè Osia¹⁸, i l'hai vëddù Nosgnor ch'a stasia 'stà an s'un tròno motobin àut. L'orlo 'd sò mantel a ampìnia 'l santuari. ²Dij serafin a l'assistìo. Minca un ëd lor a l'avìa ses ale: doe për coatesse la faccia; doe për coatesse ij pé e doe për volé. ³A crijavo l'un a l'àutr: "Sant, Sant, Sant"¹⁹ a l'é 'l Signor ëd l'Univers, tuta la tèra a l'é pien-a 'd soa glòria". ⁴Ël son ëd coj crij a fasìa tèrmolé jè stibi dle pòrte e 'l santuari a s'ampìnia 'd fum²⁰.

⁵I l'hai dit: "Pòvr òm ch'i son! I son përdù! Mi, ch'i l'hai 'd làver antamnà dal pecà e ch'i vivo 'n mes a 'n pòpol ch'a l'ha 'd làver antamnà dal pecà, i l'hai vëddù con ij mè euj ël Rè, ël Signor ëd l'Univers!". ⁶Anlora un ëd ij serafin a l'é volà 'anvers ëd mi. Ant la man a l'avìa 'n tòch ëd brasa²¹ ch'a 'avìa ciapà con dle mòle da l'autar. ⁷Con lòn a la tocame la bòca e a l'ha dit: "Ora che sta brasa a l'ha tocate ij làver, toa colpa a l'é dësparìa e tò pecà a l'é stàit përdonà".

⁸Peui i l'hai sentù la vos dël Signor ch'a disìa: "Chi podrìo-ne mandé coma mè mëssagè? Chi podrìa-lo andé a nòstr nòm?" I l'hai rësponduje: "Vardme sì: manda mi!". ⁹Chiel a l'ha dit: "Eh, va a dì a sta gent: 'I scotreve ma 'ntendreve nen: i vardreve, ma i comprendreve pa'. ¹⁰Rend frèid e dur²² ël cheur dë stò pòpol; rend ciòrgne soe oriye e bòrgno ij sò euj. Che ij sò euj a vëddo nen, che soe oriye a sento nen; che sò cheur a comprenda nen. Che gnun as convertissa për esse vari²³". ¹¹Anlora i l'hai ciamaje: "Fin-a a cand, Signor?". E Chiel a l'ha rëspondume: 'Fin-a che tut

---

18 Cfr. 2 Rè 15:7; 2 Crònache 26:23.

19 Cfr. Arvelassion 4:8.

20 Cfr. Arvelassion 15:8.

21 O "carbon anvìsch".

22 O "Ansensibil".

23 Cfr. Maté 13:14-15; March 4:21; Luca 8:10; Gioann 12:40; At 28:26-27.

a sia vastà, le sità dëspopolà, le ca senza gnun andrinta, e la tèra: na desolassion; ¹²fin-a che Nosgnor a l'àbia mandà tui via e 'l pais a sia bandonà. ¹³Bele s'a-i restrà un décim ëd la popolassion - na rëmanensa - ël pais a sarà 'ncora sogetà a n'invasion e brusà. Ma tanme n'erbo 'd pistacc o na rol a lasso 'n mocc cand ch'a son tajà, parèj dal mocc d'Israel a në seurtirà na chèrsùta santa.

7

Un mëssagi pë rë Acas

¹Ant ël temp d'Acas, rë 'd Giuda, ch'a l'era fieul ëd Iotam e novod d'Osia, Retsin, rë dj'Aramé, e Peca, rë d'Israel, fieul ëd Remalìa, a l'han marcià anvers ëd Gerusalem pë atachela, ma a son pa èstàit bon ëd conquistela²⁴.

²Cand ch'a l'é rivà al palass ëd David la neuva che j'Aramé a l'ero acampasse a Efraim, ël cheur dël rë e 'd sò pòpol a l'ha pijà a tèrmolé 'd tëmme coma ch'a tèrmolo j'arbre dël bòsch cand ch'a bufa 'l vent.

³Anlora Nosgnor a l'ha dije a Isaia: “Ansema a tò fieul Sear-Iasub (ch'a veul dì “na resta a tornërà”) va a trové Acas. It lo trovas a la fin dël aquedot ch'a pòrta l'eva a la vasca dëdzora, davzin ëd la strà ch'a men-a al camp andoa ch'as lavo le vestimente²⁵. ⁴Dije 'd chité 'd sagrinesse. Dije ch'a l'ha pa da manca 'd tëmme la furia dj'Aramé 'd Retsin e la furia dël fieul ëd Remaliahu: a son mach tanme 'd brasa ch'a meuir ant un feu giuamai dëstiss²⁶. ⁵Vera, ij rë dla Siria e d'Israel a complòto 'd ruinete. A l'han dit: ⁶“Atacoma Giuda, fómje tëmme! Pijomla pë nojàutri, peuj i-i butroma pë rë ël fieul ëd Tabal”. Contut, Nosgnor Dé at fà savèj che sti pian-lì as compiran nen, nì ora nì mai. ⁷Ma sossì a l'é lòn ch'a dis ël

---

24 Cfr. 1 Rè 16:5; 2 Crònache 20:5-6.

25 O “dij lavandé”.

26 O “doi brandon anvisch”.

Signor, ch’a l’è sovràn: “Cola 'nvasion-lì a vnirà mai; a rivran mai a fela; 8Pèrché la Siria a l’è pa pì fòrta che soa capital, Damasch, e Damasch a l’è nen pì fòrta che sò rè, Retsin. Për lòn ch’a riguarda Efraim²⁷, da sì a sessantessinch agn, a esisterà pì nen. ⁹Efraim a l’è nen pì fòrta che soa capital, Samarià, e Samarià a l’è nen pì fòrta che sò rè, Peca, fieul ëd Remaliahu. Se vòstra fede a l’ha pa ëd fermëssa²⁸, i podreve nen arziste²⁹.”

Ël segn dl’Emanuel

¹⁰Pì tard, Nosgnor a l’ha mandà n’àutr mëssagi al rè Acas. A disìa:

¹¹“Ciamje a Nosgnor, tò Dè, un segn ëd conferma, Acas. Rendlo tant malfé ch’a sia possibil - bin àut ant ël cel o magara al fond dël pais dij mòrt!”.

¹²Ma ‘l rè a l’ha arfudasse ‘d ciamèjlo. A l’ha dije:”Nò, i butrai pa Nosgnor a la preuva!”. ¹³Anlora Isaia a l’ha dit: “Scotme bin, dissident ëd David, l’has-to pa pro dè sfinì la passienza uman-a? Tl’has-to da sfinì ‘dcò la passienza ‘d mè Dé? ¹⁴Donch ora Nosgnor midem at darà ‘n segn: na vergin³⁰ a concepirà ‘n cit! Chila a butrà al mond un fieul e a-j darà ‘l nòm d’Emanuel, ch’a veul dì “Nosgnor a l’è con nojàutri”. ¹⁵Chiel a mangerà d’amel e ‘d butir fin tant ch’a sapia arfudé ‘l mal e d’aceté ‘l bin, ¹⁶pèrchè, anans che chiel a sia bon ëd fé la distinsion an tra ‘l bin e l’ mal, le tère dij dòi rè ch’it n’has tëmma, a saran bandonà tut ‘e doe. ¹⁷Peui, dzora ‘d ti e ‘d tò pòpol, dzora ‘d toa famija, Nosgnor a farà vnì ëd dì coma ch’as s’avìo mai vëddune ‘d parìja dai temp che Efraim a l’era separasse da Giuda: Nosgnor at farà rivé a còl ël rè d’Assiria.

¹⁸An coj dì-lì Nosgnor a subierà a j’armeje dla bassa d’Egit e a j’armade dl’Assiria për feje rivé. A tè staran dantorn tanme në scòp d’avije o ‘d mosche. ¹⁹A vniran coma na burià granda ‘d gusaja për èstabilisse nen mach ant ij teritòri dru, ma ‘dcò ant ëd combe dzabità, balme, e ‘d rochere.

---

27 O “Israel”.

28 O "s'i chërde nen".

29 Senza na fej fërma ant le promësse 'd Nosgnor a podran nen arziste.

30 O “na giovnëtta”. Cfr. Maté 1 :23.

²⁰An coj di-lì Nosgnor as farà ampromé un rasor dal rè d’Assiria, da l’àutra banda dl’Eufrate, e a lo dovrerà pèr rasé via tut lòn ch’a-i sia: toa tèra, tò amson, e toa gent. ²¹An coj di-lì a sarà fortunà col ch’a-j sarà lassà na vaca e dontré feje o crave. ²²Malgré lòn, a-i sarà pro ‘d làit pèr tuti pèrchè bin pòca gent a sarà lassà ant èl pais. A l’avran tut l’amel e ‘l butir ch’a voreran. ²³An col di-lì le vigne ‘d qualità ch’a l’avio ‘l valor èd mila pesse d’argent, a saran bandonà a le spin-e e a le ronze. ²⁴Èl pais antregh a vnrà na vàuda dè spin-e e ‘d ronze, un teren èd cassa ocupà da ‘d bestie sarvaje. ²⁵A-i sarà pì gnun ch’a vada an sle colin-e drue andova ch’a chèrsiò ‘d giardin, pèrché dè spin-e e ‘d ronze a-j quateran. Èd bestie, èd feje e ‘d crave a-i pastureran.

8

Un fieul d’Isaia, un segn pèr Israel

¹Nosgnor a l’ha dime: “Ciapa na gròssa taulètta e gràvie con un sisel: “Maher-Salal-Cas-Baz (ch’a veul dì: “An pressa al botin, lest al ravagi”), ²e pijte ‘d testimòni meritèivol èd fiusa, ij sacerdot Oria e Zecaria, fieul èd Barachia. ³Peui mia fomna, la profetèssa, a l’è restà an condission e a l’ha butà al mond un fieul. Nosgnor a l’ha dime: ‘Daje ‘l nòm èd Maher-Salal-Cas-Baz, ⁴pèrchè, anans ch’a sapia dì: “pare” e “mare”, èl rè d’Assiria as portrà via lè richèsse ‘d Damasch e ‘l botin èd Samaria.

Anonsi dl’invasion assira

⁵Nosgnor a l’ha ancora parlame e a l’ha dime: ⁶“Cost pòpol a l’ha arfudà j’aque ‘d Siloe ch’a scoro pàsie e as arlegra dl’invasion èd Retsin e dij fieuj èd .Remaliahu. ⁷Pèr lòn, Nosgnor a j’inonderà con j’aque furiose e dèsbordante dl’Eufrate: j’aque a son èl rè d’Assiria e tuta soa potensa. A rivrà tanme n’inondassion e a dèsbordrà. ⁸A passerà dzora ‘d Giuda, a l’inonderà e as n’andrà bin pì an là: a rivrà fin-a al còl èd soe vittle. Soe ale dèspiegà a quateran tuta la larghèssa ‘d tò pais, Emanuel!“. ⁹I sareve

fàite a tòch, nassion; i sareve mandà an frise! Sté donca bin a sente, vojàutre le nassion lontan-e dla tèra! Pronteve a la bataja, e i sareve fàite a tòch! Pronteve a la bataja, e i sareve fàite a tòch! ¹⁰Fé pura dij proget, av serviran a nen. Parlé pura: la paròla a sarà senza efet, pèrchè Nosgnor a l'é con nojàutri.

Mission dël profeta

¹¹Nosgnor a l'ha ciapame për man për porteme via dal senté anté ch'a-i marcia sto pòpol. A l'ha dime: ¹²“Vojàutri i l'ave nen da ciamé complèt lòn che sta gent a ciama complèt, nì i l'ave d'avèj tëmma ëd lòn che lor a n'han tëmma, sbaruveve pa. ¹³A l'é mi, ël Signor ëd l'univers, ch'i l'ave da arconòsse coma 'l sant. A l'é dè 'dnans a mi ch'i l'ave da avèj tëmma e tërmolè³¹! ¹⁴A l'é chiel ël santuari, ma 'dcò na pera ch'a fà antrapesse, na pera ch'a fà tombé: un ròch d'antrap për le doe ca d'Israel, un griseul e na tràpola për chi ch'a sta an Gerusalem ¹⁵Vàire a scamperan, a tomberan e a sè sbriseran, a saran ciapà al griseul e anpèrzonà³². ¹⁶Sara 'l document, bùtje 'l cacèt a lòn ch'a l'é stàit mostrà ai tò dissépoj. ¹⁷Mi i speto Nosgnor ch'a stërma soa facia a la casà 'd Giacòb, an chiel a-i é tuta mia speransa³³. ¹⁸Vardeme con ij fieuj che 'l Signor a l'ha dame; noi i soma 'd marche e 'd presagi an Israel da part dël Signor ëd l'Univers che a stà an sël mont ëd Sion³⁴.

¹⁹E se la gent av dirà: ”Andé a consulté ij mòrt e j'andvin, coj che a ciosion-o e a sospìro!” Rëspòndje: “Dovrìa-lo nen un pòpol consulté pitòst sò Dé? Dovrìa-lo forsi adressesse ai mòrt për cont dij viv? ²⁰Vojàutri i l'ave da pijé për régola la Lege, lòn ch'a mostra col document, cand cheidun a parla contra 'd lòn che ora mi iv diso. S'i disoma pa le còse coma ch'a stan, a-i sarà gnun-a primàlba për la gent. ²¹S'a fan nen lolì, a

---

31 8:12-13 cfr. 1 Pero 3:14-15.

32 8:14-15 cfr. 1 Pero 2:8.

33 Cfr. Ebrèò 2:13.

34 Cfr. Ebrèò 2:13.

travèrsan èl pais, crasà e afamà; e a-i rivrà che chi a l'avrà fam, a sarà pien ëd dispet, e a maledirà sò rè e sò Dé, e as arvirerà contra 'l cel. ²²Peui a beicrà vers la tèra; e vardà lì: angossa, top, arlìa, neuit dlè spìrit, caluso ancreus. Ma lè scur, un dì, as dëssolvrà.

9

¹Malgré tut lòn, col temp ëd top e 'd disperassion a 'ndrà pa anans për sèmpèr. La tèra 'd Zabulon e 'd Neftali a sarà umilià, ma a vnirà 'l temp cand che la Galilea dle Gent, ch'a sta arlong ëd la strà ch'a va dal Giordan al mar, a sarà 'n luminà 'd glòria³⁵. ²La gent ch'a marcia ant èl top a vedrà na lus granda. Për coj ch'a stasìo ant na tèra 'd pèrfonda scurità a risplendrà na lus³⁶. ³Ti të slargras la nassion d'Israel e sò pòpol as n'arlegerà. As arlegeran dè 'dnans a ti tanme 'd paisan ant èl temp ëd èl mësson o 'd guerié ch'a së spartisso la ladrarìa 'd guèra. ⁴Pèrchè ti 't briseras 'l giov ëd soa s-ciavensa e it dëscarieras 'l fardel grev ch'a l'han an sla schin-a. It briseras 'l baston dël craseur giusta coma 't l'avie fàit cand ch' it l'avie butà 'n dërota l'armeja 'd Midian. ⁵Jè stivà dij guerié e le divise macià 'd sangh a saran dël tut brusà. A vniran esse ëd combustibil për èl feu. ⁶Pèrchè 'n cit a l'é nassune, i l'oma arseivù 'l don d'un fieul. A l'avrà an sle spale la responsabilità dël govern. A sarà ciamà: Consijé maravijos, Dé potent, Pare etern, Prinsi dla pas. ⁷Sò govern e soa pas a vniran mai a la fin. A governerà 'd manera 'mparsial e giusta dal tròno 'd David, sò antich, për tuta l'eternità³⁷. L'angagg dëspassionà dël Signor ëd l'Univers a sarà chiel ch'a farà tut sossì.

---

35 Cfr. Maté 4:15.

36 Cfr. Maté 4:16; Luca 1:79.

37 Cfr. Luca 1:32-33.

Èl giudissi 'd Dé a ven caria na vira 'd pì

⁸Nosgnor a l'ha parlà contra 'd Giacòb, Sò giudissi a l'é drocà 'n sù Israel, ⁹e la gent d'Israel e 'd Samaria, ch'a l'han parlà con tant ëd superbia e d'arogansa, a lo vëdran bin tòst. ¹⁰A l'avìo dit: "I rimpiasseroma ij mon sciapà dle nòste ruin-e con ëd pere arfinie, e ij fié crovà con ëd sitron".

¹¹Nosgnor, nopà, a porterà ij nemis ëd Retsin contra d'Israel e a cisserà tùt ij sò nemis. ¹²Ij Sirian da l'orient e ij Filisté da l'ocident a mostreran ij sò dent pèr angorgionesse Israel, ma Nosgnor as contentrà pa 'd lòn. A mostra 'ncora ij pugn³⁸! ¹³pèrché malgré tut sòn, ancora 'l pòpol as arfudrà d'arpentisse. A sërcran nen d'arfé la pas con èl Signor ch'a l'é cap d'armeje.

¹⁴A l'é pèr lòn che, ant un di sol, Nosgnor a dëstruerà tant la testa che la coa, tant la nòbil rama 'd palma che l'ùmil cana. ¹⁵Ij cap d'Israel a son la testa e ij profeta busiard a son la coa, ¹⁶pèrchè a l'é stàit ij cap ch'a l'han dëstornà 'l pòpol; a l'han ëmnalo an sla stra dla dëstrussion. ¹⁷A l'é pèr lòn che Nosgnor a l'ha gnun piàsè pèr ij giovo e a mostra gnun-a compassion gnanca pèr le vidoe e j'orfanin: ëdcò lor a son, an efet, fàuss e gram, e a diso tùt ëd folairà. La rabia 'd Nosgnor, nopà, a sarà pa sodisfàita gnanc' antlora. Chiel a mostra 'ncora ij pugn!

¹⁸Costa gramissia a l'é tanme 'n feu ant un bòsch. A l'é 'n feu ch'a brusa nen mach ëd ronze e 'd buss, ma ch'a ciapa 'dcò tuta la foresta. A l'é 'n feu ch'a fà gròsse nivole 'd fum. ¹⁹La tèra antrega a sarà brusà nèira da la furia 'd Nosgnor ëd l'Univers. Èl pòpol midem a vnirà 'd combustibil pèr èl feu, e gnun a risparmierà gnanca sò frel. ²⁰A 'tacran ij sò vzin a la drita, ma con tut sòn a saran ancora afamà. As angorgioneran ij sò vzin ëd la mancin-a, ma 'd lòn a nē saran ancora pa sodisfàit. A la fin a mangeran fin-a ij sò fieuj. ²¹Manasse as angorgionrà 'd Efraim, e Efraim ëd Manasse, e tuti dòi a divoreran Giuda. L'ira 'd Nosgnor, nopà, a sarà nen sodisfàita gnanc' antlora.

---

38 O "A l'ha portà Sò pugn an posission pèr tiré 'ncora 'd colp,".

10

Castigh dij governant ëd Giuda

¹Maleur a coj ch'a fan ëd lege nen giuste e ch'a pùblico d'ordinanse oppressive. ²A nego la giustissia ai déboj, a robo ij dirit dël mè pòpol; le vidoe a son sò botin ëd lor e a dëspojo fin-a j'orfanin. ³Tutun, lòn ch'i fareve ant ël dì ch'i l'avreve da rend-ne cont³⁹ cand ch'i vèdreve che la tempesta⁴⁰ as avzin-a? Da chi av fareve giuté? Andova ch'i stèrmereve vòstre richèsse? ⁴I l'avreve gnun pòst da scapeie, ma 'dcò vojàutri i l'avreve da buteve an ginojon ansema a j'àutri pèrzoné, o i tomberève mòrt an tra 'd coj ch'a son èstàit massà. Pura, 'dcò antlora l'ira 'd Nosgnor a sarà pa pasià, e soa man a sarà pronta pèr frapè ancora.

Castigh dël rè d'Assiria

⁵Maleur a j'Assir! Bele s'a son ël baston ch'ì deuvro pèr dé 'd barotà, e la massa pèr dé sfògh a mia ira e arfilé 'd castigh, ch' a ausso pa tant la crèsta! ⁶A l'é stàit mi ch'i l'hai mandaje contra na nassion nen fidela. A l'é stàit mi ch'i l'hai comandaje d'ataché 'l pòpol ch'a l'ha fame anrabié, ch'a-j butèisso a sach e ch'a në portèisso via 'n botin, ch' a-j pistèisso 'mé 'd pàuta an sla stra. ⁷Tutun, lolì a l'é nen lòn che lor a penso d'esse an camin ëd fé; coj-lì a son pa ij sò propòsit ëd lor: lor a veulo mach èstèrminé e dèstruve d'altre nassion pì ch'a peudo. ⁸Èl rè dj'Assir a dis: "A son forse pa 'd rè tuit ij mè ufissiaj? ⁹É-lo ch'i l'hai nen fàit a Calne lòn ch'i l'hai faje a Carchemis? É-lo ch'i l'hai nen fàit a Amat lòn ch'i l'hai faje a Arpad? É-lo ch'i l'hai nen fàit a Samaria lòn ch'i l'hai faje a Damasch? ¹⁰I l'hai sogetà a mè podèj ëd regn ch'a l'ero guernà da motobin d'idoj, con motobin ëd pì 'd mistà che a Gerusalem e Samaria. ¹¹Lòn ch'i

---

39 O "ant ël Dì dël Giudissi".

40 O "dèstrussion".

l’hai fàit a Samaria e ai sò ìdoj, i lo peudo bin fé a Gerusalem e a soe mistà!”.

¹²Feve gnun-e ilusion: cand ch’ël Signor a l’avrà chità soa euvra al mont ëd Sion e a Gerusalem, chiel a ciamerà cont al rè d’Assiria ëd soa arogansa, ëd soa sicomera 'nsoleta.

¹³Èl rè d’Assiria a proclama: “Tut lòn a l’é l’euvra ‘d mè podèj, ëd mia 'nteligenza e ‘d mia furbarìa. I faso dësparì ij finagi dij pòpoj, im faso padron dij sò tesòr. I son un guerié vajant ch’a l’é tant fòrt da detronisé ‘d rè! ¹⁴Mia man a l’ha dëscovert la richëssa dle nassion coma s’a fusso d’euv bandonà ant un ni. I l’hai cujine an tuta la tèra. A-i era gnun ësbate d’ale o ‘d bech dovert ch’a gasojavo”.

¹⁵Ma Nosgnor a dis: “Podrìa esse che n’assul as esalta dzora dla man ch’a lo brandiss, o na rëssia ch’as daga ‘d blaga dzora col ch’a la deuvra pèr tajé? Coma se na cavija regal a vorèissa fé ‘l brando e a pensèissa d’esse pì amportant ëd col ch’a la ten! O coma se ‘n baròt, ch’a l’é ‘d bòsch, a vorèissa aussé lòn ch’a l’é nen fàit ëd bòsch!” ¹⁶Pèr lòn, ël Signor, Dé dl’univers, a farà dventè col rè da grass a màire, e soa glòria majestosa a ‘ndrà tuta an fum. ¹⁷Èl Dé Sant, ch’a l’é ‘l ciàir d’Israel, a sarà ‘feu e fiamma che ant un sol di a bruserà e a consumerà le ronze dël rè d’Assiria e soe spin-e. ¹⁸Lë splendrior ëd soa foresta e sò verzè a saran dël tut dëstruvù coma la vita d’un òm malavi ch’as dëstissa. ¹⁹Dj’erbo dla foresta a në resteran tan pòchi che fin-a na masnà a podrà conteje.

La pcita resta d’Israel

²⁰An col dì-li, la resta d’Israel, jë dzorvivù dla famija ‘d Giacòb a chiteran ëd fidesse ‘d foresté ch’a finisso mach pèr craseje, e as fideran mach dël Signor Dé, ël Sant d’Israel. ²¹Na resta, la resta ‘d Giacòb, a tornerà al Dé

potent⁴¹: ²²pèrchè, bele se toa gent, Israel, a l'è tant numeros 'mé ij granin èd sabia ans la riva dël mar, mach na resta a tornerà. La dèstrussion a l'è stàita decretà e la giustissia divin-a a dèsbordrà. ²³A l'è sicur che Dé, èl Signor èd l'univers, a darà esecussion an tut èl pais a la dèstrussion ch'a l'ha decretà⁴².

J'Assir a saran castigà

²⁴Donca, sossì a l'è lòn che 'l Signor, Dé dl'Univers, a dis: “Mè pòpol ch'it èstaghe a Sion, àbie pa tèmna dl'Assiria, bele se at frapo con un baston e ch'a àusso la massa contra 'd ti coma ch'a l'avìa fàit l'Egit. ²⁵Pèrchè tòst, bin tòst, a tomberà ansima 'd lor mia zara, e mia ira a sarà dèspiegà pèr soa dèstrussion èd lor. ²⁶Antlora, èl Signor èd l'univers a farà brandé sò foèt contra 'd lor, coma ch'a l'avìa fàit tombé 'd feu dzora 'd Midian a la ròca d'Horeb. A auss-rà sò baston contra 'l mar, coma ch'a l'avìa fàit contra j'Egissian. ²⁷An col di-lì Nosgnor at gavrà 'l fardel ch'it l'has an sle spale, e 'l giov ch'a l'han butate a còl; èl giov at sarà gavà pèrchè tò còl a sarà tròp fòrt.

Èl nemis as avzin-a a Gerusalem

²⁸Le trope d'Assiria a rivo a Aiat, a passo pèr Migron, a lasso ij sò bagagi a Micmas; ²⁹A travèrso 'l pass, a passo la neuit a Geba. Rama a tèrmola, Guiba 'd Saul a scapa. ³⁰Crija bin fòrt, Bat-Galim! Scota bin, Laisa! Rèspondje, Anatot! ³¹Madmen-a a sa pì nen doa andé; coj ch'a stan a Gebin a son èstèrmasse. ³²L'invasor a l'è piantasse a Nob e a mnassa 'l mont dla sità 'd Sion, a la colin-a 'd Gerusalem.

---

41 Let. “Dé (ל) Eròe-sùper (ג'בוּר)”.
42 10:22-23 cfr. Roman 9:27.

³³Ël Signor, Dè dl'Univers, a l'è pront a scopé le piante con na potensa afrosa. Le piante le pì àute a saran ressià, le pì superbe a saran campà giù.

³⁴Na foresta satìa a sarà tajà con l'àpia, e 'l Liban potent a tombrà⁴³.

11

Ël dissendent dël rè David

¹Da la sèppa 'd Iesse⁴⁴ [la famija 'd David] a seurtirà n'arbut - vera, un branch neuv ch'a porirà ëd frut da la veja rèis. ²Lë Spirit ëd Nosgnor as poserà dzora 'd chiel: lë Spirit ëd saviessa e d'antendiment, lë Spirit ëd consèj e 'd fòrsa, lë Spirit ëd conossensa e 'd timor reverensial për Nosgnor. ³L'ubidiensa a Nosgnor a sarà soa gòj. A giudicherà pa da j'aparense, nì a giudicherà për sentù dì. ⁴Chiel a renderà giustissia ai bzognos e giuste sentense a publicherà an favor ëd coj ch'a son crasà. La tèra a sarà socrolà da la fòrsa 'd soa paròla e con ël fià 'd soa boca a farà meuire ij pervers⁴⁵. ⁵La giustissia a sarà tanme na s-cirpa ai sò fianch⁴⁶, e la vrità a-j sarà tanme na corèja 'n sij ren.

⁶An col di-lì ël luv a vivrà ansem al babero, la pantera a starà cogià con ël cravòt. Ël vailet e 'l leon a mangeran ansema, e na masnà a jë mnerà. ⁷La vaca a pastorerà davzin a l'orsa e ij sò cit as cogeran ansema. Ël leon a mangerà la paja tanme 'l beu. ⁸Na masnà a podrà gieughe al sicur davzin al nì ëd na vipra. Eh, fin-a 'n poparin a podrà fiché la man ant ël pèrtus ëd na serp. ⁹Gnun as farà 'd mal an su tut ël mè Mont Sant, përchè 'l pais a sarà pien ëd gent ch'a conòss Nosgnor tanme j'aque a quato 'l fond dël mar⁴⁷.

---

43 10:5-34 Isaia 24:24-27; Nahum 1:1-3:19;

44 Cfr. Arvelassion 5:5; 22:16.

45 Cfr. 2 Tessalonicèis 2:8.

46 Cfr. Efesin 6:14.

47 11:6-9 cfr. Isaia 65:25; Abacuch 2:16.

¹⁰Ant col di-lì l'arditè dël tròno 'd David, l'arbut ëd Iesse⁴⁸, a sarà coma 'n drapò 'd salvèssa alvà an tut ël mond. Tute le nassion as sambleran dantorn a chiel e la tèra anté ch'a viv a sarà 'n leu glorios.

L'artorn dij deportà

¹¹An col di-lì Nosgnor a tornèrà a fé vèdde sò podej pèr arporté a ca lòn ch'a resta 'd soa gent - coj ch'a son restà an Assiria e a nòrd dl'Egit; a meridion dl'Egit, an Etiòpia e a Elam, an Babilònia, Amat e an tute le nassion lontan-e dla còsta. ¹²Chiel a auss-rà 'n drapò dzora dle nassion pèr buté torna ansema ij deportà 'd Giuda dai quat canton ëd la tèra. ¹³Antlora, a la fin, a-i sarà pa pì 'd gelosìa e 'd nimicissia an tra Giuda e Efraim; a-i saran pa pì d'antagonista. ¹⁴Ansema a 'tacheran ij Filisté a ocident e a butran a sach le nassion a orient. A slargheran ij sò domini 'd lor dzora d'Edom e Moab, e j'Amonita a saran ij sò vassaj. ¹⁵Antlora Nosgnor a dovertrà 'n vieul a travers dël ghëmmo 'd mar dël Mar Ross, a mnass-rà con soa man ël fium Eufrate, e a mandrà un vent potent pèr dividlo an set rivere⁴⁹ ch'a podran travèrseje a pé. ¹⁶As dovertrà na strà pèr lòn ch'a-i resta 'd soa gent, cola ch'a l'é dzorvivù a mes a j'Assir, tanme la strà ch'a l'avìo trovà j'Israelita temp fà cand ch'a l'ero artornà da l'Egit.

12

Càntich ëd ringrassiamet pèr la salvèssa arseivù a

¹Col di-lì it canteras: “Nosgnor! It diso granmersì, pèrchè bele s'it j'ere anrabiate contra 'd mi, toa rabia a l'é pasiasse e ti 't l'has consolame.

²Vardé, Nosgnor a l'é vnùit a salveme. A l'é pèr lòn ch'i l'avrai fiusa e

---

48 Cfr. Roman 15:12.

49 Cfr. Arvelassion 16:12.

gnun-e tèmme. Èl Signor Dé a l'é mia fòrsa e col ch'a l'ha dame na rason për canté: a l'é chiel ch'a l'ha salvame⁵⁰".

³Cantand ëd gòj, i seurtireve a tiré d'eva da le sorgiss ëd la salvëssa. ⁴An col temp-là i direve: "Ringrassié Nosgnor! Laudé sò nòm! Fé conòsse an tra ij pòpoj soe 'mprèise! Feje savèj che Nosgnor a l'é potent!". ⁵Caté a Nosgnor, ch'a l'ha fàit ëd còse mararavijose, ch'a lo faso savèj për tuta la Tèra! ⁶Che la gent ëd Gerusalem⁵¹ a s-ciopata le man ëd gòj, përchè a l'é grand ël Sant ch'a stà an mes ëd vojàutri!".

13

Contra 'd Babilònia

¹Presagi riguard a Babilònia ch'a l'é stàit arvelà a Isaia, fieul d'Amos⁵². ²Alvé n'ansègna ansima a na colin-a pla, crijé e fé 'd segn përchè a intro pr' ij gran' porton⁵³ ëd Babilònia. ³Mi midem i l'hai dàit d'òrdin a coj ch'i l'hai dajne l'ancombensa, i l'hai convocà ij guerié ch'a compiran mia ira, për selebré 'l trionf ëd mè onor. ⁴Scoté mach che brut ciadel a seurt già dai mont: a parëss ch'a sia col ëd na grand' armeja! A-i é n'agitassion gròssa an tra ij regn - as assamblo 'd nassion! Èl Signor ëd l'Univers a passa a l'arvista soe trope ch'a son pronte a dé bataja. ^{5A} ven-o da na tèra lontan-a, da pì dlà dl'archengh, për vasté tut ël pais. A l'é Nosgnor ch'a riva con jè strument ëd soa furia.

⁶Crijé dal dolor, che 'l Di 'd Nosgnor as acòsta con ël podèj ëd distrussion dël Tut-potent⁵⁴. ⁷A l'é për lòn che tute le man a ven-o a esse fiache e che

---

50 Cfr. Surtìa 15:2; Salm 118:14.

51 O: "pòpol ëd Sion".

52 13:1-14:23 cfr. Isaia 47:1-15; Geremìa 50:1-41:64.

53 O: "ij porton dij prins".

54 O: "dël Giudess sovran". Cfr. Gioel 1:15.

tùit ij cheur as perdo ‘d coragi. ⁸A son antnajà da lè sparm, da dolor e ‘d torment, as antòrzo tanme na fomna con ij dolor dèscobi. As vardo l’un l’àutr con dè sburdiment, con la facia ch’a vniss rossa. ⁹Èl Di ‘d Nosgnor as acòsta inesoràbil: a sarà në s-ciat èd furia e ‘d furor, ch’a cangierà ‘l pais ant un desert e a në sterminerà ij colpèivol⁵⁵.

¹⁰Dè stèile e ‘d costelassion a chiteran èd bërluse; èl sol, cand ch’a seurtrà a dventerà sómbr, e la lun-a a darà pì nen sò ciaiur⁵⁶.

¹¹A lo dis èl Signor: ”I castijerai la depravassion dël mond e ij crìmen dij gram. I butrai a la fin l’orgheuj dij superb; i umiliarai l’arogansa dij tiran.

¹²I rendrai j’esse uman pì scars che l’òr, pì ràir che l’òr d’Ofir. ¹³Èl di ch’a s-ciatrà mia ira, mi, èl Signor, pien d’andignassion, i farai tramblé ‘l cel e i sopaterai le fondassion èd la tèra.

¹⁴J’òm, tanme ‘d gasele sburdìe o tanme në strop èd feje senza bërgé, a torneran mincadun a sò pais, a scaperan an soa tèra.

¹⁵Tuti coj ch’a saran ciapà a saran trapassà da na lansa; coj ch’a saran caturà a saran massà dè spà. ¹⁶A vèdran soe masnà fàite a tòch dè 'dnans ai sò euj, soe ca butà a sach, e soe fomne violentà. ¹⁷I cisserai contra ‘d lor ij Medi, èd gent ch’a fà gnun cas a l’argent, ch’as anteressa pa dl’òr. ¹⁸Con ij sò arch a faran tombé ij giovo, a l’avran gnun-a compassion dij cit, a l’avran gnun-a pietà dle masnà”.

¹⁹Babilònia, perla dj’imperi, giòja e orgheuj dij Caldé, a patirà l’istessa dèstrussion che Nosgnor a l’ha ‘rfilà a Sòdoma e Gomora⁵⁷.

---

55 O ”peccator”.

56 Cfr . Ezechiel 32:7; Matè 24:29; March 13:24-25; Luca 21:25; Arvelassion 16:12-13; 8:12.

57 Cfr. Génesi 19:24.

14

Ij deportà a ‘rtoneran

¹Èd sicur Nosgnor a l’avrà compassion dij dissident ëd Giacòb. J’Israelita a saran ancora ij sò preferì, e a-j farà torné a soa tèra. Dij foresté as giontran a lor, as uniran al pòpol ëd Giacòb. ²D’àutri pòpoj a l’avran soen ëd lor e a-j mneran a sò pais. Ambelelà, ant la tèra ‘d Nosgnor, ëd coj foresté j’Israelita a në faran ij sò servitor. Coj midem ch’a l’avìo faje pèrzoné a dventran ij sò pèrzoné e coj ch’a l’avìo crasaje a saran dominà da lor.

Sàtira contra ‘l rè ‘d Babilònia

³Israel, ël dì che Nosgnor at farà arlamé apress ëd tanti patiment e sagrin, apress dla dura s-ciavensa ch’it në ses èstàit sogetà, ^{4it} antoneras costa sàtira contra ‘l rè ‘d Babilònia:

“Vardé coma ‘l craseur a l’é peui finì! A l’ha chità ‘d fé l’arogant!

⁵Nosgnor a l’ha s-ciapà la cavija regal dij malègn, ël baston regal dij dominator, ⁶col ch’a l’avìo dovrà pèr patlé furios ij pòpoj, ch’a dominava con rabia le nassion e a-j corìa dapress senza treva. ⁷A la fin la tèra antrega a l’ha ‘d rechie e a s-ciata an crij d’eviva. ⁸Èdcò j’arsipress e ij séder dël Lìban as arlegreran e a diran: ‘A la fin it ses mòrt e pì gnun boscairant a vnirà pì a tajene giù! ⁹Ant ël pais dij mòrt tuit a son già an agitassion e pèr ti a l’han prontà n’arseiviment. Pèr ti a son dèsvijasse j’ombre dij mòrt, cole ‘d tuit ij potent ëd la tèra; pèr ti a son aussasse dai sò scagn. ¹⁰Tuit at saluto e at diso: ‘Èdcò ti ‘t ses dventà débol tanme nojàutri! Ora ‘dcò ti it ses coma nojàutri!’”

¹¹Toa arogansa a l’ha fate fonghé ant èl pais dij mòrt⁵⁸ al son ëd toe arpe. I tè stas dèstèis ant un let ëd marseugna e ‘d verm at quato tanme na coèrta.

¹²Coma ch’it ses tombà dal cel, ti, sbèrlusanta stéila matinera. Ora it l’has da stetne dèstèis a tèra, ti, ch’it j’ere ‘l conquistador ëd nassion! ¹³Ti ‘t pensave: ‘I montrai fin-a al cel, i butrai bin an àut mè tròno dzora dle stèile ‘d Dé. Im butrai a sté an sèl mont anté ch’as riuniss la cort divin-a e i tocrai ‘l cel⁵⁹. ¹⁴I cavalcrai dzora dle nivole, e i sarai tanme ‘l Dé Pì-Àut”.

¹⁵It ses tombà, contut, ant èl pais dij mòrt; it ses spèrfondà fin-a al fond dl’infèrn⁶⁰. ¹⁶Coj ch’a l’han vèddute intreie, a l’han beicàte fiss e a l’han dit: ‘É-lo col-li pèrdabon col ch’a fasia sopaté la tèra, col ch’a fasia tèrmolé ‘d regn? ¹⁷É-lo col-li pèrdabon col ch’a cangiava ‘l mond ant un desert, ch’a dësblava ‘d sità e ch’a negava la libertà ai sò pèrzoné?”. ¹⁸Tùit ij rè dle nassion a ‘rposo con onor, minca un ëd lor an soa tomba. ¹⁹Ma ti, a l’opòst, it ses èstàit tirà fòra da toa tomba tanme na creja malformà, tanme na caropa scarpisà; at quato ij cadàver dij guerié trapassà da la spa; it ses èstàit campà an tra coj ch’a l’ero destinà a le pere dla tampa, coma s’it fusse ‘n còrp èstriplonà. ²⁰Tutun, pa nen drinta la tomba it giontras con lor, pèrchè ch’it l’has vastà tò pais, it l’has sassinà toa gent midema. Gnun a pronunsierà pì ‘l nòm ëd toa dinastìa criminal. ²¹Pèr colpa dij pare, pronte ora pr’ èl massaci dij tò fieuj. Ch’as àusso pì nen a conquisté la tèra o pr’ ampini ‘d sità la surfassa dël mond antregh”.

²²I lo diso mi, èl Signor ëd l’univers: ”Im aussarai contra ‘d Babilònia, i nè sterminrai èl nòm e minca na memòria. I dèstruerai tut sò pòpol, comprèisa la dissendenza ch’a pòrta. ²³I cangerai Babilònia ant un pautass, domini d’ariss. Im dësbarasserai ‘d lor coma ch’as ramassa via dè mnis. I lo diso mi, èl Signor ëd l’univers”.

---

58 Cfr. Arvelassion 8:10; 9:1.

59 O: “an sle colin-e lontan-e ‘d Safon”.

60 14:13-15 cfr. Maté 11:23; Luca 10:15.

Dërota dj'Assir

²⁴Scoté 'l giurament ch'a fà 'l Signor ëd l'univers: "Mi i butrai an efet tut lòn ch'i l'hai deliberà; as compirà tut lòn ch'i l'hai decretà: feve gnun-e ilusion ch'a sìa nen parèj. ²⁵I sfriserai j'Assir drinta 'l mè pais; i-j scarpiserai an sij mè mont. A l'é parèj che mè pòpol a sarà liberà dal giov, dal pèis ch'a l'han carijaje a còl". ²⁶Costa-sì a l'é la decision dël Signor ëd l'univers për la tèra antrega; soa man a mnassa tute le nassion. ²⁷Cand che chiel a pija na determinassion, chi podrìa-lo mai rendla veuida? Cand che soa man a mnassa, chi podrìa mai fela artiré⁶¹?

Contra ij Filisté

²⁸Cost presagi a l'é dl'ann ch'a l'é mòrtie 'l rè Acas⁶². ²⁹"Filisté! Arlegreve pa 'd vèdde s-ciapà 'l baston ch'av dasìa 'd barotà, perchè na vèpra a chèrserà da la rèis ëd la serp, e sò frut a sarà nè scurs⁶³. ³⁰Ai pì pòver a-j saran dàite mie pasture, ij bzognos a trovran na sosta pr' arposesse, ma i masserai vòstra rèis con la famin-a e i butrai a mòrt tuit ij vòstri dzorvivù. ³¹Crijé e fé 'd plente, sità fortificà! Filistia, fondá da la pàu, perchè a ven dal Nord na nivola 'd fum, n'armeja an formassion satìa⁶⁴. ³²L'òn ch'i l'om-ne da rësponde a j'ambassador filisté? Che Nosgnor midem a l'ha fondà Sion, e che ambelelà a treuvo na sosta ij póver ëd soa gent.

²⁰A sarà mai pì abità, a restrà dëspopolà pr' ij sécoj dij sécoj. Gnanca ij sùnto a-i butran l'acampament, nì ij bërgé a-i mneran ij sò strop. ²¹A vnirà esse 'n leugh ëd sosta mach për le bestie servaje; soe ca an ruin-a a saran pien-e 'd can passavolant. Ambelelì a vivran jë struss, e le crave servaje a

---

61 14:24-27 cfr. Isaia 10:5-34; Nahum 1:1-3:19; Sofònia 2:13-15.

62 Cfr. 2 Re 16:20; 2 Crònache 28:27.

63 O: "un dragon ch'a vola".

64 14:29-31 cfr. Geremia 47:1-7; Ezechiel 25:15-17; Gioel 3:4-8; Amos 1:6-8; Sofonia 2:4-7; Sacaria 9:5-7.

danseran an tra le ruin-e⁶⁵. ²²Le jen-e a ucheran ant èste ca, ij siacal a bauleran andrinta a coj ch’ a l’ero ‘d palass ësplèndid. L’ora ‘d Babilònia a l’è press ch’a riva, ij sò di a son contà.

15

Contra d’ Moab

¹Presagi riguard a Moab⁶⁶. Ar èd Moab a l’è stàita butà a sach, a l’han vastala ant na neuit sola. Chir èd Moab a l’è stàita butà a sach, a l’han vastala ant na neuit sola. ²La gent èd Dibon a l’è montà a sò templi, a son montà an sij leu sacrà dle colin-e pèr fé ‘d plente. Tùit a son fasse tosoné la testa an segn èd deul, a son tajasse tuti la barba. ³Pèr le stra la gent a son vestisse ‘d sach an segn èd deul; a gëmm an sle trasse e an sle piasse; tuti a son èsvèrs pèr ij pior ch’a fan. ⁴La gent èd Esbon e ‘d Elalé a fan èd plente, soa vos èd lor a peul sentisse fin-a da Iaas. A l’è pèr lòn che ij soldà ‘d Moab a crijo da la disperassion, a l’han perdù ‘l corage.

⁵Am ven da pioré mach a pensé a la sòrt èd Moab: pèr soa gent ch’ a l’è scapà fin-a a Tsoar, a Eglat-Selisija. A pioro mentre ch’as anandio pèr la còsta ‘d Luchit; pèr èl senté d’Oronaim as sento ij sò crij èd disperassion.

⁶Pèrchè j’aque ‘d Nimrim a son sèccasse, la vegetassion a l’è sparìa, gnanca na pianta a l’è restà an pé. ⁷A l’è pèr lòn ch’as pòrto via tute le proviande; tuit ij beni ch’a resto a-j pòrto lontan, fin-a al torent dij Sales.

⁸Vera, tuit ij sò crij d’angóssa a ‘rbombo pèr tut èl teritòri èd Moab; soe plente ‘d lor as peulo sente an Eglaim e Beer-Elim. ⁹J’aque dèl Dimon a son rosse ‘d sangh. Mi, èl Signor, contut, i-j darai ancora pì ‘d tribulassion a Dimon. Un leon a ‘tacherà ij só fugitiv, coj ch’ a son èscapà dal pais.

---

65 Cfr. Arvelassion 18:12.

66 15:1-16:14 cfr. Isaia 25:10-12; Geremìa 48:1-47; Eseciel 25:8-11; Amos 2:1-3; Sofònia 2:8-11.

16

Moab a ciama d'agiut a Gerusalem

¹Mànda 'n tribut d'agnej al sovràn dël pais. Mândje dal desert al mont ëd la fija 'd Sion. ²Le fomne 'd Moab, cand ch'a travërso 'l fium Arnon, a smijo a d'osej ch'a scapo dai sò nì. ³A crijo: "Giutene! Dësfend-ne dai nòstri nemis⁶⁷! Pàrene dai sò atach ch'an dan gnun-a treva. Tradiss-ne pa, ora ch'i soma scapà. ⁴Arsèive a vòstra ca ij fugitiv, ij Moabita, stërmeje 'ndrinta la sità pèr chè ij vastador a-j treuvo nen. Cand che l'opression e la dëstrussion a saran finie e ij vastador a saran dësparì, ⁵antlora Nosgnor a stabilirà un dij dissident ëd David an sël tròno. Chiel a governerà con misericòrdia e vrità. A farà lòn ch'a l'é giust; ëd fé giustissia a sarà soa determinassion".

Rispòsta negativa 'd Gerusalem

⁶Bele s'a parëss un baberin, i conossoma tuti l'orgheuj ëd Moab, soa arogansa fòra 'd misura: a l'é motobin superbi coma, ampertinent e malgrassios. ⁷L'antrega tèra 'd Moab a fà 'd lamente. A Moab tuti as ringreto ch'a l'han pì nen le torte d'uvëtta 'd Chiraresset. As treuvo pì nen. ⁸A l'é parèj pèrchè ij camp d'Esbon a son dventà 'd tèra sùita, l'istess che le vigne 'd Sibma. Ij dominator ëd nassion a l'han tut vastà. Soe granghè as dëstendìo a nòrd fin-a a la sità 'd Iaser e as rampiavo anvers al levant ant ël desert. Ij sò gich a rivavo 'dcò a ponent, fin-a dëdlà dël Mar Mòrt.

⁹E adess mi, ël Signor, i pioro pèr la gent ëd Iaser, pèr le vigne 'd Sibma. I-j farai bèive a l'argalada mie lerne, Esbon e Elalé, As sento pì nen ij cant ëd gòj pr' ij tò frut d'istà e j'arcòlt bondos. ¹⁰Finìa a l'é l'alegrìa, partìa a l'é la gòj pèr l'arcòlt. A-i saran pì nen ëd cant ant le vigne, pì nen ëd crij d'argiojissansa; as pisterà pì nen l'uva ant le tin-e. La gòj dl'arcòlt i

---

67 Let. "Fene ombra tanme dal sol a mesdì".

l'hai fala chité mi. ¹¹Èl crij ëd mè cheur pèr Moab a l'è parèj dle plente ch'as canto al son ëd l'arpa; i son pien ëd comossion pèr Chiraresset.

¹²Cand ch'i vëdrai che la gent ëd Moab a monto ai sò santuari an sle colin-e pèr preghé, ch'a sapio ch'a otenran pròpi nen”.

¹³Cole-lì a son le paròle che Nosgnor a l'ha pèrnunsià tant temp fà a propòsit ëd Moab. ¹⁴Adess Nosgnor a fà cost anunsì-sì: ”Da sì a tre agn, di pèr di, parèj coma ch'as conto ij dì d'un travaj ch'a l'é comissionasse, la gent ëd pèis ëd Moab e soa popolassion numerosa a conteran pì nen. Lòn ch'a-i restrà a sarà bin pòch: na resta sens' amportansa.

17

Giudissi 'd Nosgnor contra 'd Damasch

¹Oràcol contra 'd Damasch: “Vardé, Damasch a l'é pa pì na sità, ma mach un baron ëd drocheri. ²Le borgià d'Aroer⁶⁸ a son èstàite bandonà e a saran dovrà pèr jë strop, ch'as në staran an pas senza tèmma 'd gnun. ³Efraim a perdrà soe sità fortificà e Damasch sò regn. Lòn ch'a restrà dj' Aramé a sarà nen pì amportant che Israel⁶⁹. A lo dis ël Signor ëd l'Univers⁷⁰.

⁴An col di la glòria 'd Giacòb a perdrà 'd pèis, e, grass coma ch'a l'era, a vnirà a esse mach pì pel e òss. ⁵A sarà coma cand ch'as mësson-a la cheuita 'd gran con un brass e con l'àutra man as faussìa jë spi. A sarà parèj

---

68 Tre vilagi a son conossù con cost nòm ant ël Testament Vej; n'Aroer butà davzin a l'Arnon, n'Aroer a Amon e n'Aroer ëd Giuda. Gnun-e Aroer an teritòri sirian. Pèr sòn, cheicadun a vorerà emendé 'l test: אֲרוֹרַת עֲרֵיָהּ עַד (‘azuvot ‘araiha ‘ade ‘ad, "soe sità a son chità 'd pianta"). Contut, Aroer tacà l'Arnon a l'era stàit conquistà da Israel e peui torna ciapà dai Sirian. (Vëdde Giosuè 12: 2; 13: 9, 16; Giùdes 11:26; 2 Rè 10:33). Cost oràcol a l'é pèr Israel e la Siria, pèr lòn a l'é possibil che as trata 'd pèrdite israelite e/o sirian-e an Transgiordania.

69 O “a finiran parèj dl'èsplendrior d'Israel”.

70 Cfr. Geremia 49:23-27; Amos 1:3-5; Sofònia 2:4-7; Sacarìa 9:1.

dël mëssoné lòn ch'a-i resta ant la Comba dij Refaim. ⁶A-i sarà mach pì càiche rimanensa: cora ch'as bato j'olive, doi o tre olive mure a resto su vers l'àu e d'àu tre quat o sinch an sij sò branch frutos. A lo dis ël Signor, ël Dé d'Israel.

⁷An col di la gent a l'avrà fiusa an sò Creator e ij sò euj as vireran al Sant d'Israel. ⁸As fideran pa pì a j'autar fàit da le man e a contempleran pì nen ij paloch d'Asera e j'ancensor pagan⁷¹ modlà dai sò dij.

⁹An col temp-là toe sità fortifià a saran parèj dij drocheri dle ruin-e dle sità bandonà da j'Amorita⁷² e da j'Evita, ch'a l'avìo dësbarassà pèr motiv dj'Israelita: a saran mach pì na desolassion. ¹⁰Pèrchè it l'has dësmentià 'l Dé che at salva; it l'has pa memorià la Ròca 'd toa protession. Pèr sòn a-i capiterà che ti 't coltiveras ëd piante fiamenghe e it butras ëd taragne 'd vis forèstere⁷³. ¹¹Èl di che ti t'ancamin-e a coltivé, it faras ël possibil pèr fé chèrse⁷⁴ e la matin che it vèdde ancaminé a fiorì lè smens, it faras lòn ch'it peule pèr felo giché: ma ant ël di dël maleur e dël dolor che as cura pa, la cheuita a sparirà⁷⁵.

---

71 As ciamavo “thymiateria”, cfr. <https://it.wikipedia.org/wiki/Thymiaterion>

72 Èl test ebràich a dis a la létera "parèj dël chité ij leu àut e 'l dèdzora dij bòsch". Costa clàusa relativa a smija arciamé a la conquista israelitica dla tera, pèr lòn a podria esse preferibil emendé **וְהָאֲמֹרִי וְהָעִיִּי** (hacoresh vha'amir, "ij leu àut e coj superior dij bòsch") a **וְהָאֲמֹרִי וְהָעִיִּי** (coreshe ha'Emori, "[parèj dël chité] ij leu dj'àu bòsch dj'Amorita").

73 Ebràich: "na vis, na dròla". L'aggettiv sostantiv **זָר** (zar) a foson-a ambelessì parèj d'un genitiv apositiv. A podria arferisse a na pianta cultual 'd càiche sòrt, associà a 'n rit pagan. Ma a l'é pì fàcil ch'a s'arferissa a na vis esòtica o amportà, che a l'é strangera (visadi "dròla") an Israel.

74 Ebràich: "ant ël di ch'a l'é stàit piantà [?]." Pa ciàir lòn che a veul dì ël verb **וְהָאֲמֹרִי וְהָעִיִּי** (tsagsegi). Dle vire a riva da **סוּג** / **סוּגָה** (sug, "cinté"). Ambelessì as podria volté con "drissa na cioenda 'd protession". Contut, ël paralelism a l'é pi strèit se i l'oma la forma da **סוּגָה** / **סוּגָה** (saga' / sagah, "chèrse").

75 Èl test ebràich a l'ha "un baron ëd cheuita". Contut, un sens pì bon a podria rivé se **בָּרִן** (ned, "mucc, baron") a vnèissa da 'n verb. J'opsion a podrio esse **בָּרִן** (nad, Qal

Derota dij popoj nemis

12Pijeve varda, vojàutre le nassion, che v'ambaron-e ansema, voi, ch'i feve 'd rabel fòrt, parèj dël breugé dj'onde dël mar. Pijeve varda, vojàutri, gent ch'i feve tant tapage e batibeuj, gajard parèj d'onde potente. 13Ma 'dcò se costa gent a farà n'arbeuj fòrt parèj dlë strun d'onde potente, cand che Nosgnor a-j crija, a scaperà 'nt na tèra lontan-a, possà dal vent parèj ëd bora mòrta an sle colin-e o tanme 'd cardon mòrt anans ëd na tempesta gròssa. 14Sparm a l'amprovista 'd sèira, ma la matin a-i é pì nen. Costì a l'é 'l destin ëd coj ch'a l'han sèrcà 'd ravagene, la sòrt ëd coj ch'an maròdo!

18

Avertiment ai faraon etiòpich

¹Trist a la tèra dël zonzoné dle bòje ch'it treuve da l'àutra banda dij fium d'Etiòpia⁷⁶! ²Ti, ch'it mande d'ambassador via mar, ch'a sghijo an sël fior d'eva an piròghe ëd papir: Andé mëssagé lest, anvers ëd na gent àuta e dal

---

perfet ters masculin singolar da ṬṬṭ [nadad, "scapé, parte"], Qal partissipi attiv da ṬṬṭ), e Ṭṭ (nad , Qal perfet ters masculin singolar , o partissipi masculin singolar , da ṬṬ) [nud, "bambliné, svolaté"]. As podria a la létera volté: "[la cheuita] a part" o "[la cheuita] a vòla via".

76 O: "Cush". Cfr. Sofònia 2:12.

plagi brunì⁷⁷, anvers d'un pòpol tëmmù da na banda e da l'àutra⁷⁸, na nassion fòrta e crasanta⁷⁹, ant un pais ansorgà da j'ève⁸⁰. 3Tuti vojàutri j'abitant dël mond ch'i popoleve la tèra, vardé cand ch'as alverà un drapò 'd bataja an sle montagne! Cand ch'as butrà a soné 'l còrn, scotelo!
 4Pèrchè Nosgnor a l'ha dime: "Dal leugh anté ch'i son i beicherai con tuta calma, tanme la calma d'un di luminos e càud, tanme la calma 'd na nivola 'd ceja ant èl calor dl'istà⁸¹. 5Anans ëd la vendùmia, cand che la vigna a l'é fiorìa e la fior a sia vnùita na rapa mura, antlora Dé a tajerà ij brombo⁸² amprodutiv con soa poarin-a e a butrà da part la sarmenta. 6Toa armeja fòrta a sarà bandonà mòrta ant ij camp a disposission dij voltor ëd le

-
- 77 Pa sicur lòn che a vorerò di costi termo. מְמֻסָּח (mëmussach) a smija esse partissipi Pual dal verb מָשַׁח (massach, "disegné, estènde"). Ij lessicògraf a teoriso che ambelessì a s'arferissa a pèrson-e che a (sè) "slongo", disoma parèj, o a son àut. Vèdde BDB 604 s.v. מָשַׁח e HALOT 645-46 s.v. מוֹרָט . מוֹרָט (morat) a l'é considerà un partissipi Pual da מָרַט (marat), che a peul vorèj di "tiré fòra [ij cavèj]", ant èl Qal, "vni plà" ant èl Nifal, e "esse taparà via" ant èl Pual. Ij lessicògraf a teoriso che la parola ambelessì a s'ariferissa a pèrson-e con la pel patanua o seulia. Vedi BDB 598-99 s.v. מָרַט, e HALOT 634-35 s.v. מָרַט. Le propòste 'd costi significà, che a son basà an sla speculassion etimològica, a l'han da esse considerà provisòrie.
- 78 Ebràich: "da chiel an peui,apress, anans ." HALOT 245 s.v. הָלָאָה a propon la tradussion "an longh e an largh".
- 79 Ancora na vira 'l significà precis dij termo qualificà a l'é pa sicur. L'espression קָוָה (qav qav) dle vire a l'é corelà a ëd parent àrab e antèisa tanme "fòrsa". D'àutri, an sla base d' Isaia 28:10, 13, a giùdico la forma tanme un lengagi senza sens (a la létera, "cav, cav") e a la considero n'arferiment a la lenga dròla e sconossù a 'd costa nassion. La forma מְבֻסָּח (mëvusah) a smijeria rivé da בֹּס (bus, "pèr scarpisé o sogioghè pèr metàfora"), visadi un pòpol sotmètù a d'àutri. Vèdde BDB 101 s.v. בֹּס e HALOT 541 s.v. מְבֻסָּח. Coste propòste, basà an sla speculassion etimològica, a dovriò esse considerà nen sicure.
- 80 Pa sicur èl significà precis dël verb בָּסַח (basa'), che a ven fòra mach an cost oràcol (vèdde 'dcò (ant) èl vèrsèt 7) nell' TV, a l'è incert. BDB 102 a propon "divide" an sla base 'd possibile parentele aramàiche e àrabe. HALOT 117 s.v., an citand un vocàbol àrab ch'a smijeria, a sugeris "lavé via".
- 81 O: "dl'amson"
- 82 An sèl significà ëd זָלַל (zalsal, "pòles [dla vis] senza gich ëd fruta").

montagne e dle béstie feroze. A l'é parèj che j'osej d rapin-a a pass-ran l'istà a mangeje la carn e le bestie feroze a rusiene j'òss d'invern. ⁷An col temp-lì l Signor Dé d'Israel a 'rseivrà dj'oferte pròpi da cola gent àuta e dal plagi brunì, da col pòpol tëmmù da na banda e da l'àutra, da cola nassion fòrta e crasanta ant un pais ansorgà da j'eve. A saran lor a porté dj'oferte a Gerusalem⁸³, anté ch'a l'ha soa ca Nosgnor, èl Dé dl'Univers.

19

Giudissi contra l'Egit

¹Oràcol ch'a riguarda l'Egit⁸⁴: “Vardé 'l Signor ch'a riva: a cavalca na nìvola lingers⁸⁵ e a s'avzin-a a l'Egit. J'idoj d'Egit a tërmolo 'dnans èd chiel e 'l cheur dj'Egissian as pèrd èd coragi. ²Mi i provocherà na guèra civil an Egit, ij frej as combatran l'un un contra l'àutr, n'òm contra sò vzin, na sità contra n'àutra e na dinastìa⁸⁶ contra l'àutra. ³J'Egissian a saran ciapà da la pavan-a, e mi i confondrai soa strategia 'd lor⁸⁷. Lor a sèrcheran consèj dai sò idoj e da jè spirit dij mòrt, dai sò mascon⁸⁸ e dai sò andvineur. ⁴I butrai l'Egit ant le man d'un lagosin senza pietà, e un rè fòrt a-j dominerà”. Sossì a lo dis èl Signor èd l'Univers.

⁵L'eva dël mar a sarà suvè e 'l fium a sarà sèccà tanme 'n desert. ⁶Ij canaj a fiaireran; j'aque d'Egit a sè sbass-ran e peui a vniran sùite; a-i sarà na marseugna 'd cane e gorèt, ⁷ansema a j'erbo arlongh dël Nil. Tuta la tèra

---

83 Heb. “al mont Sion”.

84 19:1-25 cfr. Geremia 46:2-26; Ezechiel 29:1-32:32.

85 O: “ch'as meuv ampresa”.

86 O: “un regn contra n'àutr regn”.

87 Èl verb: מְלִדָּ (bala', "confonde") a l'é n'omònim dël pì ordinari: מְלִדָּ (bala', "ròndola")

88 Ebràich: "a angageran j'idoj djè spìrit dij mòrt e le tampe rituaej e ij negromant. L'ebraich מִלְכָּ (mìlka, "pos ritual") a s'arferiss a na tampa dovrà da 'n mascon pèr evoché d'ànime grame.

cultivà aranda dël fium a vnirà sècca e parèj dla póer a sarà sbardlà dal vent. ⁸A pioreran ij pescador e a faran plenta; tuti coj ch’a campavo ij sò amon ant ël Nil e coj che campavo ij sò griseuj an sl’eva a saran costernà. ⁹Coj ch’a travajavo ‘l lin, coj ch’a brustiavo e antèrsavo ij tapiss, a saran sagrinà; coj ch’a fabricavo ij damasch a vniran spali⁸⁹. ¹⁰Coj ch’a fabricavo ij vesti⁹⁰ a saran demoralisà; Ij travajeur giornalié a saran disperà.

¹¹Òhi, ij fonsionari ëd Zoan a son mach ëd folitro; ij pì savi dël consèj ëd Faraon a dan ëd consèj da beté. Com it n'ancales-to ëd dije a Faraon: “Mi son ël fieul d’un savant, ël dissident dij rè d’antan⁹¹? ¹²Andova son-ne ij tò savant? Ch’at diso, s’a lo san, lòn che ‘l Signor ëd l’Univers a l’ha decretà për l’Egit! ¹³A son ëd fòj ij prinsì ëd Zoan e j’ofissiaj ëd Memfi a son èstait anganà; ij governorator dle provinse⁹² a l’han dèstornà l’Egit. ¹⁴Nosgnor a l’ha spantià an mes ëd lor në spìrit ëd volà; e lor a l’han dèstornà l’Egit an tut lòn ch’a fà, com a strabuca un cioch ch’a sghija dzora ‘d sò gomit. ¹⁵L’Egit a savrà pa pì fé gnente ‘d bon, a fà nen s’a lo comensa a fé la testa o la coa, la palma o ‘l canaveuj.

Na speransa për l’Egit

¹⁶An coj di-lì, j’Egissian a vniran esse déboj parèj dle fomne. A trambleran e a së sburdiran përchè ‘l Signor ëd l’Univers a farà brandé ‘l pugn contra ‘d lor. ¹⁷Èl pais ëd Giuda a umilierà l’Egit. Tuti coj che ‘d Giuda a na

---

89 BDB 301 s.v. לָבָן a sugeriss ël significà ëd "ròba bianca" për לָבָן (còri); ël ròtol ëd Qumran a l’ha לָבָן (caveru), probabilment un perfet Qal, tersa forma plural ëd לָבַן , (cur, "esse bianch, spali").

90 A-i é chi a antèrpreta לְבָשֵׁי (shatoteha) tanme "soe fondassion", visadi cap, nòbij. D’àutri, an sla base d’afinità an sl’accàdich e an sël còpto a mostro la forma לְבָשֵׁי (shiteha) an traduvend "ij sò tèssior".

91 Ebràich: "I son un fieul d’òm savant, un fieul ëd veja rassa ‘d rè." Èl termo בֶּן (ben, "fieul ëd") a podria arferisse a sò significà leteral opura ant ël sens idiomàtich d’un che a fà part ëd na corporassio

92 Ebràich: “le pere ‘d canton ëd soe tribù”.

sentiran parlé a pijeran tèmma pèr càusa 'd lòn che 'l Signor èd l'Univers a pensa 'd feje.

¹⁸An coj di-lì, ant èl pais d'Egit a-i sarà sinch sità ch'a parleran la lenga 'd Canan e ch'a faran un sarament èd fidelità al Signor èd l'Univers. Un-a 'd lor as ciamerà Sità dèl Sol⁹³. ¹⁹An coj di-lì a-i sarà n'autar⁹⁴ pèr èl Signor an mes dèl pais d'Egit, e a-i sarà 'dcò 'n pilon sacrà dedicà a Nosgnor a sò finagi. ²⁰Sòn a sarà na marca e na testimoniansa pèr èl Signor èd l'Univers. Ant èl moment che lor a Nosgnor a-j ciamran agiùt pèr motiv dj'opressor: chiel a-j manderà un liberator e un difensor⁹⁵ che a-j salverà. ²¹Èl Signor a 'ndrà a manifestesse a j'Egissian, che a n'arconòss-ran l'autorità. Lor a presenteran èd sacrifici e d'oferte; a faran èd vot a Nosgnor e a-j compiran. ²²Èl Signor a fraperà l'Egit, a-j piagherà, ma a-j varirà. Antlora lor as convertiran a chiel, e chiel a scotrà soe preghiere 'd lor.

²³An coj di-lì a-i sarà na strà granda pèr coleghé l'Egit con l'Assiria⁹⁶. Ij Caldé a faran vèsita a j'Egissian, e j'Egissian a faran vèsita ai Caldé. J'Egissian e ij Caldé a rendran l'adorassion a Nosgnor ansema. ²⁴An coj-di là Israel a sarà èl ters mèmber dèl grup, e a-i sarà 'd benedission ant èl

---

93 Èl test ebràich a l'ha עִיר הַהָרֹס ('ir haheres, 'sità dla destrussion', ma sòn a s'adada pa a l'énfasi positiva dij vèrsèt 18-22. Èl ròtol èd Qumran e 'd manoscrit ebràich a lesio: עִיר הַחֹרֵס ('ir hacheres, "Sità dèl Sol", valadì Eliòpoli). Costa letura a troveria conferma ant la version greca 'd Simmacus, ant èl Targum e la Volgata.

94 Èl sostantiv masculin מִזְבֵּחַ ('mizbeach, "autar") ant èl vèrsèt 19 a l'é èl soget dèl verb masculin singlar הִיָּה (haiyah) pitòst che 'l sostantiv feminin מַצֵּבָה (matsevah, "pilastr sacrà"), sempe ant èl vèrsèt 19.

95 רַב (rav) è un partissipi-sostantiv (da רִיב, riv) che significa "un che a l'òta, combat per dèsfende".

96 Èl test a podrìa esse voltà con: "e l'Egit a servirà l'Assiria", ma na nassion che a va a sotmètse a l'àutra smija pa esse 'l tema ant ij vèrsèt 23-25. Pitòst, ij pòpoj a son vèddù come uguaj dèdnans èd Nosgnor (v. 25). Pèr lòn a l'è mej pijé אֶת ('et) ant èl vèrsèt 23b tanme preposission, "ansema a", pitòst che come sègn èd l'acusativ. Ij nòm dij doi pais a s'antendo arferì pèr metonimìa ai sò abitant.

cheur ëd la tèra. ²⁵Ël Signor ëd l'Univers⁹⁷ a-j benedirà, an disend: "Ch'a sia benedet mè pòpol, l'Egit, e l'euvra 'd mie man, l'Assiria, e mia ardità, Israel".

20

Un messaggi a propòsit dl'Egit e dl'Etiòpia

¹Nosgnor a 'rvelava 'l messaggi sì dapress ant l'ann che Sargon, rè d'Assiria a l'avìa mandà sò comandant general a Asdod pèr feje guèra e ch'a l'é fass-ne padron. ²An col temp-là, Nosgnor a l'ha parlà pèr boca d'Isaia, fieul d'Amos an disend: "Va e gavte toe vestimente 'd tèrliss⁹⁸ e 'dcò le sàndole dai pé!", e chiel a l'ha fàit parèj, andasend an gir patanù e dèscàuss.

³Pi tard, Nosgnor a l'ha s-ciairì: «Mè servent Isaia a l'ha marcià patanù e dèscàuss ant ij passà tre dariè agn. Lolì a l'era na marca e un presagi pèr Egit e Etiòpia. ⁴Pèrparèj ël rè d'Assiria a deporterà via ij pèrsoné d'Egit e j'esilià 'd Cush, giovo e vej. A-j farà marcé patanù e dèscàuss, tant ij giovo che ij vej, con ël cul dèsquata a onta dl'Egit. ⁵E a saran genà da garboj e sbatiment coj che a butavo soa speransa ant l'Etiòpia e soa fede ant l'Egit. ⁶A na data mira, coj che a vivo an costa rivera a diran: Varda mach lòn che a l'é rivaje a coj che a l'ero nòstra sorgiss dè speransa, pèrchè vnèisso a salvè dal rè d'Assiria! Coma farom-ne a scampé nojàutri adess?".

---

97 Ebràich: "che 'l Signor dj'Armeje dël cel [tradissionalmènt, " ël Signor dj'Esèrcit "a [lo] benedirà, an disend." Ël ters sufiss masculin singlar an sla forma בְּרַכָּה (beracò) a dovrìa esse emendà con un ters sufiss feminin singlar בְּרַכָּה (beracah), pèrchè sò antecedent a smijerìa esse 'l sostantiv feminin עֲרֵצִים ('erets, "tèra") a la fin dël vèrsèt 24.

98 La paròla dovrà ambelessì(בְּרִיטָה,'arom) dle vire a peul vorèj dè "patanù", ma ansissì a smija mach vorèj dè " pòch vestì", valadì dèspojà dle vestimente 'd dzora. Ël termo בְּרִיטָה as treuva 'dcò ant ij vèrsèt 3 e 4.

21

Nosgnor a giudicherà Babilònia

¹Stossì a l'é n'oracol ch'a riguarda Babilònia, èl desert dël mar⁹⁹. Parèj èd la bùria ch'a bufa dzora dël Negheb, parèj chiel a riva dal desert, da na tèra afrosa. ²I l'hai avù na vision da fé spavent: un marodeur ch'a ravaglia, un dëstrutor ch'a dëstruv. Montè, Elamita! Buté l'assedi, Medi! Mi i farai chité tùit ij gëmm. ³A l'é pèr lòn che fin-a mia pansa a tèrmola; a l'han ciapame 'd granfi parèj èd na fomna pajolanta; I son tròp èsvèrs da sente lòn che Nosgnor a l'ha progetà 'd fé, tròp èsbalordì pèr ésté a vardé lòn ch'a l'é presentasse ai mè euj. ⁴Mè cheur a l'é sperdù, i son anvasà da la costernassion; l'ambrun-a seiran-a tant desiderà a l'é vnùita esse mè oror. ⁵Ch'as pronta la tàula, ch'a sè slarga¹⁰⁰ 'l mantil, ch'as mangia e ch'as bèiva! Ausseve, vojàutri capitan, buteje d'euli a jè scu, ch'a l'han da esse pront a la bataja!

⁶Nosgnor a l'ha dime pèrparèj: “Va, buta na vèrdia an sla muraja dla sità! Na sentinela ch'a nunsia tut lòn che a vèdd. ⁷Cand ch'as ès-cieirerà 'd chër da guèra tirà da cobie 'd cavaj e 'd sivalié, gent ch'a cavàlca 'd gamèj, ch'a sio a l'avàit, con motobin d'atension. ⁸Antlora a l'ha crijà la vedètta¹⁰¹: “Nosgnor¹⁰², mi i son sèmpèr a mè pòst d'osservassion, tut èl di, e da mè

---

99 L'espression “èl desert dël mar” a l'é na manera che 'l profeta a devuva pèr pronostiché la dëstrussion dël meridion dla Mesopòtamia, ch'a lo ciamavo “la tèra dël mar”, an sël gomo persian.

100 Dëbatù èl significà dël verb ambelessì. A-i é chi a l'ha pì car èd vèdde n'omonimia 'd forma con תִּפְּץ (tsafoh, «survijé») e volté con «piassé na vardia», colegàndse al vèrsèt apress.

101 Èl test ebràich a l'ha, “èl leon”, ma sòn a l'ha nen sens ambelessì. לֵאָרִיִּה (‘arieh, “leon”) a dev probabilmènt esse modificà ant un לֵאָרִיִּה־אֵלֶּיךָ original (haro'eh, “col ch'a s-cèira”), valadì la sentinela mensionà ant èl vèrsèt 6. Ij manoscrit del mar Mòrt e 'l Siriach a sosten-o un לֵאָרִיִּה־אֵלֶּיךָ original (haro'eh, «col ch'a varda»).

102 La paròla ebràica a l'é translà an “Nosgnor” ambelessì: אֲדֹנָי (‘adonai). A-i son èd version che a vèddo 'd costuma l'arferiment al Signor e d'àutre che a l'han pì car

leugh i stago an pé tuta la neut. ⁹Vardé, a la fin i l’hai vëddù ch’a rivava n’òm an s’un chèr ëd guèra tirà da na cobia ‘d cavaj!”. Antlora la sentinela a l’ha dit: “A l’é tombà! Babilònia a l’é tombà!¹⁰³ Tute le mistà dij sò dio a son pèr tèra, sfrisà”.

¹⁰Mia gent! Gent tribulà ch’a l’é stàita trebià com an sl’èira, mi i l’hai bin dite lòn che i l’hai sentù dal Signor ëd l’Univers; i l’hai nunsiate precis tut lòn che ‘l Dé d’Israel am disìa!”.

Brute neuve da Seir

¹¹Stossì a l’é n’oràcol ch’a riguarda Dumah¹⁰⁴. Am crijo da Seir:

“Sentinela: a che mira a l’é la neut? Sentinela: a che mira a l’é la neut¹⁰⁵?

¹²La sentinela am rëspond: “La matin a riva da ‘n sè ‘n pòch, ma pì tard a-i sarà ‘ncora neut. Se pì tard, it veule torna ciameme, vnì pura ‘ncora a ciamé”.

Nosgnor a giudicherà l’Arabia

¹⁴Stossì a l’é n’oràcol ch’a riguarda l’Arabia. “Carovan-e ‘d Dedan, passé la neut stèrmà ant ël desert d’Arabia. Gent dël pais ëd Tema: porteje d’eva a coj ch’a l’han sèj, porteje da mangé ai fugitiv pèrchè lor a son èstrach.

¹⁵Pèrchè lor a scapo dè ‘dnans ëd la spa, an facia a la spa dësfordrà, dè ‘dnans ëd l’arch tëndù, an facia al rabel ëd la guera.

¹⁶Pèrchè parèj a l’ha dime Nosgnor: “Ancora precis pèr n’ann, calcolà a la manera d’un salarià, tut lè splendrior ëd Chedar a sparirà. ¹⁷E a-i sarà mach

---

d’arferisse a la vardia, valadì ël magìster uman (“mè sgnor”).

103 Cfr. Arvelassion 14:8; 18:2.

104 Èl vocàbol דמא (dumah) a veul dì “silensì,” ma ambelessì a l’é un nòm pròpi, arferì a un leugh dl’Arabia setentrional o a la nassion d’Edom: דמא, valadì l’Idomea.

105 Neut”, נְטִי, a veul simbolisé angossa e temp dificij.

pì ‘n cit nùmer ëd vajant dl'arch ëd Chedar ch’a dzorvivran. Èl Signor Dé d'Israel a l'ha parlà përparèj.

22

Nosgnor a giudicherà Gerusalem

¹Oràcol an sla Comba dla Vision: “Pèrchè monteve tùit an sle trasse ‘d vòstre ca? ²La sità a l’è pien-a ‘d rabel; la sità a l’è pien-a ‘d gent ch’a fà baleuria. Ij tò mòrt a son pa tombà dè spa, nì a son mòrt an bataja. ³Ij cap dl’armeja a son ëscapà via tùit ansema; ij tò vajant¹⁰⁶ a son scapà lontan. Tuti coj ch’a son èstàit trovà a son èstàit fàit përzoné senza ch’a sia stàita tirà gnanca na flecia.

⁴Parèi mi i diso: “Vard-me pa a pioré mèr. Sërca pa 'd feme coragi për la dèstrussion ëd mè pòpol senza difèisa¹⁰⁷. ⁵Pèrchè Nosgnor, Dé dl’Univers, a l’ha progetà ‘d fé tombé an sla sità ‘n di dè sparm, dèstrussion e confusion. Ant la Comba dla Vision: muraje che a ruin-o¹⁰⁸ e la gent ch’a crija virà ‘nvers ël mont dël templi. ⁶J’Elamita a l’han ciapà la faretra e j’Aramé a rivo con ij sò chèr da guèra e sivalié; j’òm ëd Chir a l’han gavaje la feudra a jè scu. ⁷Le pì bele an tra le toe valade a son pien-e 'd chèr da guèra; ij sivalié a son butasse tùit aranda a difèisa dle pòrte. ⁸Ij nemis anvasor a gavo le difèise 'd Giuda. Ant col temp-lì vojàutri i vardave a

---

106 Ebràich: “לִבְנֵי-נִמְצָאִים” [cal- nimëtsajich] tùit ij tò trovà (j’arfugià). ”Për onni un paralelism pì strèit (vèdde “ij tò cap”) i l’oma avù pì car dovré la forma ‘n אֲמִיטָיִךְ (‘ammitsajich, “ij tò pì fòrt”).

107 O “dla fija ‘d mè pòpol”.

108 As peul pijesse קִיר (qir) parèj ëd “muraja” e ‘nterpretelo parèj dël verb che a veul dì “pioré mèr (qir qir qirah קִירָה קִיר קִיר).” A l’è un paralelism pì strèit (ch’as nòta ant l’arferiment al crijé për esse giutà dla fin ëd la riga) e a ven a taj se as confróna sia ‘l verb che ‘l sostantiv da na rèis, atestà an ugaritich e àrab, che a veul dì: “emëtte un son”.

l'armaria dël Palass ëd la Foresta. ⁹I l'ave vëddù vaire ch'a fùisso le chërpure ant le muraje dla sità 'd David; i seve andàit a 'n magaziné d'eva ant la pëssin-a 'd sota. ¹⁰I l'ave contà le ca 'd Gerusalem e i l'ave campane giù vaire për rinforsé le muraje. ¹¹I l'ave fàit un serbator an tra doe muraje për l'eva dla veja pëssin-a: mach che i l'ave pa daje fiusa a col ch'a l'ha fàit tut sòn e che a l'avìa già prontalo da temp.

¹²An col di, Nosgnor, ël Dé dl'Univers a v'anvitava al pior e a la plenta, a tosoneve la testa e a vestive 'd tërliss ëd sach. ¹³Vojàutri, nompà, i feve festa e i ciame la gent a sté alegher! Vojàutri i dise: “Massé 'd beu e sgorzé 'd feje, mangé 'd carn e bèive 'd vin. Ch'as mangia e che as bèiva, perchè doman i saroma mòrt¹⁰⁹!”.

¹⁴Nosgnor, Dé dl'Univers a l'é arvelasse e a l'ha dime ant j'orije: “Sicura, fin-a ch'i sareve nen mòrt, vòst pècà a sarà pa èspià. A lo dis ël Signor, Dé dl'Univers”.

¹⁵Sòn a dis ël Signor, Dé dl'Univers: “Fà vìa da 's ministr, Sebna, che a l'é mèistr ëd palass, e dije: ¹⁶Che dirit l'has-to a sté ambelessì? Has-to ëd parent sotrà sì? Perché prontes-to ambelessì na tomba?”. Chiel as fà scavé 'n sepolcr ant la ròca; as fà sislé na bela tomba ch'a varda da l'àut.

¹⁷Travaj sgheirà! Nosgnor at farà pitòst campé lontan da sì a fòrsa, ti ch'it ses mach n'òm an tra tanti. At farà ranché vìa con violensa. ¹⁸Parèj d'un balon at farà rolé da bin, anvers ëd na tèra larga. Ambelelà ti t'andras a meuire e ij tò chèr pien ëd babìa a finiran, ti ch'it ses ël vituperi dël palass ëd tò sgnor! ¹⁹It gavrai la càrica; ti 't saras sversà da tò pòst.

²⁰An col di, mi i ciamerai Eliachim, fieul ëd Chilchia, mè servent. ²¹I lo vestirai 'd toa tònica, i lo sandrai dla toa s-cirpa e tuta toa autorità i la butrai an soe man. Chiel a sarà coma 'n pare protetor për tuta la gent ëd Gerusalem e për ël pòpol ëd Giuda. ²²La ciav ëd la casà 'd David a sarà

---

109 Cfr. 1 Corint 15:32.

butà ansima a soe spale. Se chiel a doverta, gnun a podrà pi saré; se chiel a sara, gnun a podrà pì doverté¹¹⁰. ²³A sarà butà parèj d'un paloch ant un leu frem pèr esse un tròno d'onor e 'd glòria pèr la famija 'd sò pare. ²⁴Su chiel a chërseran d'amportansa tuti coj èd la casà 'd sò pare: dëssendensa e parentela. Fin-a ij tupin pì cit, da le san-e a le doje tùit a saran fàit pende da col paloch.

²⁵An col temp, a dis ël Signor èd l'Univers, ël paloch piantà ant ël leu frem, a sarà gavà da sò pòst, a sarà s-ciapà e a tomberà pèr tèra an mandand a baron tut lòn che a l'era staje tacà. Pèrchè dabon, Nosgnor a l'ha parlà.

23

La condan-a 'd Nosgnor contra 'd Tir

¹Costì a l'é n'oràcol dzora 'd Tir: "Fé plenta, vojàutre le nav gròsse¹¹¹ 'd Tarsis, pèrchè vòst pòrt¹¹² tut antreggh a l'é stàit vastà! La neuva ch'i l'ave sentù a Cipro a l'é vera. ²Fé 'd lamente¹¹³, vojàutre le gent èd la còsta, voi ij mercant èd Sidon ch'i viage travers dj'ave gròsse¹¹⁴. ³Soa richèssa a l'era

---

110 Cfr. Arvelassion 3:7.

111 ét. "ij bastiment èd Tarsis". Ès espression a veul dì: "bastiment fabricà a Tarsis", o "bastiment ch'a peulo rivé fin-a a la lontan-a Tarsis".

112 Èl test ebràich a les a la létera: "Pèrché a l'é désblà, ampacià da na ca, da intré". La tradussion a presupon che 'l mem (ד) su בַּיִת (bait) a fùissa an orìgin un un mem suffiss al verb èd prima, dovrà an sens metafòrich pèr la sità 'd Tir. La preposission min (ל) prefissà a בּוֹ (bo') a mostra consequense negative: "parèj che gnun a peussa intreie".

113 O "Anmutive".

114 A la létera, ël test ebràich (23:2b-3a) a les: "mercant èd Sidon, che ij viage pèr mar, a l'han ampinive an sj'ave pèrfonde. "Nopà 'd מִלִּי'וּחַ (mili'uch, "lor a l'han ampinive") èl ròtol èd Qumran a les: מַלְאָכִי ("vòstri nunsì"). La translassion a pija n'emendassion èd מַלְאָכִי an מַלְאָכִי (mali'acav, "sò mëssegé, sò mercant").

l' gran ëd la region ëd Sidor¹¹⁵ e l' archeuita fàita aranda dël Nil; a l'era l' mercà dle nassion.

⁴Vërgògn-te, Sidon, fortëssa marinara, përchè a lè l' mar¹¹⁶ ch'a dis sossì: “Mi i l'hai pa avù ij dolor dëscobi, i l'hai pa dàit nassensa; i l'hai nen anlevà 'd fiolin o fàit chërse 'd fije”. ⁵Pen-a ch'as vnirà a savèilo an Egit, a saran pien ëd deul pèr la neuva 'd lòn ch'a l'é capitaje a Tir. ⁶Passé an Tarsis! Fé plenta vojàutri, la gent ëd la còsta! ⁷É-la costa la sità ch'a l'era pien-a 'd blaga, cola ch'a treuva soa orìgin ant un passà lontan? Pensé mach a tùit ij colonisator che ti 't mandave an pais lontan¹¹⁷!”.

⁸Chi è-lo ch'a l'ha pensà 'd fé na ròba parèj contra 'd Tir¹¹⁸, sità coronà, ch'a l'avìa 'd mercant tanme 'd prinsì e 'd viaggiator an tra ij pì nòbij dignitari dla tèra? ⁹A l'é stàit ël Signor ëd l'Univers! A l'ha falo pèr dësgogné l'orgheuj ch'a ven da tuta soa blëssa e pèr umilié ij pì nòbij dla tèra. ¹⁰Gent¹¹⁹ ëd Tarsis, torné 'ndré a coltivé vòstra tèra coma che i dëtraversave l' Nil, përchè a Tir ël mèrcà a-i é pì nen¹²⁰. ¹¹Èl Signor a l'ha

---

115 Ebràich: “gran, smens ëd Sidor.” “גורן־שִׁיִר Sidor” a l'é probàbil a s'arfeirëssa al branch oriental dël Nil. Vëdde Geremia 2:18.

116 As peul vëdde ambelessì n'arferiment a Iam, ël dé cananita dël mar (LXX: a l'ha parlà l' Mar, la fòrsa dij mar εἶπεν ἡ θάλασσα ἡ δὲ ἰσχύς τῆς θαλάσσης) . A s'antèrpreta la frase מַצְדָּתִי יָם (ma'oz haiam, “fortëssa ëd mar”) com a fùissa an tìtol a Iam, an voltandlo “Col Potent dël Mar.” Na vision pì tradissional a l'é che l'arferiment a sia a na fortëssa 'd Sidon.

117 O: “e che ij pé a portavo an sità lontan-e pèr stéie?”.

118 Pa sicur ël significà precis ëd הַמָּצְדָּתִי (hamma'atirah). La forma a l'é un partissipi dla coniugassion Hifil (causativ ativ) da מָצַץ ('atar), un verb ch'a riva da 'n denominativ: הַמָּצְצִי ('atarah, "coron-a, "). Pèr lòn ël partissipi a podria vorèj di: "un che as buta na coron-a an testa" o "un che a dëstrubuss ëd coron-e". An tute le manere as buta n'evidensa la preminensa 'd Tir ant la politica anternassional.

119 O “fija”.

120 Nen ciàir ël significà d'ës vërsèt. A la létera l' test ebràich a les, “Traversa toa tèra, parèj dël Nil, fija 'd Tarsis, a-i é pa pì sintura. "La tradussion a presupon n'omission ëd מִצְדָּתִי (mesach, "sintura, s-cirpa ") an מִצְדָּתִי (macòs, "pòrt, mercà "; vëdde Salm 107: 30). מִצְדָּתִי ('avar, "dëtraversé") a l'é probàbil che ambelessì a

děstèis soa man dzora dël mar, a l'ha bolvèrsà ij regn; a l'ha dècretà 'd droché le fortèsse 'd Canan. ¹²A l'ha dit: “It andras pa vaire anans a fé baleuria, ti, vérgin fija 'd Sidon crasà 'd pianta! Àlvte, va pura a Cipro, ma gnanca ambelelà ti 't troveras èd pas”.

¹³Beiché a la tèra dij Caldé, a cola gent ch'a l'ha pèrdù soa identità! J'Assir a l'han fane un seraj pèr bestie servaje. A l'han drissà 'd tor d'assedi contra 'd soe muraje; a l'han demoline ij palass; a l'han ar dovù tut a 'n baron èd ruin-e. ¹⁴Fé plenta, vojàutre, le gròsse nav èd Tarsis, pèrchè a l'é stàit dësblà vòst pòrt al mar!

¹⁵An col temp-lì Tir a sarà dësmentia pèr stant'agn, tanti com a son j'agn èd vita d'un rè. Ma a la fin èd costi stant'agn, Tir a anciarmerà torna, parèj dla meretris èd la canson popolar: ¹⁶Pija l'àrpa, vira pèr la sità, ti, gindra dësmentia! Son-a da bin, moltiplica ij cant, parèj che cheidun a peussa avisésne 'd ti”. ¹⁷Ma a la fin djè stant'agn, Nosgnor a farà torna vive Tir, che a tornerà a sò guadagn, marcandand con tùit ij regn dël mond an sla tèra. ¹⁸Sò profit e sò útil a saran a la fin consacrà a Nosgnor. Lòn che a l'avrà vagnà a sarà pa pì 'mbaronà, ma soa paga andrà a coj ch'a vivo dacant dël Signor¹²¹ pèrchè a peusso mangé bondos e vestisse 'd conveniensa¹²².

---

sia dovrà pèr viagé an sl'eva (parèj dël vèrsèt 6). Èl comand a l'é adressà a Tarsis e as pèrsonifica con ij sò mercant. La bergamin-a 'd Qumran a l'ha 'עבד ("travaja, làora, coltiva") nopà 'd 'עבד ('ivri, "a dèstraversa"). Parèj che as podrìa voltesse "Coltiva toa tèra, com a fan ant la region dël Nil": valadi, che la gent èd Tarsis a dovrìa desse pì a l'agricoltura pèrchè a l'avran pa pì la possibilità d'otnì lòn ch'a l'han da manca dal mercà 'd Tir.

121 Ij sacerdot.

122 23:1-18 cfr. Ezechiel 26:1-28:19; Gioel 3:4-8; Amos 1:9-10; Sacarià 9:1-4; Maté 11:21-22; Luca 10:13-14.

Èl giudissi ‘d Nosgnor su tuta la tèra

¹Vardé, Nosgnor a l'é pront a vasté la tèra e a lassela an ruin-e; a në bolversa la fàcia e a në sbàrdla soa gent. ²Lòn che a ‘ncapiterà a la gent a vnirà 'dcò al sacerdot, a lè s-ciav com èl padron, a la serventa parèj èd la madama tilà, a col ch'a cata com a col ch'a vend, al debitor e al creditor, a col ch'arsèiv coma col ch'ampromètt. ³La tèra a sarà vastà 'd pianta e franch ravagià: ès giudissi a l'ha decretalo Nosgnor midem.

⁴La tèra¹²³ a ven sùta e a langhiss, èl mond a splufriss e a langhiss, le classe pì àute dla società a langhisso¹²⁴. ⁵La tèra a l'é stàita antamnà da soa gent, pèrchè a l'han trasgredi soe lege a l'han pa obidì ai precèt: l'aleansa eterna a l'é stàita s-ciapà. ⁶A l'é pèr sòn che la maledission ch'a l'era stàita mnassà da l'aleansa a dvora la tèra; ij sò abitant a në sconto la colpa¹²⁵. Costa a l'é la rason pèrchè j'abitant èd la tèra a son dèsparì¹²⁶ e a në son dzorvivune mach pòchi. ⁷Èl most a fà 'l deul, la vigna a langhiss, tuti coj ch'a-j piasìa sté alègher¹²⁷, adess a pioro¹²⁸. ⁸A l'ha chità 'l son giojal dij tambornin: finì èl rabèl èd coj ch'a fasìo festa, e finìa a l'é la gòj èd l'arpa. ⁹As bèiv pa pì èl vin an tra le canson; la bira a sà 'd mèr pèr col ch'a la

---

123 Cheicadun a l'ha pì car lese: “la tèra”, ambelessì, antèisa parèj dla part abitàbila d'èl mond: ma la cobia 'd paròle מְאֵר מְבֹרָה (ha aretz u volqà) a buta pitòst n'evidensa cheicòsa d'astrat, valadì com a fùissa “un mond” ch'as peul veuidesse e pa abità.

124 O “a son an deul”; o “èl cel a meuir con la tèra”.

125 Èl verb אָשָׁם ('asham, “esse colpèivol”) a l'é dovrà ambelessì tanme metonimìa pèr vorèj di: “paghé la pen-a, seufre pèr soa pròpia colpa”.

126 O: “a son èstàit brusà”. מְבֹרָה a deriva dal verb מָרַח (caru) da מָרַח (carar, “brusé”). מְבֹרָה a sarìa n'hapax legomenon da מְבֹרָה (carah, “diminui èd nùmer,”) colegà a la forma àraba “calé/cale.” Èl ròtol èd Qumran a l'ha מְבֹרָה, miraco comprensiv èd la rèis מְבֹרָה (cavar, “vni spali”; vèdde Isaia 29:22).

127 O: “che 'l cheur as arlegrava”,

128 O: “a gèmmo”.

beivùla. ¹⁰La sità a l'é dësblà ant ël rabel¹²⁹; tùit j'uss ëd ca a son sarà e gnun a peul pa pi intreje. ¹¹Për le stra a-i é 'd gent ch'a fà plenta përchè a-i é pì nen ëd vin; tuta la gòj a l'é virasse an magon, le celebrassion d'argiojissansa a son dëspariè dal pais. ¹²Ant la sità a son restaie mach pì ëd ruin-e e 'd desolassion: la pòrta dla sità a l'han campala giù, fàita a tòch. ¹³Sòn a l'è lòn ch'ancapiterà an tuta la tèra, an tra le nassion. A sarà parèj coma cand ch'as bato j'uliv, cora ch'as ràpola, finìa la cheuita, e mach na frisa d'ulive a resta a la fin ëd l'arcòlt.

¹⁴Ij dzorvivù a ausseran la vos e a crijeran pien ëd gòj a la maestà 'd Nosgnor da ponent¹³⁰. ¹⁵“Për sòn, glorifiché Nosgnor! Arlongh ëd le còste dël mar magnifiché 'l nòm ëd Nosgnor, Dé d'Israel!” ¹⁶Da le finaje dla tèra i l'oma sentù 'l cant: “Glòria al Giust!”. Ma mi i disìa: “Maleur a mi! Maleur a mi! Aidemì! J'ambrojon a 'mbreujo, j'ambrojon a séguito a 'mbrojé pì ch'a peulo!”.

¹⁷Lè sparm, la tampa e la tràpola¹³¹ av pijeran ëd sorprèisa, òh abitant ëd la tèra! 18Col ch'a scapa al crij ëd terro a tomberà ant la tampa, chi a

---

129 “la sità 'd rabel, dël càos”. Isaia a deuvra 'l termin תוהו (tohu) pitòst soens për lòn che a l'è veuid e senza gnun valor (parèj dle mistà pagan-e): ëd consequensa a podrìa caraterisé na sità arvirosa o senza valor moral, valadi Babilònia, Moab o Gerasalem, tute sità ant ij capìtoj dal 24 al 27.

130 A la létera l'ebraich a les: “ant le lus, (לְלוֹאֵי)” che a podrìa esse antèrpretà “ant la región ëd la lus”, arferendze a est. L'emission ëd לְלוֹאֵי (ba'urim) për לְלוֹאֵי "לְלוֹאֵי (b'ijie haijam, “arlongh le còste”), a l'é na frase che a s'arneuva ant la riga apress. An cost cas, le doe linee a formo un paralelism sinònim. An mantnend la letura masorètica: "a est" e "arlongh ij litoraj, andova a-i son j'isole" a figuro le doe stremità dla tèra për arferisse a tuta la tèra.

131 Ebraich: “[a son] dzora 'd vojàutri, Òh gent ëd la tèra.” La prima riga dël vèrsèt 17 a fornì n'àutr esempi clàssich ëd calambor ebraich. Ij nòm dij tre strument ëd giudissi (דַּבָּר , תַּבָּר , נַפֵּךְ [pacad, facat, fach]) a ancamin-o tui con le létere ד ו e פ (pe e chet) e le prime doe a finisso con consonant dentaj (ט e ת, dalet e tav). L'arpetission dël son e l'eufonia a tiro l'atension an sl'afermassion dl'inevitabilità dël giudissi. Com a sugerisso ij sò nòm: terro, tampa e bers (lass) a son ansema tanme mojen ëd la flin-a divin-a për destruve.

monterà da la tampa a sarà pijà an tràpola, perchè as dovertran da dzora le s-ciansòire dël cel e a trambleran le fundamenta dla tèra. ¹⁹La tèra andrà a tòch, la tèra a sarà ardovù a an frise, la tèra a sarà socrolà con violensa.

²⁰Sicura, la tèra a balucerà tanme un cioch, a stramblerà parèj ëd na tenda sota la fòrsa dël vent. Dzora 'd chila a greverà soa pèrversità, a robatrà e a s'ausserà pa pì.

Nosgnor a vnirà esse rè

²¹An col dì-li Nosgnor a castijerà le fòrse¹³² del cel e ij rè dël mond. ²²A saran tùit ampèrzonà e butà ansema drinta 'd na tampa, sarà an catafus e peui dòp vaire, a saran punì. ²³La lun-a pien-a a vnirà rossa, ël sol spali, perchè Nosgnor ëd l'Univers a vnirà a regné an tut sò splendrior majestos a la presensa 'd soa ciambreja an sël mont Sion e an Gerusalem.

25

¹Nosgnor! Ti't ses mè Dé, i t'esaltrai con ëd làude e i proclamrai tò nòm: ti 't fase d'euvre maravijose! It l'has progetaje tant temp fà e adess it l'has compije. ²Dla granda sità it l'has fane 'n drocheri, ëd soe muraje ch'as disò 'nviolàbij, na massa 'd ruvin-e. Le fortèsse strangere a son pì nen ëd sità e a saran pa pì arcostruvije. ³A l'é për lòn che 'd nassion poderose a 'rconossran toa glòria; le sità 'd nassion senza pietà a l'avran tèmma 'd ti. ⁴Ti 't ses stàit l'arfugi dij déboj, Signor, n'arpar për ij pòver sagrinà. Ti 't ses na sosta da la tempesta e n'arpar da la càud ch'a stenz. La furia dij tiran a l'é tanme na tempesta ch'a sbat contra na muraja, ⁵tanme 'l ruvin dël sol contra na tèra 'rsèccà. Ti 't fase sté ciuto 'l breugg ëd nassion ëstrangere. Coma l'ombra 'd na nìvola a 'rfrësca dal sol afoà, parèj a 'nmutisso ij cant trionfaj dij tirann.

---

132 O "le milissie".

⁶Ël Signor ëd l'Univers¹³³ a prontrà 'n disné gròss an sël mont Sion pèr tute le nassion dël mond. A sarà 'n disné avosà con ëd bon vin vej e 'd carn soasia. ⁷Ansilà Dé a farà svanì 'l vel ëd sagrin ch'a quata tùit ij pòpoj, l'ombra 'd mòrt¹³⁴ ch'a fà scura tuta la tèra.

⁸Chiel a travondrà la mòrt pèr sèmper¹³⁵! Ël Signor Dé a suvrà tute le lerne e a gavrà l'onta¹³⁶ 'd Sò pòpol da tuta la tèra. A l'é vera: ël Signor a l'ha nunsialo!

⁹An col dì là 'l pòpol a proclamrà: "Sto-sì a l'é nòstr Dé. I l'oma butà 'n Chiel nòstra speranza e a l'ha salvane! Sto-sì a l'é 'l Signor: i l'oma butà 'n Chiel nòstra speranza. Arlegromse 'nt la salvèssa che chiel a l'ha dane!".
¹⁰La man ch'a benediss dël Signor a l'é posà an sël mont Sion. Moab, tutun, a sarà crasà. Lor a saran tanme 'd paja scarpisà ch'a l'é lassà a marsé.
¹¹Dé a farà fonghé 'l pòpol ëd Moab tanme 'n noador ch'a possa giù l'eva con soe man pèr noé. Cola-lì a sarà la fin ëd soa arogansa e 'd soe euvre 'd gramissia. ¹²Le muraje àute 'd Moab a saran dësblà. A saran campà giù a tèra, giù 'nt la póer¹³⁷.

---

133 O "ch'a comanda d'armade".

134 O "sudari".

135 Cfr. 1 Corint 15: 54.

136 O "dësgrassia".

137 25:10-12 cfr. Isaia 15:1-16:14; Geremìa 48:1-47; Eseciel 25:8-11; Amos 2:1-3; Sofònia 2:8-11.

Na càntica ‘d làude a Nosgnor

¹An col di-lì as canterà costa canson ant èl pais ëd Giuda: “I l’oma na sità fòrta; i soma anvironà da le muraje e da ij contrafòrt che Nosgnor a l’ha butà an pé për salvene. ²Deurbe le pòrte! Ch’a-i intro ij giust¹³⁸; che ij fedej a-i peusso intré! ³Ti ‘t goerne an securëssa compléta¹³⁹ ‘l pòpol ch’a ‘t resta fedel, perchè lor ëd ti a l’han fiusa¹⁴⁰. ⁴Àbie fiusa an Nosgnor për sèmpe, perchè ‘l Signor a l’é ‘l Priòch etern. ⁵Chiel a campa giù da soe autësse ‘d lor tuti coj ch’a vivo sù an sle sime¹⁴¹; a sbassa le sità an sij cò, a-j umilia fin-a a tèra, a-j fà mòrde la póer. ⁶A-j scarpisa sota ij sò pé, ij pé dij pòver e dij crasà”.

⁷Èl vieul dël giust a l’é dritura, ij senté ch’it prontes ti a son drit. ⁸Òhi, ant èl sapel ëd tò giudissi, noi it ëspretoma, Nosgnor. A tò nòm e a toa memòria a va ‘l desideri dl’ànima nòstra. Con tut èl cheur nòstra grand’ anvìa a l’é che toa fama e toa ‘rputassion a ven-a sèmper pì granda. ⁹Mia ànima a l’ha maitass ëd ti tute le neuit, ambelessì, ant èl pì ancreus ëd mi, mè spìrit at sërca perchè, cand che ti të smon-e tò giudissi an sla tèra, j’abitant dël mond a ‘mprendo la giustissia. ¹⁰Se chiel a fèissa grassia ai gram, lor a ‘mprendrìo mai la giustissia. Fin-a ant un pais anté che la giustissia a l’é ‘rcompensà, lor a fan lòn ch’a l’é mal; a s-ciàiro pa l’arvelassion ëd la majestà ‘d Nosgnor. ¹¹Nosgnor, tò pugn a l’é aussà, ma lor a lo s-ciàiro pa!

---

138 O “la nassion giusta”.

139 Ebràich: "La pas a sarà mantnùda da ti ant ij but frem (un dij but frem), perchè an ti as buta la fiusa". . יָמַדָּ (samuch) ambelessì a fonsion-a tanme agetiv atributiv e a pòrta la nuansa 'd “sicur, frem, ferm. ”. Për lòn la frase a la létera a vorerà dì “un but frem”, valadì ogèt dël verb “tnì, guerné”.

140 Èl partissipi passiv בָּטַח (batuach) a esprim n’èstat ch’a riva da l’assion dël sogèt.

141 La translassion a presum che יָשָׁפֵט (iashpilennah), valadì campé giù, tombé giù, umilié(sse), a vada a compagneuse a le paròle 'd prima: “an sità elevà” e che יָשָׁפֵט (iashpilah) a fasa part dla proposission “a tèra”.

A lo vèdran, pien èd confusion, cand che la flin-a 'd tò giudissi a tomerà contra dl'umanità; vera, 'l feu a 'ngorgionrà ij tò nemis¹⁴².

¹²Nosgnor, ti 't èn garantisse la pas, e fin-a nòstre amprèise it ses èstàit ti ch'it l'has compije pèr noi¹⁴³. ¹³Signor nòst Dé, d'àutri padron fòra che ti a l'han dominà ansima a nojàutri, ma noi i laudoma mach tò nòm. ¹⁴Coj che noi i servìo anans a son mòrt e a vivran pa pì; soe ombre¹⁴⁴ as alveran pì nen pèrchè tò giudissi a l'é tombà ansima 'd lor e ti 't l'has crasaje. It l'has fàit perde fin-a soa memòria. ¹⁵Nòstra nassion ti 't l'has fala dventé granda; vera, ti 't l'has fane 'n gran pòpol. Ti 't l'has èslargà le borne 'd nòst pais e it l'has arvelà tò splendior.

¹⁶Nosgnor! Ant l'angossa lor a l'han sèrcate; ti it-j frapave con ij tò castighe e lor a l'han fàit d'ancantament¹⁴⁵. ¹⁷Pèrparèj èd na fomna an condission, cand che as avzin-a 'l moment èd caté na masnà, a crija dolenta ant ij sò dolor dèscobi: parèj i soma nojàutri 'dnans èd ti, Signor. ¹⁸Nojàutri i j'ero tanme na fomna ansenta, i l'avìo ij dolor dèl part, ma i l'oma butà 'l mond mach èd vent. I l'oma pa podù porté la salvassion an sla tèra¹⁴⁶, nì i l'oma portà 'd vita ant èl mond¹⁴⁷.

¹⁹Nosgnor! Ch'a vivo ij tò mòrt! Ch'a 'rsussito da soe tombe! Dèsviveve e crijé 'd gòj, vojàutri ch'i steve dèstèis ant la pòer! Pèrchè i vivreve tanme

---

142 Cfr. Ebrèò 10:27.

143 As podria fin-a emendé גַּמְלוֹת (gam còl, "èdcò, fin-a a tuit") con בְּחֻמֵּי (chigmul, "conform l'assion èd") Pèr lòn as podria voltesse: "pèrchè conform a lòn che nòstre assion a mérito, ti 't l'has fàit pèr nòst cont".

144 O "ij sò spirit".

145 O "giacolatòrie".

146 L'us èd יָחַד (cmo, "parèj, come") ambelessi a l'é 'l paragon dl'angossa e la soferensa d'Israel ai dolor dèscobi che a smijerìo a dzzoneus èd pianta. La nassion a l'era come na fomna che a s'èsfòrsa 'd caté un pcit ma a riess pa a posselo fòra a la lus dèl di. Tùit ij sò sfòrs a pòrto a nen.

147 Ebràich: "e j'abitant dèl mond a tombo pa." לְנַפְלֵי (nafal) a l'aparena a veul di, "nasse".

‘d piante mojà da la rosà dla matin, e ‘l pais dj’ombre a farà seurte ij sò spirit mòrt. ²⁰Va, mia gent, intra an toe stansie, fèrm-te la pòrta darera, stèrm-te pèr un moment, fin-a che a sia passaje la flin-a dèl giudissi ‘d Nosgnor. ²¹Pèrchè varda che Nosgnor a seurt da ‘ndova ch’a stà pèr castijé le colpe dj’abitant èd la tèra; e la tèra a farà vèdde ‘l sangh ch’a l’è stane spatarà e a chitrà ‘d cheurve ij sò cadàver.

27

¹An col di-lì, Nosgnor con soa spa afrosa, fòrt e potent, a punirà ‘l Leviatan¹⁴⁸, èl serpent èshginciant e antorzù, e a masserà col mostro marin.

²Col di-lì, èl Signor a dirà: “Canta na canson¹⁴⁹ ch’a parla ‘d mia vigna fiamenga¹⁵⁰”. ³“Mi, èl Signor, i son sò vignolant¹⁵¹, i la sèivo tùit ij moment e la goerno di e neut pèrchè gnun a-j fasa ‘d mal. ⁴Mi i son pa pì anghignonà con mia vigna. Chi ch'a vorèissa buteve ‘d ronze e dè spin-e, mi i marcerà contra 'd lor pèr la bataja: I-j bruseria tùit ansema. ⁵Ch'a sèrca pura mia protession e che a fasa la pas con mi. Òhi, ch'a fasa pas con mi.

⁶A vnirà temp che Giacòb a butrà rèis; Israel a fiorirà e a gicrà. Con la produssion èd sò frut a ampinirà tuta la tèra. ⁷É-lo stàit èl Signor pì sever con Israel o con coj che a lo crasavo? Israel é-lo stàit dèstrovù com a lo son èstàit ij sò nemis? ⁸Cora che a l'ha mandà via¹⁵² Israel da soa tèra, a l'ha castijalo e bolversalo con la midema fòrsa èd n'orissi dl'est. ⁹Dè sta

---

148 Cfr. Giòb 41:1; Salm 74:14; 104:26.

149 O “laudé”.

150 Ebraich: "vigna dla delissia", o "vigna dla blèssa". Vaire manoscrit medievaj a leso $\text{רְחֵם} \text{ דְּרָגָה}$ (cherem chemer, "vigna dèl vin"), visadì "taragna o vis produtiva".

151 O “col ch’a la guarda”.

152 O “a l’ha divorsia”.

manera ij pecà 'd Giacòb a saran espià, e sossì a sarà 'l frut dël përdon dij sò peccà¹⁵³: tute le pere dij sò autar a 'ndran an póer parèj dla caussin-a e le pèrtie sacrà d'Asera e j'autar dl'ancens a saran campà giù¹⁵⁴. ¹⁰La sità fortifià a l'è restà 'n ruin-a, a l'è mach pì në stansiamet bandonà ant ël desert. A l'è vnùita esse leu 'd pastura, andova che ij bocin a peulo mangé e sdrojassesse. ¹¹Cora che ij branch dj'erbo a son sech e s-ciapà, le fomne a-j cheujo tanme 'd bòsch pë'r ël feu. Israel a l'è gent pròpi senza sust: a l'ha butà Dé, sò Creator, an condission ëd nen avèj compassion ëd chila e 'd feje pa misericòrdia.

¹²Èd col temp-lì, ël Signor a sopatrà j'erbo dal fium Eufrate al torent d'Egit. Antlora vojautri i sareve cojù com as buto ansema jè spì. ¹³Col di-lì, la tromba gròssa a sonerà pë'r ciamé tuti j'esilià da l'Assiria e l'istess coj ch'a son arfugiassse an l'Egit. Lor a torneran pë'r adoré Nosgnor an soa montagna sacrà, a Gerusalem.

28

Nosgnor a giudicherà Efraim

¹Trista cola Samaria, la superba sità, coron-a dij cioch d'Efraim! A dòmina da l'àu't ëd na valada drù'a, ma sò bel ësplendrior a l'è tanme na fior ch'a 'nfiapiss. A l'è l'orgheuj ëd gent ch'a l'ha beivù tròp e ch'a vèdd nen coma ch'a stan vremen le còse. ²Vardé coma Nosgnor a-j manda contra

---

153 Ebràich: "e costì a l'è tut ël frut ëd la rimossion ëd sò pecà". "Tut ël frut" a podrìa arferisse al but ëd rimossion dël pecà, ma la frase a peul esse na variassion testual ëd n'original לִכְפֹּר (licapper, "pë'r espiassion"), che a soa vira a podrìa esse na glòssa su חָסַר (hassir, "rimossion").

154 Com a l'è antèrpretà e voltà dzora, ës vèrsèt a dis che Israel a l'ha 'l dovèj d'arpossé 'd pianta soe pràtiche religiose pagan-e pë'r sperimenté la përdonansa e la restaurassion ëd Dé. An cost cas כָּפַר (cafar, "espiassion pë'r") a l'è dovrà an sens sarcàstich ; ël pecà 'd Giacòb a ven "espià" e "armovù" con giudissi sever.

n'armeja fôrta e potenta. Nosgnor a rivrà parèj ëd na tempesta 'd grele e la tèra a sarà fongà coma s'a fussa na bùria d'eve ch'a ven-o a verse: tut a sarà dësblà da soa man. ³Costa splèndida coron-a dij ciocaton d'Efraim a vnirà esse scarpisà dai sò nemis. ⁴Costa fior ch'a 'nfiapiss con sò bel ësplendrior, ch'a dòmina da l'àut ëd na valada drùa, a sarà parèj d'un fié primiss anans ëd l'arcòlta: col che a vèdd pèr prim ij sò frut a-j ciapa e as-j mangia.

⁵An coj di-lì a sarà Nosgnor ëd l'Univers midem ch'a vnirà con la bela coron-a e 'l diadéma magnifich, ma mach pèr la rimanensa 'd sò pòpol. ⁶A sarà chiel a dé ai giùdess ël sens ëd la giustissia e la fòrsa ai difensor ëd la sità.

⁷A-i son fin-a d'àutri ch'a strabuco e a van fòra 'd carzà sota l'efet dël vin e dla bira ch'a bèivo: a son ij sacerdot e ij profeta, 'dco lor cioch ëd pianta! Lor a l'han beivù tant ëd col vin, da podèj gnanca sté 'n pé. Ij profeta a strabuco fin-a cand ch'a l'han ëd vision profètiche, e ij sacerdot a stravanio cand ch'a pijo 'd decision legaj. ⁸Dabon, tute le tàule andova ch'as seto a son anflà 'd gomit: an sla tàula a-i é gnanca pì un canton ch'a sia polid.

⁹Lor a diso: “Ès Isaia, a chi ch'a chërd ëd mostré? Pèrchè parla-lo parèj a nojàutri? I soma pa 'd masnà pen-a dëspupà!”. ¹⁰Ma a l'é parèj! Nosgnor a sèrcrà 'd mostreje létera pèr létera, silaba pèr silaba, paròla pèr paròla, ma pèr lor lolì a jè smijerà 'n barboj ch'a l'ha gnun sens. ¹¹An efet, Dé as servirà 'd na lenga stranjera che a j'orije dè sto pòpol a arsonrà parèj d'un tartajé. A l'é parèj che Nosgnor a-j darà soa lession a sta gent. ¹²Tant temp fà Nosgnor a l'avìa dije: “Costì a l'é 'l leu d'arlass, lassé arlamé coj ch'a son èstrach; costì a l'é 'n pòst ëd solagi”. Ma a l'han pa vorsù savèjne¹⁵⁵! ¹³A l'é parèj che la paròla 'd Nosgnor a jè smijerà 'n barboj ch'a l'ha gnun sens, un chëcchësé ch'as capiss pa, na silaba sì e na silaba là. L'arzultà a

---

155 2:11-12 cfr. 1 Corint 14:21.

nè sarà che, an marciand, lor as antrapran e a tomeran a tèra svers e a podran pa pì alvesse an pé.

Nosgnor a giudicherà Gerusalem

¹⁴Për consequenza, vojàutri sbèfiard ch'i dòmìne dzora 'd mè pòpol ch'a sta a Gerusalem, scoté lòn ch'av dis Nosgnor: ¹⁵Vojàutri i chërde ch'a v'ancapiterà nen ëd mal pèrchè i blaghe d'avèj fàit un pat con la mòrt¹⁵⁶ e ch'i seve butave d'acòrd adritura con ël mond dij mòrt¹⁵⁷! I dise che l'ora che l'inondassion dël flagel a rivrà, a tomerà pa a còl ëd vojàutri, ch'i l'ève fàit ëd na busiardarià vòstra speransa e ch'i seve stèrmave darera 'd na faussarià. ¹⁶Bin, antlora sté a sente lòn ch'a dis Nosgnor Dé: I son mach mi ch'i buto an sël mont Sion un fundament sicur, na pera 'd sosten frema e sicura che gnun a podrà mai dësbugé. Col ch'a chërd ant èsto fundament a podrà mai esse dësvergognà¹⁵⁸.

¹⁷Mi iv butrai a la preuva con la livela¹⁵⁹ dla giustissia e 'l fil a piomb ëd la dritura. Dàit che vòstra sosta a l'é fàita 'd busiaderie, a sarà na tempesta 'd grele a campeve giù. Dàit ch'a l'é fàita 'd faussariè, n'inondassion av porterà via. ¹⁸A sarà cassà vòstra aleansa con la mòrt e con ël mond dij mòrt. L'ora ch'a rivrà l'inondassion dël flagel, vojàutri i nè sareve crasà¹⁶⁰. ¹⁹Cand ch'a passerà i sareve fongà. Pì 'd lòn: a passerà tute le matin. A vnirà nen mach dël dì, ma 'dcò 'd neuit. L'ora ch'i n'ancorzreve che ës messaggi a l'é vrità, tut ël pòpol a sarà ciapà da lè sparm. ²⁰Antlora iv ancorzreve che tròp curt a l'é 'l let pèr èslonghesse e tròp èstrèita a l'é la coverta pèr quatesse. ²¹Nosgnor a rivrà coma ch'a l'avìa fàit contra ij Filisté an sël Mont Perasim¹⁶¹ e contra j'Amorita a Ghibeon¹⁶². Chiel a

---

156 O: "pèr ambrojé".

157 O: "ël Sheòl", "l'infern".

158 O: "dësbojà", cfr. Salm 118:22-23; Roman 9:33; 10:11; 1 Pero 2:6.

159 O: "livel a bola d'aria".

160 O: "scarpisà pèr tèra".

161 Cfr. 2 Samuel 5:20; 1 Crònache 14:11.

162 Cfr. Giosuè 10:10-12.

rivrà pèr fé fin-a quaicòsa ch'a l'avìa mai fàit anans. ²²Donch, a sarìa mej ch'i chitèisse 'd fé tant ij gadan, dèsnò vòstre caden-e a podrìo dventé fin-a pì greve, pèrchè mi i l'hai sentù bin ciàir da Nosgnor èd l'Univers cost mèssagi. La dèstrussion a l'é stàita decretà.

²³Sté a sente, scoté bin mia vos. Fé tension e deje da ment a mie paròle.

²⁴Miraco che 'l lauror a travaja la tèra sempe tut èl dì, senza chité mai, sèmpèr an ès-ciapand e sarbiand sò teren? ²⁵E cora ch'a l'ha prontà sò camp, forsi che a spantia pa 'l nèir cumin dij pra, o a sèmna nen èl cumin domésti, a buta pa 'l gran e l'òrdi e 'l far dur an sle preus pì an brova¹⁶³? ²⁶A l'é sò Dé ch'a-j dà 'd sust e a lo instruiss an sij prinsìpi dl'agricoltura.

²⁷Sicura, a l'é pa con la galavia che 'l cumin dij pra a sarà batù, e gnanca la roa dèl chèr a virerà dzora dèl cumin comun, ma a sarà con èl baròt che as bat èl cumin dij pra e con la vèrga l'àutr cumin. ²⁸As bat èl gran, ma la trebiadura a l'é pa senza fin: as fà peui passé la roa dèl chèr, peui ij cavaj, èd manera ch'a sia sfèrvajà. ²⁹Èdcò sòn a riva da Nosgnor èd l'Univers, miràbil an sò consèj e grand an sò mojen.

---

163 רַאֲשׁוֹן (sorah) a podrìa dcò esse voltà con: "a sò pòst", "principal", paròla pa atestà da d'àutre part. A l'é fàcil che a sia un bàilo èd piuma ditogràfich pèr na paròla ch'a-i èsmija e che a riva apress: רַאֲשׁוֹן (so'rah, "òrdi, ma 'dcò gran, anet"). Pa sicur èdcò èl significà 'd נִשְׂמָן (nisman: dessignà). A podrìa 'dcò ambelessì esse un bàilo dl'emanuèse confondù con la paròla che a ven dòp (רַאֲשׁוֹן (cussetet, "gran dur, far, spèlta"). Èl cumin nen servaj(רַאֲשׁוֹן cammôn: da na rèis che a veul dì "preservé") a servìa da condiment e pèr conservé 'l mangé.

Ariel assedià

¹Trist a ti, Ariel¹⁶⁴! Ariel, la sità che David a l'avìa butaje l'assedi¹⁶⁵! Va pura anans a fé toe sirimònie religiose! Fà pura toe feste cand ch'a-i në sia il temp! ²I mnasserai Ariel¹⁶⁶. A dventerà 'dnans ëd mi tanme n'autar dovrà për bruseie dzora 'd sacrifici. ³I butraj l'assedi tut dantorn¹⁶⁷ a chila; it cinterai ëd trincere, contra 'd ti i tirerai sù 'd rampar¹⁶⁸. ⁴Antlora it tomberas e it parleras da për tèra, e toe paròle fiape as alveran da la póer; toa vos¹⁶⁹ a smijerà a cola 'd në spìrit evocà da l'infern¹⁷⁰; lòn ch'it diras a sarà parèj d'un bësbij ch'as àussa da 'n mes a la póer.

⁵La burià d'invasor ch'a rivrà, a sarà parèj ëd póer fin-a e coma 'd brenn èspatarà ant ël mugg dij tò lagosin bufà via dal vent. Sossì a capiterà a l'amprovista, ant un moment. ⁶Un giudissi a tomberà da part dël Signor ëd l'Univers¹⁷¹, compagnà da tron, arbomb, ciadel ch'a strunis; a rivrà con d'orissi, tormenta e 'd fiamme 'd feu ch'a ravasa. ⁷A sarà parèj d'un seugn,

---

164 N'àutr nòm për Gerusalem, Sion.

165 Ebràich: “la sità dova che David a l'ha butà camp”. Èl verb חַנּוּךְ (canah, “camp”) a l'ha nuansa: “buté d'assedi” ambelessi.

166 Èl term אֲרִיאֵל ('ari'el, “Ariel”) a l'é sinònim ëd “foalé, fornèl, cheur dl'autar, autar”.

167 Èl test ebràich a l'ha: חֲדָד (caddur, “parèj d'un sercc”), opura, “parèj ëd/con na muraja rionda.” A-i é 'dcò chi a coregg la resh con dàlet: חֲדָדָּ (chèdavid, “coma David”), com a l'han fàit jè LXX: ως Δαυιδ (see v. 1), ma a podrìa esse 'dcò un bàilo ch'a l'ha fàit ciapè dàlet (ד) con resh (ר).

168 Pa sicur ël significà 'd: מִצָּד (mutsav) Dal moment che sò prim significà a l'é: “utiss d'assedi”, cheicadun a translata “tor.” Èl sostantiv a riva da מִצָּד (natsav, “ciapè posission”).

169 Ebràich: “ e toa vos a sarà parèj 'd na tampa ritual da la tèra. L'ebraich רִיחַ ('ov, “pos ritual”) a s'arferiss a 'n pos, fossà, tampa dovrà dai mascon për evoché jè spìrit da l'infern.

170 O: “da sota la tèra”.

na vision nuiteja. A-i sarà na buria ‘d tute le nassion ch'a marcio contra d'Ariel, èd coj ch'a taco soa fortèssa con èd màchine da guèra prontà contra 'd chila. ⁸A sarà parèj èd n'afamà ch'a seugna 'd mangé, ma ch'as dèsvija con lè stòmi veuid; coma un che a l'ha sèj e a seugna 'd bèive, ma as dèsvija strach e con èl gargarèt sùit: a capiterà parèj al mond èd tute le nassion ch'a marcio contra dèl mont èd Sion.

Èl pòpol èd Dé a l'ha gnun-a sensibilità spiritual

⁹Antlora i sareve maravijà e sburdì¹⁷². Vojàutri i seve dèl tut bòrgno! Lor a son cioch, ma pa ‘d vin; lor a strabuco, ma nen pèr via dla bira. ¹⁰Pèrchè Nosgnor a l'ha fàit calé 'dzora 'd vojàutri nè spìrit èd la seugn, a l'ha sarà vòstri euj (vojàutri ij profeta), a l'ha coatà vòstre teste (vojàutri j'andvin)¹⁷³. ¹¹Pèr vojàutri minca na vision a sarà parèj èd le paròle d'un liber cacèttà: as dà a un che a sà pa lese disendje: “Léslo!”, ma chiel a rëspond ch’a peul pa pèrchè a l’è cacèttà. ¹²Opura as dà 'l liber a un ch'a sà nen lese disendje: “Léslo!”, ma chiel a rëspond ch'a sà pa lese.

¹³Èl Signor a dis: Da già che 's pòpol am làuda mach con la boca e a m'onora mach con ij làver antant che sò cheur a l’è bin leugn da mi e soa religion èd lor a l’è mach na tradission, èd paròle mandà a memòria¹⁷⁴, ¹⁴vardé, mi i farai torna ‘d ròbe da fé maravijà - d’euve dèl tut strasordinàrie. Ij savant a l’avran pì nen da dì e ij savi a l’avran pa pì dè spiegassion da dé¹⁷⁵”.

---

171 Ebràich: “da Nosgnor dj'Armeje dèl cel, ambelelà a sarà la visitassion.” Forma verbal passiva a la tersa pèrson-a feminin-a תִּפְּאֶדֶת (tippaqed, “a sarà visità”) dovrà ambelessì an sens pa pèrsonal.

172 La forma הִתְמַחְמוּ (hitmahmu) a l’è na coniugassion imperativa Hitpalpel da מַחָה (mahah, “limocé, esité”). Da lòn a peul esse voltà con “fèrmesse e resté ambajà.”

173 Cfr. Roman 11:8.

174 Cfr. Maté 15:8-19; March 7:6-7.

175 Cfr. 1 Corint 1:19.

¹⁵Trist a coj ch'a vorìo stèrmé da la vista 'd Nosgnor ij sò progèt e ch'a travajo ant lè scur e a diso: "Chi mai an podrà vèdde?" o "Gnun an conòss!". ¹⁶Lòn ch'i feve a l'ha gnun-a lògica! Miraco che 'l tupinè a l'é parèj dla crèja? Na ròba a peul dì 'd col ch'a l'ha fala: "Pèrchè ch'it l'has fame parèj?" E 'n tupin a peudrìa fòrse dì a col ch'a l'ha falò: "Ti 't capisse nen coma ch'as fan ij tupin^{176!}".

As ancamin-o ij cangiament

¹⁷Sicura, ancóra pèr pòch e 'l Liban as cangerà ant un vèrzé e 'l vèrzé a sarà piàit pèr na foresta. ¹⁸An col di-lì ij ciòrgn a sentiran le paròle lesùe da 'n lìber, j'euj dij bòrgno¹⁷⁷ a podran s-ciairé fin-a ant lè scur pì sombr. ¹⁹La gent ch'a l'era stàita umilià as arlegrerà torna ant èl Signor e ij pì pòver a argiojiran ant èl Sant d'Israel. ²⁰Pèrchè ij prepotent a-i saran pa pì, jè sbefios a dèspariran; a saran fàit fòra tuti coj ch'a l'han machinà 'd gramissie - ²¹coj ch'a dan èd testimoniànse fàusse¹⁷⁸, coj ch'a tiro 'd trabucèt al giùdess ch'a stà a le pòrte dla sità, e, con d'acuse fàusse ai nossent a-j gavo la speranza 'd giustissia .

30

L'aleansa con l'Egit a sarà 'd gnun-a utilità

¹"Trist a vojàutri, fieuj arviros," a dis èl Signor, "ch'i feve 'd proget senza gnanca pensé 'd consulteme, e iv grope con d'aleanse che mè Spìrit a l'ha pa sugerive. A l'é parèj che 'v ambaron-e pecà dzora 'd pecà! ²I seve partì

---

176 Cfr. Isaia 45:9.

177 Ebràich: "Fève bòrgno/Sborgneve e esse bòrgno!" riflessiv Hitpalpel e forma 'mperativa Qal èd וַיִּבֹּגְנוּ (sha' a', "esse bòrgno") a son butà ansema pèr evidensié la dicciarassion. J'imperativ a l'han la fòrsa 'd n'assersion enfàtica.

178 Ebràich: "coj che a fan n'òm peccador con na paròla." La coniugassion causativa Hiphil èd נִבְּרָה (cata') ambelessì a l'ha un sens delocutiv: "dicciaré n'òm colpeivol."

për calè an Egit senza dime nen, për buteve sota la guerna ‘d Faraon, për èstè a la sosta dl'ombra dl'Egit. ³La protession ëd Faraon, contut, av porterà nen d'àuتر che onta; la securèssa ch'i chërde ch'av daga l'ombra ‘d Faraon av porterà mach d'umiliassion. ⁴Ant ël moment che ij sò ufissiaj a saran rivà a Zoan e ij sò nunsì a Canes, ⁵tùit a saran dësvergognà dàit ch'as trata ‘d na nassion ch'a peul nen giuté; lor av daran gnun agiut e av saran ëd gnun profit, ma mach ëd disingann e dësòr “.

⁶Sto-sì a l'è n'oràcol ch'a riguarda le bestie dël Neghev. Ant na tèra 'd tribulassion e 'd miseria, bon-a mach për leonèsse e leon ch'a brajo, për ëd vipre e serpent volant, lor a pòrto soe richèsse a schin-a 'd sòma, ij tesòr an sla gheuba dij gamej a na gent ch'a-j vnirà pa a taj. ⁷A dzoneus e van a l'è l'agiut ëd l'Egit, për sòn i l'hai ciamalo: l'orgojos Rahab¹⁷⁹, col ch'a stà ciuto. ⁸Sah, ven, scriv sossì ansima a na taulètta dè 'dnans ëd lor, scrìvlo dzora d'un ròtol ëd bergamin-a ch'a peussa goernesse a testimoniansa eterna. ⁹Pèrchè costì a l'è 'n pòpol arviros, a son ëd fieuj busiard, fieuj che a veulo pa scoté la Lege d Nosgnor. ¹⁰Lor a diso a j'andvin: “I voroma gnun-e vision!” e ai vegent: “Dine pa le ròbe coma ch'a stan. Dine mach ëd ròbe ch'a fan piàs a séntje. Parlene mach d'ilusion! ¹¹Tireve an sà da la stra pì drita, surtì dal vieul, gavene da nosta presensa 'l Sant d'Israel!”.

¹²Pèr sossì a dis ël Sant d'Israel: “Pèr ël motiv che vojàutri i arfude mie paròle e i l'ave fiusa ch'i peule senza problema crasé e ambrojé, e 'v pontele a cola sòrt ëd malfé, ¹³e bin, costa colpa a sarà për voi parèj ëd na muraja antèmnà ch'a mnassa 'd droché, ch'a spòrz ansima a 'n rampar àut, che 'l tombé a-j riva ant d'un moment a l'àuتر, ¹⁴e a va a tòch parèj ëd n'ola 'd creja, s-ciapà senza riguard. E an tra ij sò ciap a-i resta gnanca pì un tòch ch'a serva për ciapé 'l feu dal fornél o tiré d'eva da la sisterna!”.

---

179 “Rahab” (רַחַב, rahav), a sarìa 'l nòm dl'Egit ant ël Salm 87:4. L'epitet a l'è ëdcò dovrà ant ël Vej Testament tanme nòm dël mostro simbòlich ch'a pèrsonifica 'l càos.

¹⁵Pèrchè përparèj a dis èl Signor Dé, èl Sant d'Israel: “Vòsta salvèssa a l'é ant la conversion e ant lè stess-ne chiet; ant l'arlass e ant la fede as treuva vòsta fòrsa. Ma vojàutri i l'ave pa vorsune savèj. ¹⁶Nen mach, ma i l'ave dit: “Nò! I scaproma con ij cavaj destré!” E bin, èd sicur i scapereve, ma coj ch'a vè stan dapress a saran pì lest che vojàutri. ¹⁷Milanta as èsbaruveran për la mnassa d'un da sol¹⁸⁰, për la mnassa 'd sinch, vojàutri i scapreve, fin-a tant ch'i smije a 'n paloch-drapò 'dzora 'd na montagna, a n'asta ansima a na colin-a.

Nosgnor a chiterà pa sò pòpol

¹⁸Për cola rason-lì Nosgnor a l'é pront a feve grassia. Chiel a l'é setà sù sò tròno e a l'avrà compassion èd vojàutri. Vera, Nosgnor a l'é ‘n Dé giust: tuti coj ch'a spero an chiel a saran benedì. ¹⁹Un pòpol a starà a Sion; an Gerusalem voi i piorereve pì nen. L'ora che chiel a sent ij vòst crij èd dèsserassion, gnun dubi che chiel a l'avrà misericòrdia ‘d vojàutri; cand che chiel a lo sentirà, av rëspondrà. ²⁰Nosgnor av darà 'l pan dl'ameior e l'eva dla tribulassion, ma, contut, tò Magìster as në starà pa pì stèrmà; ij vòstri euj a vèdran ij vòstri precetor. ²¹Vòstre orìje a scotran soa vos darera 'd vojàutri ch'a dirà: ‘Costa-sì a l'é la stra giusta, marcé për col senté-lì’, an cas ch'iv dèstrade a drita o a mancin-a. ²²Vojàutri i dèssconsacrereve ij vòstri ìdoj d'argent e vòstre mistà placà d'òr. A-j campereve via coma ch'as campa via në strass lordà ‘d sangh dle mèstruassion; i-j direve: “Fòra da sì!”. ²³Chiel a darà la pieuva për lè smens ch'it l'avras campà an toa campagna; èl pan prodòt èd la tèra a sarà bondos e savurì; an col di-lì toe bes-ce a pastureran ansima a 'd pra spantià! ²⁴Ij beu e j'aso ch'a travajo la tèra a mangeran èd biava savurìa, batùta con la pala e la cavàlia. ²⁵A-i sarà ‘nsima a tute le montagne e tute le colin-e pì àute 'd bialere e d'ave 'd

---

180 Ebràich: “ Për mila d'un motiv.” Slògan (ant l'acession gaélica), crij èd guera”.

𐤍𐤒𐤀𐤃 (g'arah) a l'é soens definì parèj èd “mnassa.”

torent. Col di a sarà 'l di dla gran carnefissin-a, cand che le tor a drocheran an ruin-a. ²⁶La lus ëd la lun-a pien-a a sarà parèj ëd cola dël sol e la lus dël sol sèt vire 'd pì, ant ël moment che Nosgnor a fasserà le ferie e a meisinrà ij niss dij sò colp.

²⁷Vardé, Nosgnor¹⁸¹ a riva da leugn: soa flin-a a anvisca afoà e grev sò dvampé; ij sò làver a respiro 'l fot e soa lenga a l'è parèj d'un feu che a dvora tut. ²⁸Sò crij ëd guera a l'è parèj d'un torent dësbordant che a monta fin-a al còl ch'a s-cincon-a le gent ant na siassa dësutila¹⁸², pèr valé le gent con ël sarnèl dëstrutor. ²⁹Vojàutri i antonereve ij vòst cant, coma s'a fùssa na neuit ëd festa e 'd gòj, i l'avreve l'alegrìa ant ël cheur parèj ëd col ch'a marcia al son ëd la fluta, pèr portesse a la montagna 'd Nosgnor, Ròch ch'a fà da scu a Israel.

³⁰Nosgnor a farà sente soa vos gloriosa e a mostrerà la fòrsa 'd sò brass con flin-a afoà, con giòle 'd feu dvorante an tra sluss, orissi e bùria.

³¹Pèrchè, pèr la vos dël Signor, Assur as ësbuljirà, barotà con ël baston.

³²Minca un colp ëd vèrzela punitiva¹⁸³ che Nosgnor a-j farà sente an sla schin-a a sarà compagnà da la mùsica 'd cìmbalis e sitre. Chiel a combatrà contra dl'Assiria con soe arme. ³³Pèrchè 'l farò a l'è già pront da temp¹⁸⁴; a servirà pr' ël rè; ël ro a l'è àut e largh, feu e bòsch a foston-o, Nosgnor con un torent ëd sorfo a l'anviscrà.

---

181 O: "ël Nòm ëd Nosgnor".

182 Ebràich: "socrolé le gent ant na siassa a dzoneus." L'agetiv a l'è שָׁוַי (shav', "veuid, ch'a serv pa").

183 Emendassion ëd מְסַדָּה (musadah, "fondà") an מְסַרֵּה (musaroh, "soa dissiplin-a, soa punission (con un gorèt)").

184 A la létera: a l'è rangià d'anans [o "da ier"]. תּוֹפֵת (tofeth) a podria esse "ro, farò": as sà che תּוֹפֵת (tofet, "Tofeth") senza la he (ה) a l'era un leu aranda 'd Gerusalem andova che a sotravo, na sòrt ëd simanteri.

31

Chërde che l'Egit a vnirà an agiut a l'è n'ilusion

¹Trist a coj ch'a van giù an Egit a sèrché d'agiut. Trist a coj ch'a buto soa fiusa ant ij sò cavaj, ant èl nùmer dij sò chèr èd guèra e ant soa cavalarià gròssa. Tutun, a s'adrèssò pa a Nosgnor, èl Sant dj'Israel, a van pa a ciamesse se chiel a sia d'acòrdi o nò. ²Forsi che Nosgnor a l'è pa savi? E bin, chiel a tirerà adòss a tuti la dësgrassia; chiel a artrata pa soa paròla. Chiel as drisserà contra cola rassa 'd pèrvers e contra la nassion ch'a giuta coj ch'a comètto 'd pecà. ³J'Egissian a son mach d'òm e pa 'd dio, ij sò cavaj a son fàit èd carn e nen dè spìrit. Nosgnor a-j colpirà con soa man. A farà antrapé col ch'a pòrta agiut e a farà droché col che a l'è giutà, tùit ansema andran a la pèrdission.

Nosgnor a dësfindrà Sion

⁴Pèrchè sossì a l'ha dime Nosgnor: “Èl a sarà parèj d'un leon ch'a braja, parèj d'un leonèt cand ch'a l'ha ant le grinfe soa piàita. Fin-a se nè strop èd bërgé a vnèissa ansema contra 'd chiel, chiel a l'avrà pa tèmma 'd sò crij 'd lor e a sarà pa sbaruvà dal rabel¹⁸⁵ ch'a fan. An costa manera 'l Signor èd l'Univers a calerà pèr fé guera an sla montagna 'd Sion e 'dzora 'd soe colin-e. ⁵Coma che j'osej a dësfindo ij sò possin, èd la midema manera 'l Signor dl'univers a dësfindrà Gerusalem; chiel a la dësfindrà. Damentre ch'a passa, chiel a la salverà.

---

185 As podria 'dcò voltasse la frase לִצְבָּאָה עַל (litsbo' 'al) an “combate contra,” ma ant ès contest, Nosgnor a dësfind pì che combatte Sion.

⁶Vojàutri j’Israelita! Torné donch a col ch’i-j seve arvirave contra tant da sfacià! ⁷An coj di-lì mincadun a camperà via ij sò ìdoj d’òr e d’argent, coj ch’i l’ave fabricà con vòste man ëd pecador¹⁸⁶.

⁸“L’Assiria a drocherà sota na spa nen fàita da man d’òm, na spa pa umana a la dvorerà e, s’a fussa che a scapèisso da la spa, ij sò combatent pì giovò a saran fàit ës-ciaiv. ⁹Chila për lë sparm a chiterà soa fortèssa; ij sò ufissiaj a tërmoleran ëdnans dël drapò ‘d guèra ‘d Nosgnor. Përparèj a dis ël Signor che a l’ha viscà un feu an Sion e na fornasa an Gerusalem.

32

Giustissia e savièssa a prevalran

¹Dabon, un rè a regnerà con giustissia e ij sò ufissiaj¹⁸⁷ a goerneran con dritura. ²Minca un ëd lor a sarà tanme n’arpar dal vent e na sosta da la tempesta, parèj ëd torent d’eva ant ël desert e parèj dl’ombra d’un grand ròch ant na tèra batùta dal sol¹⁸⁸. ³Antlora j’euja ëd coj ch’a s-ciairo nen a vedran e j’orije dij ciòrgn a scotran con atension. ⁴Le ment¹⁸⁹ dij folatron a l’avran ëd disserniment e le lenghe ‘d coj ch’a tartajo a parleran ciàir e lest. ⁵Pa pì për vaire ‘l fòl a sarà ciamà n’òm d’onor, o n’ambrojon n’òm nòbil. ⁶Përchè ‘l fòl a sà mach di ‘d folairè e sò cheur a gàbola mach ëd fé ‘d mal. A comètt d’ampietà e a dis ëd gramissie contra ‘d Nosgnor. A coj ch’a l’han fam a-j dà gnente për sodisfeje e a coj ch’a l’han sèj a-j dà gnente da bèive. ⁷Ij métojd’ambrojon a son gramissia; ij sò seugn a son pien ëd machinassion maléfiche e a l’han pa dè scrupoj a ruiné dël tut ij pòver con

---

186 Ebràich: “ij sò ìdoj d’argent e soe mistà d’òr ch’a l’ero fasse con soe man pien-e ‘d pecà.” Nopà נִשְׁבָּר (cata’, “pecà”) a l’è antèis parèj ëd n’acusativ averbial ëd manera e ‘d consequensa: נִשְׁבָּר ij pecador (ant ël sens ëd castià për ël pecà).

187 O: “prinsi”.

188 O “tèra sùita”.

189 O: “Èl cheur”.

ëd busiardarie, fin-a cand che là càusa dij pòver a sia giusta. ⁸N'òm d'onor a fà 'd pian onorèivoj, e sò caràter dignitos a-j dà sicurëssa.

Nosgnor a dà vera sicurëssa

⁹Vojàtre, fomne pien-e 'd sagna, alveve e scoté mia vos; e vojàtre fije pien-e 'd babìa, spòrze l'orija a mia paròla! ¹⁰Da sì n'ann, vojàtre, fije svantà¹⁹⁰ i tramlereve da la pàu, pèrchè a-i sarà pì nen da cheuje a la vendumia e la cujà dij frut a vnirà pa pì. ¹¹Tramlè, voi ch'i seve pien-e 'd sust! Frissoné, vojàtre fije compiasente! Dëspojeve, dëspatanuveve e sandreve 'd tërliss ij fianch¹⁹¹. ¹²Fé deul¹⁹² pèr èl destin dij camp dru e dle vigne bondose. ¹³Fé deul pèr la tèra 'd mia gent, pèrché a-i j'andran a chërse busson ëd ronze, e pèr le ca andoa ch'a-i j'era 'd gòj e le sità anté ch'as fasìo 'd feste, pèrchè a-i saran pa pì. ¹⁴Èl palass e la sità a sarà chità, ij pais¹⁹³ che 'd sòlit a-i l'ero tant an moviment a restran ëdzabità pèr sèmpèr. Mach j'aso sarvaj a-i j'andran con piasì¹⁹⁴ e a dventran pastura djè strop.

---

190 O: “sensa pensé”.

191 Forme 'imperative enfàtiche: ןררן chirdu, “tramlé, tërmolé” (arferì a ןררןאש, sha'anannot, “cole compiasente”), ןררר, rëgazah, “dëspeuite, dësagagte da la paura”; ןררר, pshotah, “gavte toe pate”; ןרר, 'orah, “esponeve”; e ןררר, cagorah, “buteve, vestive”.

192 O “Frapeve lë stòmi”. Èl test original a l'ha: “fé deul dzora dël sen (pl.)” ןררר (shadaim, “pupe”) che a l'è fàcil a peussa rivé da ןרר, “gonfiesse” e 'd consequensa “vastesse (da la bòria).” Da arlevé l'assonansa poetica con ןרר (sedai[m]), “camp (pl).”

193 L'ebraïc ןרר (‘ofel), a l'è fàcil che s'arferèissa a n'area specifìca dla sità 'd Gerusalem: miraco na colin-a dominà da na gròssa tor.

194 Èl test ebraïc a l'ha: ןררר ןררר (v'ad m'arot). ןררr ëd régola a vorerà di: “darera, travers, d'antorn” o “a benefissi ëd...”

¹⁵La desolassion a seguirà fintant che neuva vita a calerà dal cel¹⁹⁵. Antlora 'l desert a dventrà 'n giardin, un vèrže¹⁹⁶ ch'a fasa pensé a na foresta. ¹⁶La giustissa a starà 'd cà ant èl desert e 'l dirit ant èl giardin. ¹⁷E la pas a sarà euvra 'd giustissia, e 'l frut èd la giustissia a sarà arlass e sicurèssa pèr sempe. ¹⁸Mè pòpol a starà drinta 'd ca 'd pas, ca 'd fiusa e d'arpòs secur. ¹⁹E lolì bele se ij bòsch a j'ero stàit tempestà¹⁹⁷ e la sità a l'era stàita umilià. ²⁰Vojàutri i arseivreve la benedission èd Nosgnor, vojàutri ch'ì sèmne arlong ai torent; vojàutri ch'ì lass-reve ij vòstri beu e j'aso a pasturé pròpi 'mbeleli.

33

Nosgnor a va a ristabilì Sion

¹Trist a ti, ravaseur, che ancora gnun at marodava! Ti 't ses un vastador e gnun at vastava ancora. L'ora che, contut, ti 't chiteras èd dèvasté, ti midem it saras dèvastà; l'ora che ti 't chiteras èd ravagé, i't saras ravagià ti¹⁹⁸.

²Nosgnor, pietà 'd nojàutri, ch'i tè spetoma. Dane fòrsa tute le matin: liberane ant èl di dla tribulassion. ³Mach a sente toe mnasse le gent a

---

195 Ebràich: “fin-a che nē spìrit a vada a dēsvoidesse ansima 'd nojàutri dē 'dzora.” Èl verb אָרַח ('arah) a veul di: “dēspatanuvesse, esponse, sversé, dēsvoidé, spantiesse, dēscheuvre.” Èl termo רִיחַ (ruach, “sprit”) ambelessì a s'arferis a lè Spìrit èd Dé.

196 Èl termo כַּרְמֶל (Carmel) a peul arferisse, nen mach a la montagna dla Galilea, ma 'dcò a na tèra drua, n'òrt, un giardin, na vigna, n'impiant d'erbo o na coltivassion èd gran.

197 Ebràich: “E la grela a calerà ant la foresta.” La forma מַצְרֵחַ (uvarad) a podria 'dcò fé volté: “e a ven ant èl moment che la foresta a l'é dēsblà.

198 Nopà che dal verb : נָלַח (nalah), la version a séghita un ròtol èd Qumran che a l'ha na forma 'nfinitiva da la rèis verbal חָלַח (calah), ch'a veul di “finì.”

scapa; le nassion as dësperdo cora ch'it leve pèr passé a l'assion. ⁴Pròpi coma che j'aliòstre e ij sautamartin a dëspeujo camp e vigne, parèj l'armeja batùta dl'Assiria a sarà dëspojà.

⁵Èl Signor a l'é 'dzora 'd tuti pèrchè a stà an àut; èd giustissia e dritura a në sarà ampinìa Sion. ⁶An col temp-là, a sarà chiel toa fondassion frema, e chiel at provèdrà generos la salvassion, la savièssa e la conossensa. La tëmma 'd Dé a sarà tò tesòr.

⁷Adess, contut, ij tò guerié coragios a piro an pùblich. Ij tò mëssegé 'd pas as lamento con èd lerne mère. ⁸Toe stra a son veuide, a-i passa pì gnun. J'Assir a l'han s-ciapà ij sò tratà 'd pas e a rispetto pa pì le promèsse ch'a l'avìo fàit èdnans èd testimòni¹⁹⁹; a l'han gnun rispet pèr la gent. ⁹La tèra d'Israel a l'é 'n deul²⁰⁰ e desolassion, lè foreste dël Liban a son sèccasse e a casco a tòch; la pian-a 'd Saron a smija na vàuda²⁰¹; èl Basan e 'l Carmel a son èstàite depredà.

¹⁰“Ore, im ausserai,” a dis èl Signor, “adess i mostrerai mia fòrsa e potensa. ¹¹Vojàutri, j'Assir, vòstra produssion a l'é mach d'erba sècca e stobia: vòst fià a l'é tanme 'd feu ch'a consumrà vojàutri midem. ¹²Vòst pòpol a vnirà dël tut brusà tanme 'd busson èd cardass ch'a l'é mach da tajesse e da campé ant èl feu. ¹³Sté a sente lòn ch'i l'hai fàit, vojàutre le nassion ch'i steve da leugn! E vojàutri ch'i seve davzin, arconòsse mia potensa.

---

199 A la létera, l'ebraïc: “col che a dëspresia le sità.” אַרִימ (‘arim, “sità pl.”) a l'é coregiusse da l'original an אֲדִימ (‘edim, “[legal] testimòni”), letura preservà a Qumran. A-i sarìa staie confusion, pèr eror èd lè scriba, an tra dalet (ד) an resh (ר).

200 O “a piora”: אַבָּל.

201 L'עַרְבָּה, ‘aravaha, a l'é na depression geogràfica an tra la Galilea e 'l Golf d'Aquabah che a comprend èdcò èl Mar Mòrt. A-i é pòca vegetassion e a l'é sùita fin-a a la mira d'esse press che un desert. As podrìa 'dcò viresse an piemontèis con “gèrbola, gèrbid” oltra che con “vàuda o baragia.”

¹⁴Ij peccador a Gerusalem²⁰² a tërmolo da la pàu. L'afror a ciapa j'èmpi. Lor a crijo: "Chi é-lo ch'a peul vive randa a 'n feu ch'a dvora? Col che a l'é 'd nojàutri che a peul èsté an mes a 'd fiamme ch'as dèstisso mai?". ¹⁵Coj ch'a son onest e giust, coj ch'as arfudo 'd fé 'd profit è fràuda, coj ch'as arfudo d'arsèive ij cadò dla corussion, coj ch'a sè stopo j'orije pèr nen sente le congiure dij sassin, coj ch'a saro j'euj pèr nen vèdde le tentassion a fé 'l mal: ¹⁶costi-sì a l'avran na cà an àut, sò arfugi 'd lor a sarà tanme 'n fortin an sij ròch; a-j mancrà pa pì nì èl pan nì l'eva da bèive.

¹⁷Vòstri euj a vèdran èl rè an tut sò splendrior, a mireran un pais senza finagi. ¹⁸Vòst cheur èsburdì as ciamrà: "Anté ch'a son finì j'ufissiaj d'Assiria ch'a marcavo 'l nùmer èd le tor ch'i l'oma? Andova ch'a son èstèrmasse ij contàbij ch'a 'nregistravo tut lòn ch'a l'han robà da nòstre sità? ¹⁹I vèdreve pa pì cola gent èsfacià²⁰³ ch'a parla na lenga foresta ch'as capìss nen, cola gent ch'a bërboja na lenga bàrbara²⁰⁴. ²⁰Al contrari, vojàutri i vèdreve Sion ch'a sélebra nòstre feste religiose. I vèdreve Gerusalem, na sità tranquila e sicura. A sarà tanme na tenda ch'a l'ha soe còrde bin tirà e dai pichèt fissà frem. ²¹Pèrchè Nosgnor a regnerà ambelelà coma nòst rè poderos. Chiel a sarà tanme na rivera larga ch'an guerna e che 'l nemis a podrà pa pì travèrsé e ch'a podran pa navigheie le galere²⁰⁵. ²²Nosgnor a l'é a tuit j'efet nòst giùdess, col ch'an dà le lege e nòst rè. A l'é chiel che an salvèrà. ²³Bele se ancheuj soe còrde a son arlamà, a ten-o pa pì drit j'erbo èd le nav, e a dèspiego pì nen le vele, an col temp-là i vè spartireve na gran quantità 'd botin. Fin-a jè stròpi as tireran dré un botin bin bondos. ²⁴Gnun èd coj che a stan ambelelà a dirà: "Mi i son malavi" e la gent ch'a starà là as vèdrà pardonesse tuit ij sò pecà.

---

202 O "a Sion".

203 La forma ebràica a l'é תַּיִל (no'az) e a riva da תַּז ('azaz, "esse fòrt, feros").

204 Ebràich "sbefià/sbefié èd lenga:" לַאֲגַ (la'ag), as trouva mach ambelessì.

205 O "nav a rem".

34

Un mēssagi pēr le nassion

¹Vnì sì, vojàutre le nassion; scoté, e voi ij pòpoj fé atension! Che 'l mond e tut lòn ch'a-i viv, ch'a staga mach a sente mia paròla! ²Pērchè l'andignassion ëd Nosgnor a l'é adressasse contra tute le gent e soa fùria contra 'd tute soe armeje. Chiel a-j dēsblerà dël tut e sò destin ëd lor a sarà 'l carnagi. ³Parèj che ij mòrt²⁰⁶ a saran campà pēr la stra e gnun a-j sotrà pì, a-i sarà na fiàira greva ch'a vnirà sù da coj mòrt, e le colin-e a saran mojà 'd sangh.

⁴Tute le stèile dël cel a sē slingueran, ël cel as anrolerà²⁰⁷ parèj d'un ròl ëd bērgamin-a, tùit ij sò astr a tonberan parèj 'd brombo sech ëd la vigna, coma na feuja splufrà a dròca dal fi.

⁵Cand che mia spa a l'avrà terminà 'd fé col travaj ant ël cel; vardé-lì che a calerà pēr ël giudissi dzora d'Edom, la nassion ch'i l'hai destinà a la dēstrussion. ⁶La spa 'd Nosgnor a l'é coatà 'd sangh, a l'é óita con ëd grassa, con ël sangh ëd babero e 'd boch, con la grassa 'd moton pront a esse sacrificà. Pròpi parèj: ël Signor a smon-rà 'n sacrificissi a Bosra, a farà 'n grand ravagi d'Edom. ⁷Fin-a d'òm fòrt tanme 'd beu a meureran - ij giovo ansema ai vej combatent. La tèra a sarà mojà 'd sangh e 'l teren a sarà andrugìa 'd grassa uman-a.

⁸Col-lì a sarà 'l di dl'arvangia 'd Nosgnor, l'ann che Edom a sarà arpagà pēr tut ël mal ch'a l'ha fàit a Sion. ⁹Ij torent d'Edom a saran ampini d'apèis bujenta e 'l teren a sarà quatà 'd sorfo afoà. ¹⁰A bruserà di e neut; sò fum a mostrà pēr sempe. La tèra a reterà desolà da generassion a generassion; gnun a-i passerà pa pì da li²⁰⁸. ¹¹A saran possession ëd pelican

---

206 O: " ij sò massà".

207 Cfr. Arvelassion 6:13-14.

208 Cfr. Arvelassion 14:11; 19:3.

e d'ariss porchèt, a-i èstaran duso e cornajass. Nosgnor a pijerà diligent le mzure pèr stabilìje càos e devastassion. ¹²A sarà ciamà “la tèra da Nen” e tùit ij sò nòbij a dëspariran.

¹³Ant ij sò palass a vniran sù le spin-e e j'ortije; ij cardon a chërseran ansima a soe fortèsse. Soe ruin-e a saran anfestà da siacaj e a serviran mach d'abitassion pèr jè struss. ¹⁴Èd gat servaj as ancontreran con èd jene, le crave as ciamran un-a con l'àutra; le sivìtole a-i trovràn sosta e ca.

¹⁵Ambelelà a l'avran ij sò ni le vipre velenose, e ij duso a-i faran j'euv, a-j covran e a-j faran s-ciòde a soa ombra; as ambaroneran ij voltor, as trovràn un tacà a l'àutr.

¹⁶Sèrchè con deuit ant èl lìber èd Nosgnor e lese lòn che Nosgnor a l'é 'n camin a fé. Gnanca un-a èd cole bestie e osèj giusta mensionà a mancherà e a-i faran soa famija, pèrchè a l'é la boca 'd Nosgnor ch'a l'ha comandà tut lolì. Sò Spirit a lo compirà. ¹⁷Chiel medésim a l'ha pijà le mzure e fàit la spartission èd la tèra destinand-la pròpi a cole creature lì. Lor a l'avran pèr sempe e a-i èstaran pèr tute le generassion²⁰⁹.

35

Artorn a Sion

¹Ch'as arlegra 'l desert e che la tèra a argiojissa, che la vàuda a sprìcia 'd gòj e a fiorissa! ²Ch'as ampìnissa 'd fior printanié, ch'a sàuta e a crija 'd gòj e d'argiojissansa! A-j son dàite la glòria dèl Liban, lè splendrior dèl Carmel e 'd Saron. Tùit a vèdran la glòria 'd Nosgnor, la majestà 'd nòst Dé. ³Deje fòrsa, con costa neuva, a coj ch'a l'han le man èstrache, ancoragé coj ch'a l'han ij ginòj ch'a tèrmolo²¹⁰. ⁴Dì a coj ch'a l'han èl

---

209 34:5-17 cfr. Isaia 63:1-6; Geremia 49:7-22; Ezechiel 25:12-14; 35:1-15; Amos 1:11-12; Abdia 1-14; Malachìa 1:2-5.

210 Cfr. Ebrèò 12:12.

cheur tëmros: 'Sìe vajant, àbie gnun-a tëmma! Vòst Dé a l'é an camin ch'a riva pèr fé giustissia, pèr deje, ai vòstri nemis, la paga ch'a mérito. Chiel medésim a ven pèr salveve!'

⁵Cand ch'a vnirà, chiel a dovertrà j'euj dij bòrgno, a dèstoprà j'orije dij sord. ⁶Èl sopin a sauterà tanme 'n cerv, e coj ch'a peulo nen parlé a canteran èd gòj! Èd sorgiss a spriceran ant èl desert, e dij torent a seivran la barasa²¹¹. ⁷Èl teren arsèccà a vnirà 'n lagh, e 'd sorgiss d'eva a pasieran la sèj dla tèra. J'erbe 'd mojiss, ij canaveuj e le gavabore a dèbandiran anté ch'a stasiò prima ij siacal. ⁸Ansilà a sarà dovertà na strà ch'a ciamran: "La via santa", na via che gnun ch'a sia antamnà a la scarpisèrà mai. A sarà mach pèr coj ch'a vivo conform al vorèj èd Nosgnor; ij fabiòch a-i passeran nen pèr là. ⁹As vèddran nen là èd leon ch'a stan a l'avàit, gnanca d'autre bestie feroze. A-i sarà gnun perìcol èd marcé ansilà: mach ij riscatà a-i marceran.

¹⁰Coj ch'a son èstàit riscatà da Nosgnor a artonëran. A intraran an Gerusalem an cantand, coronà da na gòj eterna. A rivrà la felicità e l'alegrèssa, e a-i sarà pa pì èd pior e 'd tristèssa.

36

L'Assiria a 'nvad Giuda

¹A l'é stàit ant l'ann dël rè Esechia ch'a fà quatòrdes, che Senacherib rè d'Assiria a l'é fasse padron èd tute le fortèsse 'd Giuda. ²Peui 'l rè d'Assiria a l'ha mandà da Lachis a Gerusalem sò gran Mèistr da Cope²¹² ansema a n'armèja bin granda pèr batse con Rè Esechia. J'Assir a l'han pijà

---

211 35:5-6 cfr. Maté 11:5; Luca 7:22.

212 O "Rabsiaché".

posission dacant a l'aquedot ch'a dà d'eva al bassin dè dzora, an sla strach'a men-a al Camp dël Lavandé.

³A son andaje ancontra Eliachim fieul d'Elchia, ël mèistr ëd ca, Sebna lè scriturari e Joach fieul d'Asaf l'archivista. ⁴Ël Gran Copé a l'ha dije ch'a portèissa cost mëssagi a Esechia:

“Përparèj a dis ël gran rè, ël rè dl'Assiria: lòn che a veul dè costa confidensa che it mostre? ⁵Penses-to forse che na paròla sempia a peussa an guera ciapè ël pòst dël consèj e dla fòrsa? Ore, an chi l'has-to fiusa ti, ch'it arvire contra 'd mi? ⁶Varda, ti 't apoge an sl'Egit, a l'é coma s'it pogèisse a 'n pontel ëd cana s-ciapà ch'a traversa la man an forandla a col che as buta ansima; parèj a l'é Faraon rè d'Egit pèr tuti coj ch'a l'han fiusa an chiel²¹³! ⁷Se contut ti 'm dise: Noi i l'oma fiusa an Nosgnor nòst Dé, é-lo pa l'istess Dé che Esechia a l'ha dëstruvune ij santuari e j'autar, comandàndje a la gent ëd Giuda e Gerusalem ëd prostèrnesse mach dè 'dnans a l'autar ch'a-i é ambelessì a Gerusalem? ⁸E bin, fà un pat con mè sgnor, ël rè d'Assiria; mi it darai doimila cavaj, se it podras procurete 'd sivalié pèr monteje! ⁹Con toa armèja bin pcita, ti 't podries gnanca gatijé 'l pì fiach dij contingent ëd le trope 'd mè padron, fin-a s'it l'avèisse l'agiùt dij chèr e dij sivalié d'Egit! ¹⁰Pi 'd lòn, senses-to forse ch'i l'abia ocupà tò pais senza la diression dël Signor? A l'é stàit ël Signor midem a dine: 'Ataca cost pais e fane ravagi!'”.

¹¹Eliachim, Sebna e Joach a l'han rësponduje al Gran Copé: “Parla ai tò servitor an aramàich, pèrchè noi i lo comprendoma; parla nen an ebràich pèrchè lòn ch'it dise a podrìa rivé a j'orije dla gent ch'a l'è an sle muraje”.

¹²Ma 'l gran copé a l'ha dije torna: “Miraco che i son èstàit ëmnà da tò sgnor e a ti da part ëd mè sgnor pèr dite sòn, opura pèr j'òm ch'a stan an

---

213 Cfr. Ezechiel 29:6-7.

sij rampar e che pì tòst che an pressa a saran obligà, con vojàutri, a mangé sò escrement e a bèive l'eva che a pisso ai sò pè?”.

¹³Anlora 'l Gran Copé a l'è aussasse e a l'ha crijà an ebràich con vos fòrta: “Scoté le paròle dèl gran rè, dèl rè d'Assiria! ¹⁴A dis èl rè: Ch’i sie pa ambrojà da Esechia, pèrchè chiel a podrà pa salveve! ¹⁵Che av cissa nen Esechia a avèj fiusa ant èl Signor an disend: Sicura, Nosgnor an farà liber; costa sità a podrà pa esse butà ant le man dèl rè d'Assiria. ¹⁶Deje pa dament a Esechia, pèrchè pèrparèj a dis èl rè d'Assiria: Fé la pas con mi e aréndve; antlora tùit a podran mangé la fruta 'd soa vigna e 'd sò fié e tùit a podran bèive l'eva 'd soa sistema; ¹⁷fin-a al moment che mi i ven-a a porteve ant un pais parija dèl vòst, pais èd gran e 'd most, èd pan e 'd vigne. ¹⁸Ch’av daga gnun-a ilusion Esechia an disendve: Nosgnor an farà liber. Le divinità dle gent miraco l'han-ne mincadun-a liberà sò pais da le man dèl rè d'Assiria? ¹⁹Andova son-ne ij dio d'Amat e d'Arpad? Dova le divinità èd Sefarvaim? Miraco l'han-ne liberà Samaria da mie man? ²⁰Coj ch'a son, an tra ij dio 'd cole bande, che a l'àbio liberà sò pais da mie man? Podrà-lo forse èl Signor liberé Gerusalem da mie man?”.

²¹Coj-lì a son èstàit ciuto e a l'han rësponduje gnanca na paròla, pèrchè la consègna dèl rè a l'era: rëspondije nen. ²²Eliachim fiuel d'Elchia, èl mèistr èd ca, Sebna segretari e Joach fiuel d'Asaf l'archivista a son presentasse da Esechia con le vestimente s-ciancà e a l'han arportaje le paròle dèl Mèistr èd Cope.

Esechia a sërca l'agiùt ëd Nosgnor

¹Cora che rè Esechia a l'ha sentù lòn ch'a l'avìo arferije, a l'é s-ciancasse la vestimenta pèr la dësperassion, a l'é coatasse 'd silissi²¹⁴ e a l'é andàit ant ël Templi 'd Nosgnor. ²Peui a l'ha mandà Eliachim, ël mèistr ëd ca, Sebna lë scriturari e j'ansian dij sacerdot, ëdcò lor coatà 'd silissi, dal profeta Isaia, fieul d'Amos, ³pèrchè a-j disèisso: “Esechia a dis parèj: ‘Ancheuj a l'é un di 'd magon, ëd castigh e d'onta pèrchè ij fieuj a son rivà lì lì pèr nasse, ma a l'é mancaje la fòrsa pèr buteje al mond. ⁴Mi i spero, tutun, che 'l Signor tò Dé dòp ch'a l'ha sentù lòn ch'a l'avìa dit ël gran mèistr copé che 'l rè d'Assiria, sò padron, a l'avìa mandà pèr ofende nòst Dé ch'a viv, a veuja castielo pèr le paròle che 'l Signor tò Dé a l'ha sentù. Prega adess pèr coj ch'a son ancora viv!’”.

⁵Dòp che j'ufissiaj dël Rè Esechia a l'han portà 'l mëssagi dël rè a Isaia, ⁶ël profeta a l'ha replicà: “Arferì a vòst padron che 'l Signor a dis: ‘Àbie pa tèmma pèr le paròle 'd bèstèmmia ch'it l'has sentù e j'ofèise che a l'han adrèssame ij mëssagé dël rè d'Assiria. ⁷Scoté! Mi midem i'm bogerai contra 'd chiel. Ël rè a 'rseivrà 'n mëssagi ch'a l'ha da 'rtorné sùbit a ca. Parèj chiel a artornerà a sò pais, andova ch'i lo farai meuire dè spa’”.

⁸Ant ël mentre, 'l gran copé dj' Assir a l'ha chità Gerusalem e a l'é andàit a consultesse con ël rè d'Assiria, ch'a l'era andass-ne da Lachis pèr comandé n'atach contra 'd Libna.

⁹Pen-a che 'l Rè Senacherib a l'ha sentù di che Tiraca, rè d'Etiòpia, a l'era bogiasse pèr feje guèra, a l'ha torna mandà 'd nunci a Esechia pèrchè a-j disèisso: ¹⁰“Sto-sì a l'é 'n mëssagi pèr Rè Esechia. Fà nen che tò Dé, dont ti 't l'has fiusa, at daga d'illusion che Gerusalem a sarà pa butà ant le man

---

214 O “tèila 'd sach”.

dèl rè d'Assiria. ¹¹Ti 't sas bin lòn ch'a l'han fàit ij rè d'Assiria an tùit ij pais che a l'han vorsù crasé; penses-to d'esse l'unich ch'a nē sarà l'ecession? ¹²Le divinità dle nassion che ij mè cé a l'han ravagià a l'han miraco salvà coj èd Gosan, èd Caran, èd Resef e la gent d'Eden an Telassar? ¹³Andova son-ne adess èl rè d'Amat e 'l rè d'Arpad e 'l rè dla sità 'd Sefarvaim, d'Ena e d'Iva?"

¹⁴Apress che Esehchia a l'ha pijàit da le man dij nunci la litra, a l'ha lesula e peui a l'é andàit al Templi 'd Nosgnor. Esehchia, durbì 'l ròtol dlè scrit èdnans al Signor, ¹⁵a l'ha pregà parèj dè 'dnans a Nosgnor: ¹⁶"Signor èd l'Univers, Dé d'Israel, ti che it l'has ij cherubin ai tò pe, mach ti it ses èl Dé èd tùit ij regn èd la tèra: ti it l'has fàit èl cel e la tèra²¹⁵. ¹⁷Spòrz l'orija e scota, Signor! Doverta j'euj, Nosgnor, e varda! Scota tute le paròle che Senacherib a l'ha mandà a dì pèr ofende 'l Dé ch'a viv. ¹⁸A l'é vera, Nosgnor, che ij rè d'Assiria a l'han ravagià tute le nassion e ij sò teritòri; ¹⁹e che lor a l'han campà ant èl feu soe mistà; tutun coj-lì a l'ero pa 'd dio, ma mach d'euve dle man èd l'òm, fàite 'd bòsch e 'd pera; a l'é pèr lòn ch'a l'han crasaje. ²⁰Meno che adess, Nosgnor nòst Dé, ten-ne salv da soe man, pèrchè tùit ij regn èd la tèra a peusso conòsse che mach ti it ses èl Signor, l'unich Dé".

Isaia a fà la predission che Giuda a sarà liberà

²¹Anlora Isaia fiuel d'Amos a l'ha mandà 's messaggi a Esehchia: "Sòn a l'é lòn che 'l Signor Dé d'Israel a dis: 'I l'hai sentù lòn che ti 't l'has ciamà con toa orassion a rësguard èd Senacherib, rè d'Assiria. ²²Costa a l'é la sentensa che Nosgnor a l'ha pronunsià contra 'd chiel:

'La vergin fija 'd Sion at dèspresia e a tē sbefia. La fija 'd Gerusalem a sopata la testa darera 'd ti. ²³Col che a l'é ch'it has ofendù e dèspresia? Contra 'd chi it l'has aussà la vos e con superbia it l'has alvà j'euj? Contra

---

215 Cfr. Esehciel 25:23.

dël Sant d'Israel! ²⁴Për ël mojen dij tò ministr ti 't l'has ofendù Nosgnor, an disend: Con lë strop dij mè chèr i son rivà an sël cò dle montagne, an sij pass pì àut dël Liban, copand-ne ij séder pì maestos e j'arsipress pì bej; i son intrà ant ij canton pì leugn, ant la boschin-a 'd sò Carmel. ²⁵I l'hai scavà 'd poss an tanti pais èstrangé e beivù soe èive. Con ij mè pé i l'hai fàit sècché ij torent d'Egit! ²⁶L'avies-to pa sentulo di? Da temp mi i l'hai prontà sòn, d'ampess i l'avìa progetalo: ora i lo faso. A l'era decis ch'it fèisse mnì le sità fortifià 'n baron ëd ruin-e. ²⁷Cola-lì a l'era la rason che soa gent, bon-a a nen, a l'era sbaruvà e nacià. A l'era parèj dl'erba dij camp, parèj ëd piantin-e tènre, parèj d'erba sij cop brusà dal vent ëd levant. ²⁸Ma mi i sai cora ch'it àusse e cand ch'it sete, mi 't conòsso sia ch'it seurte, coma ch'it intre. I conòsso la manera ch'it ses anrabiate contra 'd mi. ²⁹Dal moment che ti 't ses anrabiate contra 'd mi e toa arogansa a l'é rivà a mie oriye, it butrai mè anel al nas e la moraja ai làver; it farai torné da andova che it ses rivà'.

³⁰Peui Isaia a l'ha dit a Esechia: “Costa-sì a sarà la preuva che lòn ch'i diso a l'é vrità: St'ann-sì as mangerà lòn che a nass-rà da lë smens drocà, n'àutr ann lòn che a chërserà da sol, ma ant ël ters ann i sëmnerave e mejereve, i pianterave 'd vigne e i në mangereve 'l frut. ³¹Lòn ch'as salverà dla ca 'd Giuda a 'ndrà anans a buté le rèis e a porté 'd frut. ³²Pèrchè da Gerusalem e dal mont ëd Sion a seurtiran jë scampà. Sòn a farà la fòrsa 'd Nosgnor ëd l'Univers!”.

³³E sossì a l'é lòn ch'a dis ël Signor a propòsit ëd ël rè d'Assiria: “Soe armeje a intreran pa an Gerusalem. Gnanca na flecia a sarà tirà contra 'd chila. Lor a marceran pa fòra dle soe pòrte con ij sò scu, nì a drisseran ëd rampar contra 'd soe muraje. ³⁴Èl rè a 'rtonerà a sò pais da la midema stra ch'a l'era rivà. A intrerà pa ant ësta sità - a dis ël Signor. ³⁵Për mè onor e për amor ëd mè servent David, i dësfendrai costa sità e la guernerai”.

³⁶Cola neuit midema, l'àngel ëd Nosgnor a l'é calà 'nt l'acampament ëd j'Assir an fasend fòra senteotantessinch-mila òm. Cora che a la matin jë scampà a son alvasse, a l'han vëddù che a-i j'era tuti sti mòrt! ³⁷Peui

Senacherib Rè d'Assiria a l'ha gavà le tende e a l'é partì; a l'é tornass-ne a Ninive e ambelelà a l'é restà. ³⁸Ma na vira, antramentre ch'a l'era anginojà an venerassion ant ël templ ëd Nisroch, sò dio, ij sò fieuj Adramelech e Sareser a l'han massalo con la spa, butand-se peui al sicur ant ël pais d'Ararat. Sò fieul Esaradon a l'ha regnà a sò pòst.

38

La maladià e la varigion d'Esechia

¹An coj di-là, Esechia a l'é stàit frapà da na maladià mortal. Isaia, ël profeta, fieul d'Amos, vnùit ch'a l'era a trovelo, a l'ha dije: “Nosgnor a dis përparèj: ‘Daje ardriss a toa ca, perchè ti 't ses lì lì për meuire, it survivras pa!’”. ²Esechia, anlora, a l'é virasse con la facia contra la muraja e a l'ha pregà Nosgnor parèj: ³“It në prego Signor. It n'avise che i l'hai marcià 'dnans a ti an vrità e con tut ël cheur, e i l'hai fàit lòn che at pias vèdde”. Peui chiel a l'é s-cionfà a pioré ‘d lèrme mère.

⁴Antlora la paròla 'd Nosgnor a l'è stàita adressà a Isaia. A disìa: ⁵“Vaje a dì a Esechia: ‘Nosgnor ël Dé 'd David, tò grand, a dis parèj: ‘I l'hai scotà toa preghiera, i l'hai vèddù toe lèrme. I giontrai quindes agn a toa vita. ⁶Mi 't libererai, ti e Gerusalem, dal podèj dël rè d'Assiria, e i sarai coma në scu për costa sità’. ⁷E stossì a sarà ‘l segnal da la part dël Signor ch'a preuva che chiel a farà giusta com a l'ha promèttù: ⁸“Mi i vad a fé torné andaré ij gré d'ombra che 'l sol a l'ha calà an sjë scalin ëd la camra àuta d'Acas: des gré andaré’”. E 'l sol a l'ha arculà 'd des ëscalin, an sij gré ch'a l'avìa marca an sla solarìa.

Càntica ‘d grassie d'Esechia

⁹Cora che Rè Esechia a l'é stàit peui bin, a l'ha scrivù cost salm:

¹⁰“Mi i l'avìa pensà: ant èl mesdì dij me di, im në vad a le pòrte dël mònd dij mòrt. É-lo ch'i sarai privà 'd lòn ch'a-i resta dij me agn? ¹¹Mi i disìa: I vèdrai pa pì Nosgnor an sla tèra dij vivent. Mai pì i vèdrai ij mè amis o i sarai con coj ch'a vivo ant èsto mond. ¹²Parèj dla tenda d'un bërgé, mia ca a l'è tirà via e tramudà leugn da sù; parèj d'un vestiari da tèssior mia vita a l'é anrolà fòra. As taja da mi l'ordiura: dal di a la neuit ti 't fase mia fin. ¹³I l'hai sperà fin-a a matin; parèj d'un leon Chiel a l'ha sfrisà ij mè òss, da la matin fin-a a la neuit ti 't l'has fàit mia fin. ¹⁴Pèrparèj ëd na rondolin-a mi i l'hai tèrlì, i l'hai tubà parèj d'un colombòt, ij mè euj a peulo pa vèdde j'autèsse. Signor, i son tribulà, rëspond-me. ¹⁵Coma che i-j parlerai pèrchè ch'am rësponda? I andrai anans ëd tùit ij mè agn, ant l'ameior ëd mia ànima. ¹⁶Nosgnor! Toa disciplina a l'é bon-a, pèrchè a men-a a la vita e a la salute²¹⁶. Ti 't l'has èstabilì torna mià salute e it l'has pèrmèttù ch'i vivèissa! ¹⁷Vardé, mè ameior as vira an bin-esse! it ses ti ch 'it l'has preservà mia ànima da la tampa dël nen, ti it l'has campate daré 'd ti tùit ij mè pecà. ¹⁸Dabon, ij mòrt a pseudo nen laudete; lor a pseudo pa alvé soa vos ëd lor a canté 'd làude. Coj ch'a calo ant la tomba a pseudo pì nen èsperé an toa fidelità. ¹⁹Mach coj ch'a vivo a pseudo laudete coma ch'i faso mi ancheuj. Minca na generassion a conta a l'àutra 'd toa fidelità. ²⁰Pénsje mach! Nosgnor a l'é stàit pront a varime! Mi i canterai soe làude con dè strument minca di 'd mia vita ant èl Templi 'd Nosgnor²¹⁷”.

²¹Isaìa a l'ha dit ai servitor d'Esechia: “Ciapé 'n papin ëd fi e butelo an sla ferìa e Esechia a varirà”. ²²E Esechia a l'ha dit: “Cola ch'a l'è la marca ch'am farà monté a la ca 'd Nosgnor Dé?”.

---

216 La tradussion d'ès vers a l'é mach èspeculativa pèrchè a l'é motobin malfé da deje 'n sens a l'original. N'àutra tradussion a podrìa esse: "Nosgnor! ij tò decret a pseudo dé vita a j'òm; che d'agn ëd vita am sio ristabilì".

217 Cfr. 2 Re 20:7-8.

39

Ëd nusi da Babilònia a fan na visita a Esechia

¹An col temp-lì, Merodach-Baladan, fieul ëd Baladan, rè 'd Babilònia, a l'avìa mandà ëd litre 'd congratulassion e 'd cadò a Esechia, përchè a l'avìa sentù ch'a l'era stàit malavi ma peui a l'era vari. ²Esechia a l'é stane motobin content e a l'ha mostrà a j'ambassador la stansia dël tesòr, l'òr e l'argent, ij sò përfum e bàlsam pressios, tut sò arsenal e tut lòn che a-i j'era ant ij magasin; a-i é staie nen che Esechia a l'abia pa mostraje 'd lòn che a-i j'era ant ël palass real e an tut ël regn.

³Anlora 'l profeta Isaia a l'è presentasse a rè Esechia e a l'ha ciamaje: “Lòn ch'a l'han dit coj òm e da ‘ndova ch'a son rivass-ne?”. Esechia a l'ha rësponduje che a l'ero rivà da na nassion lontan-a, da Babilònia. ⁴Peui Isaia a l'ha ciamaje: “Lòn ch'a l'han vëddù an tò palass?”. Esechia a l'ha rësponduje: “A l'han vëddù tut lòn che a-i é an me palass. A-i é pa 'd ròba 'nt ij magasin che i l'abia pa faje vëdde. ⁵Anlora Isaia a l'ha dije a Esechia: “Scota lòn ch'at dis ël Signor ëd l'Univers: ⁶“Varda, a riveran ëd di che tut lòn che a-i é an tò palass e tut lòn che ij tò grand a l'han ambaronà fin-a adess a sarà portà via a Babilònia; belessì a-i restrà pì nen - a dis Nosgnor. 7A pijeran ëdcò ij tò fieuj, coj che ti 't l'has generà, përfene d'eunuch ch'a saran a servissi ant ël palas real ëd Babilònia²¹⁸”.

⁸Anlora Esechia a l'ha dije a Isaia: “A l'é na bon-a paròla cola ch'it l'has dime, na paròla che a ven dal Signor!”. Chiel an efet a pensava che tansipòch a l'avrìa vivù tranquil e sicur përfine ij di che ancora a-j restavo da vive”.

---

218 Cfr. Daniel 1:1-7; 2 Re 24:10-16; 2 Crònache 36:10.

40

Nosgnor a consóla sò pòpol

¹“Consolé, consolé mia gent” a dis vòst Dé. ²“Parlé al cheur ëd Gerusalem e nunsieje che ij sò di da s-ciavandé a son rivà a la fin, ch’a l’è staje përdonà soe colpe, ch’a l’ha arseivù da Nosgnor na retribussion dobia pë tùit ij sò pecà”. ³Scoté! A l’è cheidun ch’a crija: “Pronté 'nt ël desert la via che ‘l Signor a l’ha da passeie, ant la vàuda spianeje na stra a nòst Dé²¹⁹. ⁴Aussé ‘l livel ëd j’avalament, sbassé ij mont e le colin-e; che ij teren rudi a dvento na spianada, che ij vir ëd le stra a sio drissà. ⁵Anlora a sarà arvelà la glòria ‘d Nosgnor, e tùit ansema a vëdran che Nosgnor midem a l’ha parlà²²⁰”.

⁶Na vos a dis: “Fà na crija!“ . E n’àutra a rëspond: “Che crija hai-ne da fé?”. “Proclama che tùit a son coma d’erba. Soa blëssa²²¹ a svaniss tòst tanme le fior ant ij camp. ⁷L’erba a sëcca e la fior a anfiapiss sota al buf ëd Nosgnor. Pròpi parèj a l’è con la gent!” ⁸L’erba a sëcca e la fior a ‘nfiapiss, vera, ma la paròla ‘d nòstr Dé a dura përsèmper²²²”.

⁹Monta an s’un mont bin àut, ti ch’it pòrte ‘d bon-e neuve a Sion; àussa bin fòrta toa vos, ti ch’it pòrte ‘d bon-e neuve a Gerusalem. Crija, gnun-e tëmme! Dije a le sità ‘d Giuda: “Tò Dé a l’è ‘n camin ch’a riva!” .

¹⁰Nosgnor a riva con potensa, con la fòrsa ‘d sò brass chiel a dòmina sovran dzora ‘d tute le còse. A lo compagna ‘l frut ëd soa vitòria; a-j van danans ij sò trofé²²³. ¹¹Tanme ‘n bërgé²²⁴ chiel a pastura sò strop: A pija ‘n

---

219 Ch’a l’ha castigaje doe vire. Cfr. Maté 3:3; March 1:3; Gioann 1:23.

220 40:3-5 cfr. Luca 3:4-6.

221 O: "tute soe promësse".

222 40:6-8 cfr. Giaco 1:10-11; 1 Pero 1:24-25.

223 Cfr. Isaia 62:11; Arvelassion 22:12.

224 Cfr. Gioann 10:11.

brass j'agnej, a-j pòrta strèit al pét, a compagna con soen le feje ch'a dan ël làit..

Ël Creator, sovran dël mond

¹²Chi é-lo ch'a l'ha mai pijà le mzure dj'aque dë sto mond con la man? Chi é-lo ch'a l'é stàit bon a mzuré 'l cel a branche? Chi d'àutri ch'a sapia col ch'a l'é 'l pèis ëd la téra o ch'a l'abia peisà le montagne e le colin-e an s'na balansa? ¹³Chi podrìa-lo consijé, lè Spìrit ëd Nosgnor? Chi podrìa-lo deje 'd sugeriment o mostreje 'd fé cheicòsa²²⁵? ¹⁴Da chi podrìa-lo arsèive n'avis për savèj se magari a l'avèissa sbalià? Chi é-lo ch'a podrìa mostreje la sapiensa? Chi podrìa deje 'd conossensa? Chi é-lo ch'a-j farà vèdde 'l senté dl'anteligensa?

¹⁵Gnun, përchè për chiel le nassion a son tanme na stissa d'eva 'nt un sigilin, a valo tanme 'd granin ëd póer ansima na balansa. Chiel a cheuj la tèra antrega coma s'a fussa 'n granin ëd sabia. Vera, j'isole a son tanme 'd póer ch'a vola. ¹⁶Tut ël bòsch ëd le foreste dël Liban e tute le bestie dël Liban a sarìo nen pro për fé n'olocàust ch'a fussa degn ëd nòst Dé. ¹⁷Dë 'dnans ëd chiel tute le nassion ansema a valo pròpi nen. Ai sò euj a conto men-o che nen - ròbe veuide e gòle 'd savon.

¹⁸A còsa podrìe comparissioné Nosgnor? Che sòrt ëd'mistà a podrìa rapresentelo? ¹⁹Podrìe fòrse comparissionelo a n'ìdol fondù, patinà d'òr e decorà con ëd cadnin-e d'argent²²⁶? ²⁰Opura, se cheidun a l'é tròp pòver për fesse fé 'd ròba parèj, col-lì as podrìa almanch fesse fé na mistà 'd bòsch ch'as guasta pa e ch'a staga bin an pé, scurpià da 'n brav artista.

²¹L'ave fòrse mai sentulo? I capisse fòrse nen? I seve fòrse ciòrgn a le paròle 'd Nosgnor - le paròle che chiel a l'ha pèrnunsià anans che 'l mond

---

225 Cfr. Roman 11:34; 1 Corint 2:6.

226 40:18-19 cfr. At 17:29.

a fussa creà? Seve-ne fòrse ignorant an sla manera che chiel a sustniss la tèra? ²²Nosgnor a l'è stà dzora dla vòlta dla tèra. Për chiel la gent là an bass a smijo a 'd furmije. A l'è chiel ch'a l'ha dèstèis èl cel coma na tèila fin-a e a l'è fasne na tenda për abitassion.

²³A l'è chiel ch'a giùdica ij pòpoj potent dèl mond e a-j fà dventé na ròba bin da pòch: ²⁴A son pen-a piantà, pen-a sèmnà, pen-a a buto giù soe rèis, ch'a riva 'l vent, a-j fà arsècché e a-j pòrta via tanme 'd fil ëd paja.

²⁵Èl Dé sant a dis: “A chi podriè-ne mai comparissioneme? Chi ch'a podria mai esse coma ch'i son mi?”. ²⁶Vardé mach su an cel. Chi é-lo ch'a l'ha creà tute le stèile? Chiel a-j fà seurte tanme n'armeja, un-a apress ëd l'àutra, e a-j ciamà tute për nòm. Për motiv ëd soa potensa granda e fòrsa senza paragon, gnanca un-a 'd lor a manca a sò apel.

²⁷Pòpol ëd Giacòb, përchè parles-to parej? Përchè, gent d'Israel, dises-to che 'l Signor a vèdd pa lòn ch'av ancàpita, ch' èl Signor as anteressa pa 'd vòstra càusa? ²⁸I lo seve pa? I l'ave mai sentulo? Nosgnor a l'è Dé për sèmper. A l'è chiel ch'a l'ha creà la tèra da 'n cap a l'àutr. Chiel a sè straca pa nen, chiel a faliss mai. Soa 'nteligensa as la peul pa sondé. ²⁹A l'è chiel ch'a dà fòrse neuve a jè strach, ch'a 'nrobustiss coj ch'a son fiach. ³⁰Ij giovo a sè straco e a ven-o fiach; ij mej guerié as antrapo e a tombo për tèra. ³¹Coj ch'a l'han fiusa an Nosgnor, nopà, a 'rtreuvo le fòrse, as alvo su coma s' a l'avèisso d'ale d'òja, a marcio senza vnì strach e a coro senza perde le fòrse.

41

Nosgnor a dësfa le nassion

¹Sté chiet e steme bin a sente, vojàutre le nassion ch'i steve da l'àutra banda dël mar²²⁷. Porté anans vòstre rason le pì pèrsuasive²²⁸, avzineve e peui i podreve parlé. La cort a l'é bin pronta a sente lòn ch'i l'eve da dì.

²Chi é-lo ch'a l'ha sussità da l'orient col ch'a l'ha arseivù la comission ëd fé giustissia? Chi é-lo ch'a l'ha dàit a st'òm d'esse vitorios tant da sugetesse 'd nassion antreghe e 'd butesse sota ij pé ij sò rè? Con soa spa chiel a l'ha polverisà d'armeje. Con sò arch chiel a l'ha dësperduje tanme 'd vòrva al vent. ³A-j dà a còl e a va anans pr' ëd senté che gnun a l'avìa mai prima scarpisà. ⁴Chi ch'a l'é ch'a l'ha compì coste 'mprèise? L'istess ch'a nunsia l'avni fin-a dal prinsipi. A l'é mi, ël Signor, ël Prim e 'l Darié. A l'é mi, e gnun d'àutri.

⁵Le nassion ch'a stan da l'àutra banda dël mar a në son sburdie. Èd gent ch'a viv ant ëd pais da leugn a tèrmolo e as buto an marcia pèr combate. ⁶J'idolatra as ancoragio j'un j'àutri e as diso: "Fomse fòrsa!". ⁷Jë scultor a fan ànim ai giojé, e 'l fondeur a giuta col ch'a bat a l'ancuso. "Pròpi bel," a diso, "A l'é ancaminasse a vni pròpi bin". A la fin lor a fisso l'idol con ëd ciò pèr tèmma ch'a tomba pèr tèra.

Nosgnor a guerna sò pòpol

⁸Ti, contut, Israel, mè servent, pòpol ëd Giacòb che mi i l'hai sernù, dissendend d'Abraham, mè amis²²⁹, ⁹I l'hai pijate dai confin ëd la tèra, i l'hai ciamate da le region le pì lontan-e, e i l'hai dite: "Ti 't ses mè servent". I son mi ch'i l'hai sernute, i l'hai pa scartate. ¹⁰Àbie gnun-e

---

227 O "tère lontan-e".

228 O "abie 'd corage 'd parlé".

229 Cfr. 2 Crònache 20:7; Giaco 2:23.

tëmme, përché mi i të stago dacant. Sagrinte pa, përché mi i son tò Dé. It dago fòrsa e d'agiùt. It sostnirai con mia man drita vitoriosa. ¹¹Vàrdie, tùit ij tò nemis, coj ch'a l'ero furios contra 'd ti, a son èstàit tuti dësvergognà e disonorà. Tuti coj ch'at fan la guèra a saran anientà e a conteran pa pì. ¹²It sèrcheras coj ch'at combatiò, ma it jë troveras pa. A saran dël tut anientà coj ch'at fan la guèra. ¹³Përchè mi, èl Signor, i son tò Dé. It ten-o la man e it diso: Àbie gnun-e tëmme, i son mi ch'it giuto! ¹⁴Pòpol èd Giacòb, ch'it ses tanme 'n verm; Israel, ch'it ses bin pòca ròba, àbie gnun-e tëmme, i son sì pèr giutete! I lo diso mi midem, èl Signor. Mi, èl Sant d'Israel, i son mi ch'it libero²³⁰. ¹⁵It saras tanme na sarbiòira neuva, armà 'd tanti dent. It trieras tùit ij tò nemis: a son tanme 'd montagne, ma a dventeran tanme 'd vòrva. ¹⁶It i-j camperas pèr ària e 'l vent a-j buferà via; n'orissi a-j disperdrà. Antlora ti t'arlegras dl'euvra 'd Nosgnor, e it glorieras dël Sant d'Israel.

Èl desert a sarà arnovà

¹⁷Èd gent carìa d'aflission e 'd sagrin a l'é an serca d'eva, ma a la treuva pa. La sèj a sècca soa lenga, ma mi, èl Signor, i jë scoto; mi, èl Dé d'Israel i-j chito pa: ¹⁸Pèr lor i farai seurte 'd rivere dzora dij platò pì àut. I-j darai 'd sorgiss d'eva an mes a j'avalament. I ampinirai 'l desert con èd gòje d'eva. Èd rivere ch'a calo da 'd sorgiss a scoreran pèr èd tèra sùita. ¹⁹I planterai 'd sitron ant èl desert, gasie, mortele e olivé; ant la vàuda, dacant a j'arsipress, i farai chërse 'd sapin e 'd pin. ²⁰I faso lolì parèj che tùit, an vardand èsto miràcol, i sàpio ch'a l'é 'l Signor ch'a l'ha falo, ch'a l'ha crealo 'l Sant d'Israel.

Nosgnor a dësvergògna j'idoj

²¹Nosgnor, rè d'Israel²³¹, a dis ai dio dle nassion: “Vnì a presenté vòstra càusa, porté anans vòstre rason. ²²Ch’a-j pòrto, parèj i podroma conòsse lòn ch’a capiterà ant l’avnì. Ch’an diso cole ch’a l’ero le predission ch’a l’han fàit: parèj ch’i vèdroma s’a son compisse. Dësno, fene savèj lòn ch’a passerà. ²³Nunsiene le còse ch’a vniran: parèj i savroma se lor pèrdabon a son èd dio. Fé donca cheicòsa, bon-a o grama ch’a sia, ch’an fasa stupì e sbaruvé. ²⁴Gnun rìsigh! A rivran pa pèrchè vojàutri i seve men che gnente e i peude fé nen dèl tut! Coj ch’av pijo per dio a fan mach rije, a son n’abominassion.

²⁵Mi, contut, i l’hai sussità dal nòrd cheidun che già a l’è ‘n camin ch’a riva. Dal levant chiel a 'nvocherà mè nòm: chiel a scarpiserà ij governant tanme ‘d pàuta, coma ‘l tupiné a bat la crèja. ²⁶Chi é-lo ch’a va a fene la predission pèrch’ i lo sàpio e ch’i podoma savèj che lolì a l’è secur? Gnun a l’ha podulo mai nunsíe o a l’ha mach parlane, gnun a l’ha sentùne ‘n chèich presagi ch’i l’ave fàit. ²⁷A l’è stàit mi ch’i l’hai dilo pèr prim a Sion: “Vardé ch’a riva!”. A l’è mi ch’i mando a Gerusalem col ch’a pòrta ‘d bon-e neuve. ²⁸I l’hai vardà e i l’hai vèddù pì gnun: gnun èd lor a l’è bon a dé ‘d consèj, nì ‘d dé rësposta a coj ch’a ciamo. ²⁹Vèdde nen che cole lì a son tute ‘d ròbe veuide ch’a l’han gnun valor? Tùit ij vòstri idoj a son mach d’ària: a l’han gnun-a sostansa.

---

231 O: “èd Giacòb”.

42

Èl sërvent ëd Nosgnor

¹Vardé sù mè servent, col che mi i sostnisso²³² e ch’i l’hai sernù. I son pròpi content ëd chiel²³³. I l’hai butà mè Spìrit an chiel. Chiel a porterà la giustissia a le nassion. ²A crijerà pa, a ausserà pa soa vos pèr le stra. ³A sciaperà nen la cana scrussia, nì a dèstiss-rà na candèila ch’a tèrmola. A porterà la giustissia an tra le gent. ⁴Mè sërvent a l’avrà gnun-a esitassion e as perdrà nen ëd coragi, fin-a ch’a l’avrà trionfà pèr tuta la tèra. Fin-a coj ch’a vivo da leugn al dèdlà del mar, a speteran soe istrussion²³⁴.

⁵Sossi at fà savèj Dé, ël Signor, col ch’a l’ha creà ij cej e a l’ha dèsdobiaje; ch’a l’ha spianà la tèra pèrchè a gichèisso j’erbo; ch’a dà ‘l fià a tuti coj ch’a-i vivo, e vita²³⁵ a tuti coj ch’a marcio pèr la tèra²³⁶. ⁶Mi, ël Signor, i l’hai ciamate pèr manifesté mia giustissia. I l’hai pijate pèr man e it guerno. It darai a mia gent, Israel, pèrch’ it sie ‘l Mediator ëd mia aleansa con lor. Ti ‘t saras un ciàir pèr guidé le nassion²³⁷. ⁷Ti ‘t dovertras j’euje dij bòrgno; ti ‘t rendras la libertà ai pèrzoné, it faras seurte coj ch’a son èstàit campà ant lè scur ëd cele sot-tèra.

⁸Mi i son ël Signor, sto-sì a l’è mè nòm. I l’hai gnun-a ‘ntension ëd cede a d’àutri mia glòria; ëd cede mè onor a dj’idoj. ⁹Tut lòn ch’i l’hai profetisà a l’è compisse e adess i lo nunsio torna, iv lo faso savèj anans ch’a riva.

---

232 O: “chi l’hai daje fòrsa”.

233 O: “che tant am fà piassi”, “chiel am dà tanta gòj”. Cfr. Maté 3:17; 17:5; March 1:11; Luca 3:22; 9:35.

234 O: “decision”. 42:1-4 cfr. Maté 12:18-21.

235 O: “respirassion”.

236 Cfr. At 17:24-25.

237 Cfr. Isaia 49:6; Luca 2:32; At 13:47; 26:23.

Imn a Nosgnor vitorios

¹⁰Canté a Nosgnor un càntich neuv. Laudelo da un cap a l'àutr dla tèra. Canté, vojàutri ch'i sorghe 'l mar e tut lòn ch'a-i viv, j'ìsole con tuit ij sò abitant. ¹¹Gionteve al còro, vojàutre le borgià dël desert, ch'as arlègro ij vilagi 'd Chedar! Che la gent ëd Sela a canta 'd gòj; che 'd crij ëd gòj arson-o da la sima dle colin-e, ¹²ch'a dago 'd glòria a Nosgnor! Ch'a faso sente da leugn a j'ìsole soe làude 'd lor! ¹³Nosgnor a seurt a combate tanme 'n gueriè fòrt, ardi tanme n'erède 'nvincìbil. A lansa fòrt sò crij 'd guèra e a afronta con vajantisa 'l nemis.

¹⁴Chiel a dirà: "I son èstàit chiet pèr assè 'd temp, eh, i son frename. Ore, contut, tanme na fomna ch'a l'ha da buté al mond na masnà, i crijo, i gëmmo e i trànfio. ¹⁵Dle montagne e dle colin-e i farai na spianada. I farai vnì sech i fium e i suverai tuit ij lagh. ¹⁶I mnerai Israel, ch'a l'é bòrgno, pèr dij senté ch'a conòsso pa, i-j guiderai pèr dij violèt dèskonossù. I farai vnì ciàir ël top ch'a-i é dè 'dnans a lor e i rendrai pian-a la strà ch'a jè stà dè 'dnans. Costa-sì a l'é mia promèssa, i la mantnirai e la compirai. ¹⁷I-j farai torné andré, quata d'onta, coj ch'as fasio d'ìdoj e a disio a dè statue: "Vojàutre i seve nòstri dio".

Un pòpol ciòrgn e bòrgno

¹⁸Sté a sente, vojàutri ch'i seve ciòrgn! Vardé sì, vojàutri ch'i seve bòrgno! ¹⁹Chi ch'a l'é tant bòrgno coma mè pòpol midem, mè servent? Chi ch'a podria mai esse autèrtant ciòrgn che mè mèssagé? Chi ch'a podria esse autèrtant bòrgno che mè pòpol sernù, ël servent ëd Nosgnor? ²⁰Ti tl'has vèddù tante còse ma it j'arcòrde nen; it l'has bin sentù ma 't l'has pa scotà. ²¹Èl Signor, ch'a l'é brav, a l'era compiasusse 'd fé grand e glorios sò dissègn²³⁸, ²ma sò pòpol midem a l'é stàit caturà e a l'é dventà na ladraria 'd guèra. Tuit a son èstàit s-ciavisà, ampèrzonà e butà a sach. A son dventà

---

238 O "lege".

‘n botin che gnun a reclama²³⁹. ²³Chi ‘d vojàutri a veul sentlo? Chi ch’a veul comprende lòn ch’i l’avìa profetà? ²⁴Chi é-lo ch’a l’ha dàit l’autorisassion che Israel a fussa caturà e vastà? A l’é stàit Nosgnor, ch’i l’oma ofendù con nòstri peccà; pèrché ‘l pòpol a vorìa pa marcé an sèl senté ch’a l’avìa mostraje e a l’ha fàit nen cas a sò vorèj. ²⁵A l’é pèr lòn che Nosgnor a l’ha svèrsà dzora ‘d sò pòpol soa furia afoà e a l’ha faje dèstruve an guèra. A son èstàit anvlupà dal feu, ma, malgré lòn, ancora a son arfudasse ‘d comprende - a l’han pa amprenù la lesson.

43

Nosgnor, èl Salvator d’Israel

¹Pòpol èd Giacòb! Scota ora lòn ch’at dis èl Signor ch’a l’ha create, col ch’a l’ha butate ansema: “²Àbie pa tèmma, pèrchè i son mi ch’i l’hai rëscatate; i l’hai ciamate pèr nòm, ti ‘t ses èl mè. ³Se ti ‘t l’avras da travèrsé d’aque ancreuse, i sarai con ti²⁴⁰. Se ti ‘t l’avras da passé ‘d rivere, la corent at quatrà nen tant da fete meuire nià. Se ti ‘t l’avras da marcé pr’ èl feu, at brusrà pa, le fiamme at consumran nen. ³A sarà parèj pèrchè mi, èl Signor, i son tò Dé, èl sant d’Israel, tò Salvator. Pèr rëscatete i darìa l’Egit, l’Etiòpia e Seba a tò pòst. ⁴Pèr mi it ses tant pressios e amà ch’i darìa an barata d’àutra gent an cambi ‘d toa vita. ⁵Àbie pa tèmma, pèrchè mi i ‘t son dacant! I farai torné ij tò fieuj da l’orient e da l’ocident. ⁶I dirai al nòrd e al meridion: “Porteme andarera ij mè fieuj e le mie fije; feje vnì dai canton ij pì distant èd la tèra ⁷tuti coj ch’a pòrto mè nòm, coj che mi i l’hai creà pèr mia glòria, pèrchè i son mi ch’i l’hai formaje e faje. ⁸Fé seurte la gent ch’a l’ha d’euja ma ch’a vèdd pa, ch’a l’ha d’orije ma ch’a sent nen”.

---

239 O “na piàita ch’a l’é belfé da ciapela ma gnun a la guerna, gnun a l’arpòrta a ca”.

240 O “Ti ‘t m’aparten-e”.

Israel, testimòni ‘d Nosgnor

⁹Ch’as riunisso tùit ij pòpoj, ch’a ven-o a assemblese le nassion. Chi mai, an tra ‘d lor, a l’avìa prevèddù tut sòn? Col ch’a l’é dij sò ìdoj ch’a l’ha mai nunsia prima cole ròbe-li? Chi mai, an tra ‘d lor, a podrìa dì prima lòn ch’a-i rivrà doman? Andoa ch’a son ij testimòni ‘d cole predission? Chi é-lo ch’a podrìa rëscontré ch’a l’avio dit la vrità? ¹⁰I lo diso mi, èl Signor: ‘Ij mè testimòni i seve vojàutri. Vojàutri seve ij mè sèrvent. ¹¹I seve stàit sernù pèr conòss-me, pèr chërde an mi, pèr comprende che mach mi i son Dé e ch’a-i në j’é gnun d’àutri: a-i në j’é mai staie e a-i në saran mai. ¹²I son mi, i son mi, èl Signor. Feura che mi a-i é gnun d’àutri salvator. A l’é mi ch’i l’avìa prima nunsia ch’i l’avrà salvave, col ch’a l’ha falo savèj al mond. Gnun d’àutri dio forèsté a l’han mai fàit èd ròbe parèj. Ij mè testimòni i seve vojàutri che mi i son èl Dé ùnich - a dis Nosgnor. ¹³Da sèmpre²⁴¹ i lo son. A-i é gnun ch’a peuda s-cianché cheidun da mia man. A-i é gnun ch’a peuda disfé lòn ch’i faso mi”.

Na neuva stra ant èl desert

¹⁴Sossì a l’é lòn ch’a fà savèj èl Signor, èl Sant d’Israel, col ch’an libera: “Pèr vojàutri i mandrai n’armèja contra ‘d Babilònia e i farai scapé tùit ij Babilonèis pròpi con cole nav ch’a-i në fan tant d’orgheuj. ¹⁵I son mi èl Signor, vòstr Sant. I son èl Creator d’Israel, vòst Rè”. ¹⁶Nosgnor a l’avìa dovertà na stra an mes al mar, un senté a travers d’aque furiose. ¹⁷I l’avìa fàit seurte la poderosa armèja d’Egit con ij sò chèr e cavaj. I l’hai faje tombé ant l’eva e a s’ausseran mai pì. Soa vita ‘d lor a l’é dèstissasse coma ‘l mocin èd na candèila. ¹⁸Ma dësmentieve ‘d lòn: a l’é nen an confront èd lòn ch’i son an camin èd fé. ¹⁹Pèrchè i son press a fé cheicòs èd neuv. Vardé, a l’é già ancaminasse! I lo vèdde pa? I farai na stra ch’a passa an mes al desert. I son an camin a creé ‘d rivere ant la vàuda sècca. ²⁰Le bestie ant le foreste am diran grassie, éh, fin-a ij siacal e j’oloch,

---

241 O “da eternità a eternità”.

pèrchè ant ël desert i-j darai da bèive. Éh, i farai nasse d’eva ant ël desert, parèj che mè pòpol sernù a peuda bèive. ²¹I l’hai creà Israel pèr mi, e a vnirà ‘l di ch’an rendran onor dè ‘dnans al mond antreggh²⁴²”.

Nosgnor a denunsia la colpa d’Israel

²²Ma, cara famija ‘d Giacòb, vojàutri i seve arfudave ‘d ciameme d’agiut. Israel! Vojàutri i seve stracave ‘d mi! ²³I l’ave nen smonume dj’olocàust con ij vòstri agnej, nì i l’ave onorame con ij vòstri sacrificsi, bele se mi i son mai stave ‘d pèis e i l’hai mai stracave con d’arceste d’oferte ‘d gran e d’ancens. ²⁴Èd sicur i l’ave nen èsgairà ‘d sòld pèr cateme ‘d pèrfum e i l’ave nen fame piasì con la grassa èd le vùtime ‘d sacrificsi. Al’opòst, i seve stàit vojàutri ch’i l’ave stracame con ij vòstri pecà: a son vòstre colpe ch’a son stame ‘d pèis.

²⁵Antlora si, i sarai mi, mach mi, a dèscancelé ij vòstri pecà. I veuj ch’a sia parèj: ij vòstri pecà am vniran mai pì a la ment. ²⁶Presenteme vòstre rason e discutómje ‘n pò: vardoma cola ch’a l’è la situassion e iv podreve giustifiché s’i seve nossent. ²⁷Èl fàit a l’è che, fin-a dal prinsipi, a l’è stàit vòst prim antich a comètte ‘d pecà contra ‘d mi; tùit ij vòstri cap a son arvirasse contra ‘d mi. ²⁸A l’è costa-sì la rason ch’i l’hai gavà ai vòstri sacerdot l’onor ch’a l’avio e ch’i l’hai bandonà Giacòb a lè stermini, ël pòpol d’Israel a l’onta.

44

Nosgnor a arnovrà Israel

¹“Ma ora scota, Giacòb, mè servent, Israel, mè soasi. ²Parèj a l’ha dit ël Signor ch’a l’ha modlate, formate da la fàuda ‘d toa mare e ch’at giuta:

---

242 O “a proclamrà mia làude”.

“Gnun-e tèmme, Giacòb, mè servent, Israel, che mi i l'hai sèrnù²⁴³. ³Pèrchè i darai èl vir a j'ève an sèl teren ch'a l'ha sèj, a 'd fium an sla tèra sùita. I spantierai mè Spìrit ansima a toa dissendensa, mia benedission èdzora dij tò fieuj. ⁴A gicheran parèj d'erba antrames a dj'ève, parèj èd sales an sla riva d'un fium. ⁵A-i sarà col ch'a dirà con orgheuj: “Mi i aparten-o a Nosgnor”. D'àutri a diran: “Mi i son dissendent èd Giacòb²⁴⁴. D'àutri ancora a scriveran èl nòm èd Nosgnor ansima a soe man e a diran che 'l nòm d'Israel a l'é 'l sò”.

Èl contrassens èd l'idolatrìa

⁶Sossì a l'é lòn ch'a dis èl Signor - èl Rè d'Israel e 'l Redentor, èl Signor èd l'Univers: “Mi i son èl prim e mi i son èl darié²⁴⁵; fòra 'd mi a-i é gnun dio. ⁷Chi é-lo parèj èd mi? Ch'as fasa anans e ch'a lo preuva dè 'dnans èd mi. Che chiel a fasa lòn ch'i l'hai fàit mi dai temp antich, cora ch'i l'avìa stabilì 'n pòpol e dèspiegaje lòn ch'a sarìa stàit sò avnì. ⁸Tramblé pa! Gnun timor! Miraco a l'é pa vaire che i l'hai fatlo savèj e arvelatlo? Voi i seve ij mè testimòni! A-i é miraco n'àutr fòra 'd mi o un ch'a peussa dì ch'a sia na ròca d'arpar? Nò, gnanca un!”.

⁹Che folairà a l'é fesse d'idoj! Cola ròba, ch'a-j rendo tanta devossion, a l'é pròpi senza valor. La gent ch'a rend l'adorassion a d'idoj a san pròpi pa lòn ch'a fan, e pèr lòn a saran dèsvèrgognà. ¹⁰Chi d'àutri, se nen mach un fòl, a podrìa fesse sò pròpi diò e pensé ch'a podrà arsèiv-ne d'agiùt? ¹¹Tuti coj ch'a rendo l'adorassion a d'idoj a saran, an efet, dèsvèrgognà ansema a tutti coj ch'a l'han fabricaje - mach d'òm ch'a penso 'd fesse na divinità! A podrìo bin fesse fòrt l'un con l'àutr, ma a saran tutti sbaruvà e a tomberan an confusion.

---

243 O, an ebraich: “Jesuron”, un termin d'afession.

244 O “as ciamrà con èl nòm èd Giacòb”.

245 Cfr. Isaia 48:12; Arvelassion 1:17; 22:13.

¹²L'artisan a travaja 'l fer d'un piolèt, a lo travaja an sla brasa e a-j dà forma con ëd massëtta, a lo finiss con brass vigoros, a seufr fin-a la fam, a-j manca la fòrsa; a beiv pa d'eva e a l'é svers - për motiv ëd sò travaj. ¹³Ël minusié a dèstend ël truschin, a marca la mistà con ël giss; a lo travaja con le sgòrbie, a mzura con ël compass, a còpia la forma dl'òm: na bela figura d'òm da buté drinta a sò santuari.

¹⁴Chiel a taja ij séder, a ciapa n'arsipress o na rol ch'a lassa chërse fòrt ant ël bòsch; a pianta un frasso che la pieuva a farà chërse. ¹⁵Tut sòn a dovrìa esse për col òm mach ëd bòsch da brusé. Tutun, a në ciapa na part, as ëscauda e as fà ëdcò da mangé an viscand ël forn, e con l'àutra part as në fà 'dcò na mistà e a l'adòra; a në forma na statua e a la vénera. ¹⁶Na metà a la brusa ant ël feu, an sla brasa a cheus la carn, as arpata, a mangia 'l ròst e a së sodisfa. Dël midem temp as ëscauda e a dis: i mè scaudo, i'm'arlamò a la fiamma. ¹⁷Con lòn ch'a vansa a në fà sò dio, soa mistà; as cin-a, as buta an gënojon e a lo prega: "Rend-me liber perchè ti 't ses me dio!".

¹⁸Che 'd gent èstùpida ch'a son! Che 'd badaluch e 'd gnorant! Ij sò euj a son sarà e a peulo pa vèdde. Soa ment a l'é sarà e a peudo nen pensé coma ch'as deuv. ¹⁹La përsòn-a ch'as fà n'idol as fërma mai a 'rflète: "Ma col-lì a l'é mach un tòch ëd bòsch! I l'hai brusane la metà për ëscaudeme e i l'hai dovrà n'àutra part për cheuse 'd carn. Coma podrìa mai 'l rest esse na divinità? Dovrìa-ne prostèrneme e adoré 'n tòch ëd bòsch?".

²⁰Col pòvr fabiòch ch'a 'mbroja chiel midem a l'é coma s'a mangèissa 'd sënner. As confida an cheicòsa che a podrà mai vnì a sò agiùt. Pura a riva mai a ciamesse: "Miraco é-lo nen fàuss lòn ch'i ten-o ant le man?".

La restaurassion ëd Gerusalem

²¹"Giacòb! Fà tension, che ti 't ses mè servent, Israel. A l'é mi, ël Signor, ch'i l'hai fate e mi im dësmentierai mai ëd ti. ²²I l'hai ësganfà parèj ëd na nivola toe pëversità, e ij tò pecà parèj d'un nivolon. Torna a mi ch'i l'hai pagà 'l pressi ëd toa libertà!".

²³Canté, cej, pèrchè ‘l Signor a l’ha fàit costa ròba maravijosa. Crijé ‘d gòj, pèrfondità dla tèra! S-cionfé an cant ëd gòj, montagne, foreste e minca n’erbo! Pèrchè Nosgnor a l’ha riscatà Giacòb e a l’è glorificà an Israel.

²⁴Parèj a dis ël Signor ch’a l’ha rangiate e formate fin-a da la fàuda ‘d toa mare: i son mi, ël Signor, ch’i l’hai fàit tut sòn, dèspiegà ij cej da sol, dèstendù la tèra; chi mai ch’a l’era con mi e ch’a l’ha giutame? ²⁵I son mi ch’i denunsio le busiardarie dij profeta fàuss e a dèsgògno j’andvin. I son mi ch’i faso dé ‘d consèj gram a coj ch’as chërdo d’esse ‘d savant e i dimostro ch’a son ëd balengo²⁴⁶! ²⁶Ma i compisso le predission dij mè profeta! Pèr sò mojen i diso a Gerusalem: “Èd gent a vivrà torna ambelessi”, e a le sità ‘d Giuda: “I sareve torna butà an pé. I sareve arcostruè e mi i ausserai torna vòstre ruin-e!”. ²⁷Cora ch’i parlo a le rivere e i-j diso: “Suveve!”, lor a saran suvè ‘d sicur! ²⁸Cand ch’i diso ‘d Ciro: “A l’è chiel mè bërgé”, a l’è sicur ch’a farà lòn ch’i diso²⁴⁷. Chiel a darà l’òrdin: “Che Gerusalem a sìa arcostruvìa!”. Chiel a dirà ‘d mè Templi: “Che soe fundamenta a sio torna fongà!”.

45

Ciro, l’òm che Nosgnor a l’ha sernù

¹Èl Signor a dis parèj ëd Ciro, col che chiel a l’ha soasi: “Mi i l’hai pijalo pèr man, pèr tiré giù dè ‘dnans ëd chiel le nassion, pèr fé droché la spa dal fianch dij rè, pèr deurbe dè ‘dnans ëd chiel ij batent ëd le pòrte e gnun porton a restrà sarà. ²Sossi a l’è lòn ch’a dis ël Signor:

---

²⁴⁶ Cfr. 1 Corint 1:20.

²⁴⁷ Cfr. 2 Crònache 36:23; Esdra 1:2.

“Mi i marcerai dè 'dnans èd ti, i raserai ij grotolum dël teren²⁴⁸, i s-ciaprai le pòrte 'd bronzi, i s-ciaperai le bare 'd fer. ³It darai ij tesòr èstèrmà e le richèsse scondùe, pèrchè ti 't sapie che mi i son èl Signor, Dé d'Israel, col ch'at ciama pèr nòm. ⁴Pèr amor èd Giacòb, mè servent, e d'Israel mè sèrnù, mi i l'hai ciamate pèr nòm, i l'hai date na nòmina bele se ti 't èm conossè pa. ⁵Mi i son èl Signor e a-i nè j'é gnun d'àutri; fòra 'd mi a-i é gnun d'àutri dio; i farai an manera che ti 't sie lest ant èl fé, bele ch' it èm conòsse pa. ⁶Pèrchè venta ch'as sapia che, da 'ndova ch'a-i sponta 'l sol fin-a 'ndova che a cala, a-i é gnun dio fòra che mi. Mi i son èl Signor e a-i nè j'é pa d'àutri. ⁷I son mi ch'i creo èl ciàir e lè scur, ch'i fas èl bin e ch'i faso rivé la malora; mi, èl Signor, i faso tut sòn. ⁸Che ij cej a pseudo stissé da l'àut e le nìvole a faso pieuve la giustissia; ch'as deurba la tèra mmand la salvassion e che a gica ansem a la giustissia. Mi, èl Signor, i l'hai creà tut sòn.

Nosgnor a dà n'avertiment

⁹Miraco che a peudrà chestioné con col ch'a l'ha modlalo un vas èd creja an mes a j'àutri? Forse che la creja a-j dirà al tupiné: ‘Lòn ch'it fas-to?’. Opura: “Toa euvra a ven pa a taj²⁴⁹?”. ¹⁰Col che a l'é ch'as n'ancalerà a dije a sò pare: “Pèrchè ch'it l'has dame la vita?” O a na mare: “Pèrchè has-to fame parèj?”.

¹¹Èl Signor, èl Sant d'Israel, sò creator, a dis: “Miraco i veule ciameme sl'avni dij mè fieuj e deme d'òrdin an sèl travaj che i l'hai da fé? ¹²Mi i l'hai fàit la tèra e 'dzora 'd chila i l'hai creà l'òm; mi con le man i l'hai dèspiegà ij cej e i dago d'òrdin a tuit ij sò strop. ¹³Mi i l'hai falo nasse pèr la giustissia; i spianerai soe stra. Chiel a 'rcostruirà mia sità e a manderà andaré ij me deportà senza paghé 'd sòld e senza cadò - a dis èl Signor èd l'Univers.

---

248 O: "i spianerai ij mont".

249 Cfr. Roman 9:20.

La conversion futura dij pagan

¹⁴Èl Signor a dis parèj: “A passeran a ti le richësse d'Egit e le marcansie d'Etiòpia, ansema con ij Sabej, gent granda e gròssa, a saran tùit tò; at èvniran apress ancadnà, as angënojeran dè 'dnans a ti, e at suplicheran an disend: “Dé a sta da toa part; d'àutri dio a-i në j'é pa!”. ¹⁵Dabon, ti 't ses un Dé ch'a së stërma²⁵⁰, Dé d'Israel, nòst Salvator! ¹⁶J'artisan ch'a fàbrico d'idoj a saran umilià. A l'avran tuti da patì 'd dësgrassie. ¹⁷Israel a sarà salvà da Nosgnor pèr sempe. I patireve mai pì confusion o svergna.

¹⁸Pèrchè parèj a dis Nosgnor ch'a l'ha creà ij cej; chiel, èl Dé che a l'ha modlà e fàit la tèra, ch'a l'ha fala parèj èd na region servaja, ma a l'ha modlala pèrchè a fussa pien-a 'd gent: “Mi i son èl Signor; a-i në j'é pa d'àutri”. ¹⁹Mi i l'hai pa parlà dè stèrmà, ant un leu scur. I l'hai pa dije a la sëppa 'd Giacòb: sèrcheme a dzoneus! Mi i son èl Signor, col ch'a parla con giustissia, ch'a nunsia lòn che a l'è giust e bon!

²⁰Sambleve e vnì! Avzineve tùit ansema, scampà da e nassion! Han-ne pa 'd sust coj ch'a pòrto un tòch èd bòsch scurpì e a prego un dio ch'a peul pa salveje? ²¹Manifesté e porté 'd preuve, dèscute pura an tra 'd vojàutri! Col ch'a l'é ch'a l'ha fàit sente cole ròbe-lì da vaire e a l'ha preannusiaje già d'antlora? Miraco son-ne pa mi èl Signor: Fòra che mi a-i é gnun d'àutr dio, fòra che mi a-i é pa 'd dio giust e ch'a pseudo salvé. ²²Pais tuti dla tèra, vnì da mi e i sareve salvà, pèrchè mi i son Dé; a-i në j'é pa d'àutri! ²³I lo giuro 'dzora 'd mi midem, da mia boca a-i seurt la vrità, na paròla che a cangia pa; dè' dnans èd mi minca un gënoj as piegherà, tute le lenghe a giureran pèr mi²⁵¹. ²⁴As dirà: Giustissia e potensa as treuvo mach an Nosgnor! Vers èd chiel a vniran, vèrgognos, coj ch'a l'ero anrabiassé contra 'd chiel. ²⁵Ant èl Signor tute le generassion d'Israel a saran giustificà e an chiel as glorieran.

---

250 O: "A l'é vera, Dé d'Israel, nòst Salvator, ti 't travaje an manere misteriose".

251 Cfr. Roman 14:11; Filipèis 2:10-11.

46

Ij dé fàuss ëd Babilònia

¹Bel e Nebo, ij dé 'd Babilònia, a son tombà a tèra, a l'han daje 'l vir. A son portà via an sù 'd chèr tirà da 'd beu. Cole pòvre bestie a strambalo pèr ël gran' pèis. ²Tant j'idoj che ij sò padron a son tombà pèr tèra ansema. Coj dio a peulo pa guerné la gent e la gent a peul nen guerné coj dìo. Ansema as në van an pèrzonìa.

³Scoteme, vojàutri ij dissident ëd Giacòb, voi tuti ch'i seve restà an Israel. Mi i l'hai portave fin-a da la fàuda 'd vòstra mare, i l'hai sostnuve da prima ch'i j'ere vnùit al mond. ⁴Mi i sarai vòst Dé pèr vòstra vita antrega, fin-a cand ch'i l'avreve ij cavèj bianch. I son èstàit mi ch'i l'hai creave e mi iv soagnerai, iv porterai anans e iv salverai.

⁵A chi 'm paragonereve e chi podrià-lo esse mè compagn? ⁶A-i é 'd coj ch'a gavo fòra l'òr dal sachèt e a pèiso l'argent con la balansa: peui a pago un doreur pèrchè a në fasa un dio: peui as cin-o a costa mistà e as në prosterno dè 'dnans. ⁷As lo càrio an sle spale e a lo pòrto, peui a lo buto torna an sël basament e chiel as në stà ferm: as bogierà pa pì da sò pòst. Tùit a lo invòco, ma chiel a rëspond pa; a peul liberé gnun dai sò sagrin.

⁸Dësmentielo pa! Tnilo bin a ment! Arcordeve 'd sossì, vojàutri ch'i seve colpèivol. ⁹Arcordeve 'd lòn ch'a l'é ancapità ant ël temp passà. Pèrchè mach mi i son Dé! Mi i son Dé e a-i é gnun ch'a sìa pariya 'd mi. ¹⁰Mach mi i pseudo conté lòn ch'a-i sarà ant l'avni, anans ch'a riva. Tut lòn ch'i l'hai progetà a sarà compì, pèrchè mi i faso tut lòn ch'i veuj. ¹¹Mi i ciamo l'òja da levant, da na tèra lontan-a l'òm ëd mia decision, parèj i l'hai parlà e parèj i l'hai fàit; lòn che i l'hai dit i lo farai.

¹²Steme a sente, vojàutri teston ch'i seve bin lontan da fé lòn ch'a l'é giust.

¹³I farai avziné mia giustissia: a l'é pa lontan-a; mia salvèssa a tarderà pa. I son pront a salvé Gerusalem²⁵² e i mostrerai mìa glòria a Israel.

47

Predission ëd la crova 'd Babilònia

¹Cala giù e stà 'nt la poer, fija vèrgin ëd Babilònia, set-te për tèra, perchè a son finì për ti ij di ch'it éstasie astà s'un tròno. Fija 'd Babilònia! Ti 't saras mai pì la bela prinsipèssa, dossa e dlicà. ²Pija la mòla e mulin-a la farin-a, gavte 'l vel, tirte su la vesta, dèscot-te le gambe e dèstraversa ij fium. ³Ch'as vèdda ch'it ses patanù, ch'it ses svèrgnà. Mi im pijerai l'arvangia e gnun at giutrà.

⁴Nòst Redentor, ch'a l'ha për nòm ël Signor ëd l'Univers, a l'é 'l Sant d'Israel.

⁵Babilònia, la bela! Set-te ant ël top e ant ël silensi. Mai pì ti 't saras conossù coma l'argin-a dij regn. ⁶Pèrchè mi i j'era anrabiame contra 'd mè pòpol sernù e i l'avìa castigaje lassàndje tombé an toe man. Ti, contut, it l'has avune gnun-e pietà. Ti 't l'has fàit peisé tò giov grev fin-a ans ij sò vèj.

⁷Ti 't pensave: për sèmpe mi i sarai l'argin-a dël mond! It l'has pa fàit na riflessione a riguard ëd toa condòta o pensà a cole ch'a l'avrìo podune esse le conseguense.

⁸Adess èscota bin, ti 't ch'it j'ere 'n regn ch'a-j piasìa fonghé ant ij godiment, ch'it vivìe ant j'asi e it sentìe sicura. Ti 't dise: "Mi i son

---

252 O: "Sion".

l'ùnica, e a-i é gnun d'àuutri ch'a sia parèj ëd mi. Mi i sarai mai na vidoa e mai i perdrai mie masnà". ⁹E bin, l'un-a e l'àuutra dë ste ròbe a tomeran dzora 'd ti ant un moment: la vidoansa e la pèrdita dij fieuj. Vera, costi sagrin at tomeran a còl malgré tute toe mascarie e magie²⁵³.

¹⁰It l'avie fiusa an toa malissia, it disie: "A-i é gnun ch'am vèdda". Toa sapiensa e tò savèj a l'han portate fòra dë stra. Pura drinta 'd ti it disie: "Mi e gnun fòra 'd mi!". ¹¹Parèj ël disastr at drocherà a còl e it saras pa an condission ëd catete toa salvassion. Dzora 'd ti a rivrà a l'amprovista 'n disastr che it prësentiè pa.

¹²Và pura anans a chërde an toe fisiche e an toe tante mascarie ch'a l'han èstracate da cand ch'it j'ere giovo: a peul d'esse ch'at giuto, miraco it podras fé pàu a cheidun! ¹³Ti 't ses èstofiate dij tò vaire consijé: che as presento e ch'a vado a salvete jë stròlogh ch'a bèico le stèile, che tùit ij mèis at pronòstico lòn che at ancapitrà. ¹⁴Varda, lor a bruso parèj dë strobria: ël feu a-j consuma; as salveran pa dal podèj ëd le fiamme. A-i sarà pa 'd brasa pèr ëscaudesse, nì feu pèr setessie dnans. ¹⁵E tùit ij tò amis, coj che con ti a l'han fàit d'afé fin-a da cand ch'it j'ere giovo, mincadun ëd lor as n'andrà pèr soa stra e lor a faran visa 'd nen sente ij tò crij d'agiùt²⁵⁴.

48

Apel ëd Nosgnor a j'esilià

¹Famija 'd Giacòb! Sente sòn, vojàutri che i pòrte 'l nòm d'Israel, vojàutri ch'i seve nassù ant la famija 'd Giuda, voi che i fase 'd giurament ant ël nòm ëd Nosgnor e i sélebre 'l Dé d'Israel. Vojàutri i mantnive pa vòstre promèsse²⁵⁵. ²Pura, vojàutri iv gave vòst nòm da la sità santa e i dise che 'l

---

253 47:8-9 cfr. Arvelassion 18:7-8.

254 47:1-15 cfr. Isaia 13:1-14:23; Geremìa 50:1-51:64.

255 O: "ma pa ant la vrità e la giustissia".

Dé d'Israel, ch'a l'é 'l Dé dl'Univers, a l'é col ch'a dà l'ispirassion a tut lòn ch'i feve. ³Maravijeve pa anlora 'd lòn ch'av càpita: lòn ch'a l'é d'antan mi i l'avìa bin nunsiatlo da vaire: a l'é surtì da mia boca, i l'avìa proclamalo, e a sò temp i l'hai compilo e a l'é rivàie. ⁴Pèrchè mi i savìa coma ch'i seve ampignatrù! Vòst còl a l'é pì dur che 'l fer e vòstra testa a l'é pì dura che 'l bronz. ⁵Pèr lòn, i l'avìa predivlo da vaire, anans ch'av capitèissa i l'hai favlo sente, perchè voi iv podèisse pa dì: "Sòn a l'ha falo rivé mia statua 'd bòsch, a l'ha comandalo mè dio 'd bronz!". ⁶Vojàutri i l'ave sentù e vèddù tut sòn, e i lo nunsierè pa?

Ore, tutun, iv dirai 'd ròbe neuve e 'd segret ch'i l'ave pa ancora sentù. ⁷A l'é 'd ròba pròpi neuva, pa nen lòn ch'a l'é dal passà. I podreve nen dì ch'i lo savie già. ⁸Ora, iv dirai 'd còse ch'a son dèl tut neuve, cose ch'i l'ave mai sentuje anans. Pèrchè i sai bin che sòrt èd gent ch'i seve: èd traditor! I seve stàit d'arviro fin-a da vòstra nassensa. ⁹Malgré lòn, pèr mi e pèr l'onor èd mè nòm, i tratnirai la rabia ch'a l'é montame e v'anienterai pa. ¹⁰I l'hai arfinave, ma pa nen coma ch'as arfin-a l'argent. Pitòst i l'hai arfinave ant la fornasa dij patiment. ¹¹Iv salverai pèr mi, vera, mach pèr mi! I lass-rai pa che mia arputassion a sia macià e i partagerai pa mia glòria con d'idoj!

Libertà da Babilònia

¹²Famija 'd Giacòb! Israel, ij mè sernù! Steme bin a sente. Mach mi i son Dé, èl prim e 'l darié²⁵⁶. ¹³Mia man a l'ha fongà la tèra, mia drita a l'ha dèstendù ij cej. Mi i-j ciamo e lor tuit ansema as presento. ¹⁴Avzineve tuit a mi e scoté! Chi l'é-lo an tra 'd lor ch'a l'àbia podù fé tut lolì?

Èl Signor a l'ha sernù Ciro tanme sò aleà. Chiel a lo dovrerà pèr fé chité l'imperi 'd Babilònia e pèr dèstruve j'armeje dij Babilonèis. ¹⁵I son mi, i son mi ch'i l'hai parlaje e che i l'hai ciamalo, i l'hai falo vnì e soa amprèisa

---

256 Cfr. Isaia 44:6; Arvelassion 1:17; 22:13.

a rivrà al but. ¹⁶Avzineve a mi e scoté sòn: dal prinsipi mi i l'hai dive ciar e net che lolì a sarìa rivà.

Adess èl sovran Signor e sò Spìrit a l'ha mandame con cost mëssegge.

¹⁷Sossì a l'é lòn ch'a dis èl Signor - vòstr Redentor, èl Sant d'Israel: "Mi i son èl Signor vòst Dé, col ch'av mostra lòn ch'a l'é bon pèr vojàutri e ch'av men-a an sij vieuj anté ch'i l'eve da marcé. ¹⁸Se mach i scotèisse ij mè comand! Anlora i l'avrìe na pas ch'a cola coma 'n torent pasi e la giustissia av passerìa adòss coma j'onde dèl mar an sla riva. ¹⁹Ij tò dissident a sarìo stàit parèj dla sabia e parèj dèl gran a sarìa stàita la gent surtìa da ti! - Tròp da podèisse conté! A-i sarìa stàit pa da manca ch'iv castighèissa con la dèstrussion, o che mi i fèissa chité vòst nòm èd famija.

²⁰Malgré lòn, adess iv diso: Sie liberà da vòstra pèrzonìa! Chité Babilònia e ij Babilonèis²⁵⁷! Che cost mësseggi a peussa vnì esse pèr vojàutri cheicòsa da canté con gòj e da proclamé fin-a a le borne dla tèra. Èl Signor a l'ha riscatà ij sò servitor, èl pòpol d'Israel. ²¹A l'han mai patì la sèj cora che chiel a jè mnava ant èl desert; chiel a l'ha fàit colé pèr lor l'eva dai ròch: a l'ha s-ciapà la pera e l'eva a l'é s-cionfà fòra. ²²"Ma a-i sarà pa d' boneur pèr ij pervers", a dis èl Signor²⁵⁸.

49

Èl servent èd Nosgnor

¹Sté a sente, vojàutri ch'i vive an tèra lontan-e! Fé bin atension, vojàutri ij pòpoj ch'i seve da leugn! A l'é anans ch'i nassèissa che Nosgnor a l'ha ciamame. Chiel a l'ha pronunsià mè nòm già da cand ch'i j'era ancora ant

---

257 Cfr. Arvelassion 18:4.

258 Cfr. Isaia 57:21.

ël vènter ëd mia mare²⁵⁹. ²Mie paròle ‘d giudissi²⁶⁰ a l’ha renduje filà tanme na spa, a l’ha stèrmame a l’ombra ‘d soa man. I son tanme na flecia aùssa bin guernà an sò stucc²⁶¹. ³A l’ha dime: “Ti ‘t ses mè servent. An ti, Israel, i farai splende mia glòria”.

⁴I pensava: “A mè smija d’avèj travajà pèr nen, d’avèj consumà mie fòrse a dzoneus”. Pura, i lass-rai tut ant le man ëd Nosgnor, i lo pijerai an paròla: chiel am darà l’arcompensa a sò temp..

⁵E ora Nosgnor a parla - col ch’a l’ha dame forma ant ël vènter ëd mia mare pèrch’ i fussa sò servent, col ch’a l’ha comissioname pèr fé artorné a chiel ël pòpol ëd Giacòb. Nosgnor a l’ha onorame e a l’ha dame fòrsa: ai sò euj mi i son bin pressios. ⁶A l’ha dime: “Ti ‘t faras da pì che ristabilì ‘l pòpol d’Israel ant la condission ch’a l’era anans, da pì che fé artorné a mi ij dzorvivù d’Israel. I l’hai fate la lus ëd tute le nassion²⁶², pèrch’ it pòrte mia salvassion fin-a ai confin ëd la tèra²⁶³”.

Artorn dij deportà

⁷Parèj a dis ël Signor, ël Redentor e ‘l Sant d’Israel a col ch’a l’è meprisà, a col che le nassion a l’han an ghignon, al servent dij craseur: ‘Ij rè, cand ch’at vèdran, as leveran an pé, ij governorator as prosternëran ëdnans a ti pèr rispet a Nosgnor, ch’a l’è fedel, al Sant d’Israel, ch’a l’ha sernute”’.

⁸Parèj a dis ël Signor: “Cand ch’a vnirà ‘l moment pì adat, it rëspondrai. Ant ël di dla salvassion it giutrai. It guernrai e it darai a mia gent pèr esse mia aleansa con lor. Pèr tò mojen i ristablirai la tèra d’Israel e a

---

259 Cfr. Geremìa 1:5.

260 O: “ij mè làver”.

261 Cfr. Ebrèò 4:12; Arvelassion 1:16.

262 Cfr. Isaia 42:6; Luca 2:32; At 26:23.

263 Cfr. At 13:47.

l'assegnerai torna a sò pòpol²⁶⁴. ⁹I dirai ai pèrzoné: “Seurte fòra an libertà”, e a chi ch’a viv ant lè scur: “Seurte a la lus”. Lor a saran mie feje e a pastureran an s’èd pra verd e ansima 'd colin-e ch’a l’ero anans dëspojà. ¹⁰A patiran pa pì la fam e la sèj, èl sol a-j farà pì nen èd mal, nì ‘l sol, nì la calura, pèrchè ‘l Signor an soa misericòrdia a-j guiderà; chiel a-j mnerà aranda d’aque frèsche²⁶⁵. ¹¹Pèr lor i cambierai mie montagne ant ij senté pian. Mie stra a saran aussà dzora dle combe.

¹²Vardé mach coma ch’a rivo da leugn! A ven-o dal setentrion, dal ponent: d’àutri a ven-o dai confin dl’Etiòpia. ¹³Cel, canta da la gòj! Arlégrètte tèra! Montagne, s-cionfé an crij èd gòj, pèrché ‘l Signor a consola soa gent e a l’ha compassion èd coj ch’a son sagrinà.

Nosgnor a l’è tanme na mare pèr soa gent

¹⁴Con tut lòn, Sion a disìa: “Nosgnor a l’ha bandomame; mè Dé a l’è dësmentiasse ‘d mi”. ¹⁵Èl Signor a-j rëspond: “Podria-la na mare dësmentiasse ‘d soa masnà? Podria-la nen avèj a car col ch’a l’è surtì da sò vènter? Fin-a se lòn a capitèissa pèr cheidun, mi it dësmentierai mai!

¹⁶Varda, i l’hai gravà tò nòm ant la parmela 'd mia man. I pseudo nen gavemla da la ment l’imàgin èd le muraje ‘d Gerusalem an ruin-a. ¹⁷Bin tòst ij tò dissident a torneran e tuti coj ch’a veurìo dësblete dël tut as n’andran via. ¹⁸Àussa j’euje e varda tut d’antorn a ti, pèrchè tuit ij tò fieuj a artornran a ti. Mi, èl Signor, i lo fortisso: sossì a l’è tant sicur coma mia vita midema: lor a saran l’ornament èd toa vesta e ti at n’archincheras tanme na sposa.

¹⁹Ti ‘t j’eres tuta na ruin-a e na desolassion, un pais vastà, ma bin tost toa gent a s’anmugg-rà torna. Ij tò nemis, coj ch’it l’avio fate në s-ciav, a saran giuimai bin da leugn. ²⁰Le generassion èd tò pòpol ch’a son nassùe an

---

264 Cfr. 2 Corint 6:2.

265 Cfr. Arvelassion 7:16-17.

esili, a artornran e a diran: 'I l'oma da manca 'd pì dē spassi: a-i son nen pro 'd ca pēr tūt ambelessì. ²¹Antlora it penseras drinta 'd ti: 'Da 'ndoa ch'a son seurti tuti sti fieuj? Pèrchè la pì part èd mia gent a l'é stàita massà e coj ch'a son restaie a son èstàit portà via an esili. I son restà sì tuta daspèrmì. Da 'ndoa ch'a son seurtije tuti sti-sì? Chi é-lo ch'a l'ha dàit vita a tuti sti cit? Chi é-lo ch'a l'ha faje chèrse pēr mi?'. ²²Parèj a dis èl Signor Dé: "Vardé, i farai segn a le nassion, i ausserai mè drapò dnans a j'euj èd tūt ij pòpoj. A saran lor a porté an brass ambelessì ij tò fieuj; a saran lor a porté sì toe fije a spala.

²³Rè e argin-e at serviran e a l'avran soen èd toe esigense. As prostèrneran èdnans èd ti e a bërlicheran la pòer dai tò pé. Antlora it savras che mi i son èl Signor e ch'i deludo mai coj ch'as fido an mi. ²⁴Chi é-lo ch'a peul s-cianché 'l botin èd guèra da le man d'un guerié? Chi é-lo ch'a peul pretende che un tirann a lassa andé ij sò pèrzoné? ²⁵Donca, parèj a dis èl Signor: "Ij pèrzoné dij gueriè a saran liberà e 'l botin èd guèra dij tirann a sarà arcuperà. Pèrchè a sarà mi ch'a combatrà contra coj ch'at faso la guèra, e a sarà mi col ch'a salverà ij tò fieuj. ²⁶I obligherai ij tò craseur a mangesse an tra 'd lor e a vni cioch èd sò sangh èd lor medésim: a sarà coma chi ch'as ancioca 'd vin neuv. Antlora tuti a savran che mi, èl Signor, i son tò Salvator; a savran che col ch'at libera a l'é 'l Fòrt d'Israel.

50

¹Sossì a l'é lòn ch'a dis Nosgnor: "Forsi che vòstra mare a l'é stàita mandà via pèrchè i l'avìa fàit divòrsi da chila? A chi dij mè creditor hai-ne venduve coma dē s-ciav? Nò, s'i seve stàit vendù a l'é pēr ij vòstri pecà; a l'é pēr motiv èd vòstra 'nfedeltà che vòstra mare, Gerusalem, a l'é stàita bandonà. ²Pèrchè cand ch'i son rivà a-i era gnun a speteme? Pèrchè gnun a l'ha rëspondù cand ch'i l'hai ciamà? Peul d'esse che 'l motiv a sia pèrchè i l'avria gnun-a fòrsa pēr salvé cheidun? Nò, col-là a l'é nen èl motiv! Pèrchè mi i podria bin parlé al mar e felo suvé dël tut! I podria fé sècché ij

fium tant da feie dventé 'd desert. ³I son mi ch'i vëstisso 'l cel ëd nèir e ch'i lo tapisso da mòrt.

Èl servent dël Signor (ters cant)

⁴Nosgnor, ch'a l'é sovràn, a l'ha dame soe paròle 'd sapiensa: a l'é për lòn ch'i sai coma giuté coj ch'a son ësvers e dëscoragià. Coma ch'as fà con ij dissépoj, la matin ëd minca di chiel am dësvija e am rend antivist për amprende sò vorèj.

⁵Nosgnor, ch'a l'é sovràn, a l'ha parlame e i l'hai scotalo. I l'hai pa faje 'd resistensa e i l'hai nen viraje le spale. ⁶I l'hai sporzù la schin-a a coj ch'a vorìo foëtteme e le ciafele a coj ch'a vorìo s-ciancheme la barba. I l'hai nen èstèrmà mia faccia da coj ch'a vorìo sbefieme e scraceme a còl²⁶⁶. ⁷Contut, Nosgnor, ch'a l'é sovràn, am giuta e për lòn i sarai mai batù - ch'as faso gnun-e ilusion! I stago a testa àuta e i rendo mia faccia dura tanme 'n ròch. I sarai mai dësvergognà. ⁸Col ch'am renderà giustissia a l'é 'n camin ch'a riva. Chi ch'as n'ancalerà 'ncora a 'ncolpeme? Andoa ch'a son finì ij mè acusator? Ch'a ven-o fòra! ⁹Nosgnor Dé a stà da mia part! Chi mai podrà-lo condaneme? Tùit ij mè nemis a saran dësblà tanme na ròba veja mangià da le càmoie²⁶⁷.

¹⁰Chi an tra 'd vojàutri a l'ha timor ëd Nosgnor e ch'a scota la vos ëd sò sèrvent? Se cheidun a marcia 'nt lè scuritá, senza gnanca 'n ragg ëd lus, ch'as confida an Nosgnor e ch'as ten-a strèit a sò Dé! ¹¹Ma fé mach atension, vojàutri ch'i marce 'n luminà da vòstra lus e ch'i vë scàude con ij vòstri feu. Sta-sì a l'é la sòrt che Nosgnor a l'ha arservave: i l'avreve da meuire an mes ai torment.

---

266 Cfr. Maté 26:67; March 14:65.

267 50:8-9 cfr. Roman 8:33-34.

51

Na salvassion ch'a dura pèr sèmper

¹Steme bin a sente, vojàutri ch'i spere d'esse salvà e ch'i sërche mi, èl Signor. Consideré da che ròch i seve stàit tajà, da che perosa i seve stàit ciapà. ²Pròpi parèj! Pensé mach a Abraham, vòst pare, e a Sara, ch'a l'ha butave al mond. Abraham a l'era mach n'òm sol, cand ch'i l'hai ciamalo, ma cand ch'i l'hai benedilo, a l'ha avù tanti èd coj dissident da formé na nassion²⁶⁸.

³Èl Signor a l'ha pietà 'd Sion, a l'ha pietà 'd tute soe ruin-e. Chiel a convertirà cost desert ant un paradìs²⁶⁹, costa vàuda an sò vèrzé. A lo 'mpinirà 'd crij 'd gòj e d'alegrìa, d'assion èd grassie, mùsiche e cant. ⁴Mè pòpol! Steme a sente: mi i son èl Signor! Nassion mia! Fà 'tension a lòn ch'i diso! Bin tòst i proclamerai un decret, e mia giustissia a vnirà 'n ciàir pèr tùit ij pòpoj. ⁵A l'é vzinasse 'l di ch'i farai giustissia; mia salvassion già a l'é butasse an marcia. Mè brass poderos a porterà la giustissia a le nassion. Fin-a le gent ch'a vivo an le tère pì lontan-e, dè dlà dèl mar, a mè speteran e a butran soa speransa 'd lor an mè brass vajant. ⁶Aussé j'euje e vardé 'l cel e peui beiché lòn ch'a càpita giù an sla tèra: ij cej a dèspariran tanme 'd fum e la tèra as consumerà tanme 'n vestì frust. La gent èd la tèra a meurerà tanme 'd mosche, ma mia salvassion a dura pèr sèmper, mia giustissia a falirà pa!

⁷Steme bin a sente, pòpol, it lo sas bin che mi it salverai pèrchè ti 't l'has a cheur mia lege. Gnun-e tèmme dle ingiùrie ch'at diso contra, sbaruvte pa dj'ofèise ch'at fan. ⁸Pèrchè le càmole a-j divoraran coma ch'as divoro ij vestì. Ij verm a-j mangeran coma ch'as mangio la lan-a. Mia giustissia, contut, a dura pèr sempe, mia salvassion pèr ij sécoj dij sécoj.

---

268 O "a l'é multiplicasse".

269 O "a lo farà dèsbandi tanme l'Eden".

Nosgnor a libererà torna Israel

⁹Nosgnor! Dësvijte, dësvijte! Brass ëd Nosgnor: vestete ‘d potensa! Dësvijte com anans, com ant ij temp antich. Er-lo pa ti ch’it t’avie scartairà ‘l monstro Racab²⁷⁰, e ch’it l’has massà ‘l dragon dël Nil? ¹⁰Er-lo pa ti ch’it l’has sëccà ‘l mar, j’aque anreuse dl’ocean, e che ant ël fond dël mar it l’has dovertà na stra përchè a-i passëisso coj ch’it l’avie liberà? ¹¹Ij riscatà ‘d Nosgnor a ‘rtoneran, a intreran an Sion crijand ëd gòj, coronà da n’argioissansa senza fin. A vëdran la felicità e l’alegrìa, e ij pior e la tristëssa a dësparirà. ¹²A l’é mi, ël Signor, ch’iv consòlo. Përchè has-to tëmme d’òm mortaj, ëd coj ch’a son mach uman che, tanme l’erba, a ‘rsecco e a dësparisso? ¹³Pura, it l’has dësmentiate ‘l Signor, tò Creator, col ch’a l’ha dësdobià ij céj e a l’ha posà le fondassion ëd la tèra. Ti’t tèrmole ‘d pàu tut ël di dë ‘dnans a la furia dël craseur, coma s’a fussa bon a destruvte. Andova ch’a l’é, adess, soa furia?

¹⁴Bin tòst tùit ij përzoné a saran lassà andé liber! La përzon, la famin-a e la mòrt a saran pa tò destin! ¹⁵Përchè mi i son ël Signor, tò Dé, col ch’a fà agité ‘l mar e breugé j’onde. Mè nòm a l’é “ël Signor ëd l’Univers”. ¹⁶I l’hai butate an sij làver mie paròle, it l’has stërmate a l’ombra ‘d mia man. I l’hai dësdobià ij cej tanme na vòlta e posà le fondassion ëd la tèra. A l’é mi ch’i diso a Sion: “It ses ti mè pòpol”.

Gerusalem a patirà pì nen

¹⁷Dësvijte, dësvijte, àuss-te, Gerusalem! Ti ch’it l’has beivù da le man ëd Nosgnor ël càles ëd soa ira²⁷¹. It l’has beivù dal càles dlë sparm, it l’has beivune fin-a a l’ùltima stissa dal càles ch’a ‘ncioca. ¹⁸Gnanca un dij tò fieuj a l’é restà viv për pijete për man e fete da guida. ¹⁹A son tombate adòss doe dësgrassie: desolassion e destrussion, famin-a e guèra. Chi ch’a

---

270 Racab a l’é ‘l nòm ëd un mònstro mitich dël mar ch’a ‘rpresenta ‘l càos ant la literatura antica. Ambelessì a l’é dovrà coma ‘n nòm poetich ëd l’Egit.

271 Cfr. Arvelassion 14:10; 16:19.

l'è restate pèr compatite? ²⁰Ij tò fieuj a l'han avù djë sveniment e adess a son dèstèis per le stra tanme d'antilope ciapà da la rèj. Nosgnor a l'ha 'rversà soa ira; Dé a l'ha castigaje.

²¹Ore, contut, scotme, Gerusalem, sagrinà coma ti 't ses, ch'it ses lì astà coma s'it fusse cioca, ma 't l'has pa beivù 'd vin. ²²Èl Signor, tò Dé, èl difensor ed la càusa 'd soa gent, at fà savèj sossì: 'I l'hai pijame andré da toe man èl càles ch'a 'ncioca, èl càles èd mia ira, e it lo beivras pì nen. ²³I l'hai passalo a coj ch'at tormentavo, a coj ch'a disìo: 'It scarpiseroma ant la póer e i marceroma dzora 'd toa schin-a.

52

Liberassion pèr Gerusalem

¹Sion! Àuss-te, tirtè sù 'n pé! Che la fòrsa a sia coma 'n vestì ch'it tè bute adoss! Ch'a sia pèr ti, Sion, la sità santa²⁷² 'd Gerusalem, un vestì da festa, pèrchè gent ampura e émpia a intrerà mai pì da toe pòrte. ²Àuss-te sù da la póer, Gerusalem, e pija tò pòst d'onor. Gavte dal còl le cadèn-e dla s-ciavensa, fija 'd Sion ch'it j'ere an pèrzonìa. ³Pèrchè parèj a dis èl Signor: "Cand ch'i l'hai vendute pèr ch'it andèisse an esili, i l'avìa arseivù gnun pagament. Adess i peudo riscatete senza dovèj paghé pèr ti".

⁴Parèj a dis èl Signor: "A l'é an Egit che, na vira, mia gent a l'era calà pèr èsteie, e adess a l'é l'Assiria ch'a l'ha crasala. ⁵"Còsa ch'a l'é sossì?", as ciama Nosgnor, "Pèrchè mè pòpol a l'é torna dventà s-ciav? Còj ch'a-j dòmino a n'argiojisso. Tùit ij di mè nòm a l'é bèstèmmià²⁷³. ⁶Ma mi i arvelerai mè nòm a mè pòpol. Alora a la fin as rendran cont che a l'é mi col ch'a-j parla".

---

272 Cfr. Arvelassion 21:2 ,27.

273 Cfr. Naum 1:15; Roman 10:15; Efesin 6:15.

⁷Che bel ch'a l'é vèdde rivé dai mont²⁷⁴ un mëssagé ch'a pòrta 'd bon-e neuve, bon-e neuve 'd pas e 'd salvassion, la neuva che 'l Dé d'Israel a regna! ⁸Le vardie a crijo e a canto 'd goj, pèrché sota ij sò euj a vèddo che Nosgnor a l'é 'n camin a artorné a Gerusalem. ⁹Argiojì, canté ansema, ruin-e 'd Gerusalem, pèrchè Nosgnor a l'ha manifestà misericòrdia a soa gent, chiel a l'ha riscatà Gerusalem. ¹⁰Èl Signor a l'ha dimostrà sò podèj sant sota j'euj èd tute le nassion. Tùit ij pòst èd la tèra a vèdran la vitòria 'd nòst Dé.

¹¹Seurte! Seurte e chité vòstra pèrzonìa, chité coj leugh anté tut lòn ch'i toche a l'é 'mpur²⁷⁵. Seurte da là e purifichève, vojàutri ch'i pòrte a ca j'oget sacrà 'd Nosgnor. ¹²Voi i partireve pa an pressa, coma coj ch'a scapo da na ca an fiamme. Pèrché Nosgnor a marcerà dè 'dnans èd vojàutri; èl Dé d'Israel av guernerà 'dcò da darera.

Ij patiment dël servitor dël Signor

¹³Vardé, mè servent a prospererà, a monrà, a chèrsrà e a vnirà avosà!
¹⁴Tanti a sè sburdiran mach a vèdd-lo. Chiel a smijerà gnanca pì a n'òm, tant che sò visagi a sarà dèsfurà. ¹⁵Tanta gent as maravijerà; dè 'dnans èd chiel ij rè a staran ciuto. Pèrchè a vèddo compisse n'aveniment che a lor a l'avìo pa nunsialo, e a vèddo cheicòsa ch'a l'era mai vèddusse anans²⁷⁶.

---

274 O: "Coma ch'a son bej an sle montagne ij pé etc.".

275 Cfr. 2 Corint 6:17.

276 Cfr. Roman 15:21.

53

¹Chi podria-lo mai chërde a lòn ch'i l'oma giusta sentù²⁷⁷? A chi é-lo ch'a l'é arvelasse la potensa²⁷⁸ 'd Nosgnor²⁷⁹? ²Èl servent ëd Nosgnor a l'é chërsù dë 'dnans a chiel tanme n'arbut, tanme na rèis ch'a seurt da 'n teren sùit. A l'avìa gnun-a tal figura o blëssa ch'a podëssa cissé nòstr' amirassion; a l'era 'd gnun-a tal bela presensa ch'a podëssa réndlo desideràbil. ³Pitòst, a l'era n'òm meprisà e bandonà da la gent, n'òm ch'a savìa bin lòn ch'a sio ij patiment e ch'a l'era costumà a j'afflission²⁸⁰. A smijava a coj ch'a fan èscheur mach a vardeje²⁸¹; a l'era meprisà, considerà n'òm ëd gnun cont. ⁴Pura, a l'ero nòstre maladië che chiel a portava; a l'ero ij nòstri patiment ch'a l'era pijàssje a còl²⁸². E noi i chërdìo che chiel a fussa castigà da Nosgnor con d'afflission për lòn che chiel midem a l'avìa fàit. ⁵Nò, nen parèj! Le ferie 'd foèt ch'a portava an sò còrp chiel a l'ha arseivùje për motiv dij nòstri peccà; chiel a l'é stàit crasà an càusa 'd nòstre colpe. A l'ha patì 'l castighe che nojàutri i soma stane salvà; chiel a l'ha 'rseivù 'd ferie e nojàutri i soma stàit varì da le nòstre²⁸³!

⁶Tuti nojàutri i 'ndasìo dë dsa e dë dla tanme 'd feje sbèrgiairà²⁸⁴; mincadun ëd nojàutri a l'avìa perdù la stra e as n'andasìa për sò cont senza savèj andoa andé, ma Nosgnor a l'ha carità an soa schin-a le colpe 'd tuti nojàutri. ⁷Cand ch'a l'era maltratà as umiliava e a dovertava gnanca la boca. Coma n'agnel portà 'l masel, coma na feja dë 'dnans a chi a la tosona, a l'é restass-ne ciuto e gnanc' a dovertava la boca²⁸⁵. ⁸A l'é stàit portà via e condanà da 'n tribunal ëd canaje. Chi é-lo ch'as dasìa pen-a 'd sò

---

277 Cfr. Roman 10:16.

278 O: "la potensa dël brass ëd...".

279 Cfr. Gioann 12:38.

280 O: "maladië".

281 O: "che la gent a vira lë sguard da chiel për nen vardelo".

282 Cfr. Maté 8:17.

283 Cfr. 1 Pero 2:24.

284 Cfr. 1 Pero 2:25.

285 Cfr. Arvelassion 5:6.

destin? Gnun as n'anasia 'd chiel. A l'han rancalo da la tèra dij vivent, a l'han ferilo a mòrt pèr j'anfidelità 'd sò pòpol²⁸⁶. ⁹A vorìo sotrelo tanme 'n malfator, ma a l'é finì ant la tomba 'd nè sgnor, chiel che a l'avìa fàit gnun-e violense e che gnun-a pèrfidia a l'avìa mai avù an sij làver²⁸⁷.

¹⁰Bele se Nosgnor a l'ha vorsù craselo e crusielo, cand ch'a l'avrà smonù soa vita an sacrifici pèr fé l'espiaction dël pecà²⁸⁸, chiel a vedrà na dissendenza e a l'avrà na vita longa: pèr sò mojen ij propòsit èd Nosgnor as compiran. ¹¹Mè servent, cand ch'a vedrà tut lòn che soe aflission a l'avran compì a nè sarà sodisfàit. An càusa 'd soa esperiensa, chiel, ch'a l'é giust, tanti a-j renderà giust, pèrchè a l'é cariasse chiel èd soe colpe 'd lor. ¹²I-j darai l'onor d'un soldà vitorios, pèrchè ch'a l'é sogetasse 'd bon-a veuja a la mòrt e a l'é stàit contà an tra ij malfator²⁸⁹. A l'ha portà 'n sle spale ij pecà 'd tanti e a l'ha fàit n'antèrcession pèr èd gent arvirosa.

54

Glòria ant l'avni 'd Gerusalem

¹Crija 'd gòj, fomna stéril²⁹⁰, ti ch'it l'has mai catà 'd masnà! Canta 'd salm, argiojiss, ti ch'it l'has pa mai partorì! Pèrchè vaire a saran ij pcit èd la fomna desolà, pì che ij fieuj dla marià, a dis ël Signor. ²“Slarga lè spassi èd toa tenda, slonga 'l ridò èd toe bènne che at fà da sosta, senza fé economia; scursa pa tò soastr, arfòrsa toe stache. ³Pèrchè ti tè slargheras a mancina e a drita. Ij tò fieuj a conquisteran èd nassion e it tè staras an sità ch'a l'ero stàite bandonà. ⁴Gnun-e tèmme, pèrchè it patiras pa pì d'onta; pa pì la pàu, pèrchè ti 't saras pì nen umilià; pèrchè it dësmentieras la vèrgogna 'd toa

---

286 53:7-8 cfr. At 8:32-33.

287 Cfr. 1 Pero 2:22.

288 O: “fàita la restitussion”.

289 Cfr. March 15:28; Luca 22:37.

290 Cfr. Galat 4:27.

gioventura e it n'aviseras pa pì d'esse stàita bandonà tanme na vidoa.
⁵Pèrchè tò marì a sarà adritura 'l Creator; sò nòm a l'é 'l Dé dl'Univers. A l'é chiel tò Redentor, èl Sant d'Israel. Chiel a sarà ciamà "èl Dé dla tèra antrega".
⁶Parèj èd na fomna bandonà, magonà, Nosgnor as n'avisrà 'd ti. L'hai-ne forsi d'arpudié la sposa 'd mia gioventura? A dis èl Signor.
⁷Pèr pòch temp i l'hai chitate e con gran misericòrdia it arpijerai torna.
⁸Ant un moment èd flin-a, i l'avìa stèrmà mè moro da ti, ma con misericòrdia eterna i l'avrai pietà 'd ti, a dis èl Signor, tò Redentor".

⁹Pèrchè sòn a sarà parèj dij temp èd Noé: coma che i l'avìa giurà che l'eva a l'avrà mai pì quata la tèra²⁹¹, adess i faso giurament che mai pì mia flin-a as anvischerà contra 'd ti e it castijerai pa pì.
¹⁰Pèrchè le montagne a podrìo fin-a droché e le colin-e tramblé, ma mia misericòrdia at èvnirà mai a manché e mia aleansa 'd pas as bogerà pa pì da ti, a dis èl Signor ch'at consola".

¹¹"Dësfortunà, batù da burie e pa confortà: i son an camin che it butrai torna 'n pé coma na sità fàita 'd pere pressiose e toe fondassion a saran èd safir.
¹²I farai toe tor con èd rubin, toe pòrte 'd dorin, e tute toe muraje 'd pere pressiose²⁹².
¹³Tùit ij tò fieuj a dventeran èd dissépoj dël Signor²⁹³ e granda a sarà la pas dij tò fieuj.
¹⁴Ti 't saras al sicur sota 'n govern giust e drit. Ij tò nemis as në restran lontan da ti. Ti 't vivras an pas e lè sparm as avzinerà pì nen a ti.
¹⁵Varda, s'a-i sarà na guèra, a sarà pa pèr mia volontà. Col ch'at agredirà a tomberà dè 'dnans èd ti.

¹⁶Varda, mi i l'hai creà 'l fré che con èl sofi dla fòrgia arviscola ij carbon e con sò travaj a fà d'arme 'd destrussion e a l'é mi ch'i l'hai creà j'armeje ch'a fan èd devastassion.
¹⁷Tute j'arme molà contra 'd ti, contut, a serviran a nen, minca na lenga che at acuserà an giudissi a starà ciuto. Costa-sì a l'é

---

291 Cfr. Génesi 9:8-17.

292 54:11-12 cfr. Arvelassion 21:18-21.

293 Cfr. Gioann 6:45.

l'ardità ch'a toca ai sèrvent dël Signor. A l'é mi ch'i garantisso soa vitòria 'd lor. Mi, ël Signor, i l'hai parlà”.

55

N'anvit ëd Nosgnor

¹Cheidun ha-lo sèj? Ch'a ven-a pura e ch'a bèiva²⁹⁴ - e s'a l'ha pa 'd sòld ch'a ven-a l'istess. Vnì, a-i é a disposission ëd vin e 'd làit: tut a l'é a gratis! ²Përchè spende 'd sòld pèr lòn che a l'é pa 'd pan, vòste sostanse pèr lòn che av gavria pa la fam? Sah, scoteme e mangereve 'd ròbe bon-e e i gustereve 'd piat galup.

³Vnì da mi con j'orije doverte. Scoté e i trovereve vita. I stabilirai con vojàutri n'aleansa sempiterna. Iv darai n'amor ch'a vnirà mai a manché, col ch'i l'avìa garantì a David²⁹⁵. ⁴I l'hai falo dventé rè, sgnor an tra le gent e testimòni 'd mia potensa. ⁵E adess, ëdcò ti, Israel, ti 't ciameras ëd pòpoj ch'it conossìe nen e a ti vniran ëd popolassion ch'at conossìo pa. Mi i son ël Signor, tò Dé. Mi midem, ël Sant d'Israel, i farai vnì a ti tute cole gent. Cost-sì a sarà l'onor ch'it acòrdo.

⁶Sërché ël Signor d'antant ch'as fà trové, ciameło antramentre ch'a l'é davzin! ⁷Chi a l'é senza fede e senza lege ch'a chita soa manera 'd pensé; chi ch'a l'é pervers ch'a 'rnunsia a soa malissia! Artorné tùit al Signor, e chiel a l'avrà pietà 'd vojàutri! Artorné a nòst Dé ch'a pèrdon-a generos.

⁸“Mia manera 'd pensé a l'é pa parèj ëd la vòstra”, a dis Nosgnor, “e mie assion a son diverse da le vòstre. ⁹Mia manera 'd pensé e la vòstra, mia fasson d' fé e la vòstra a son tant lontan l'un-a da l'àutra coma 'l cel a l'é

---

294 Cfr. Arvelassion 21:6; 22:17.

295 Cfr. At 13:34.

lontan da la tèra. ¹⁰An vrità, coma che la pieuva e la fiòca a calo giù dal cel e a 'rtorno pa sù senza d'avèj seivà la tèra, senza d'avèila fàita drùta e fàita giché, pèrchè a daga smens a l'èsmeinor e pan da mangé²⁹⁶, ¹¹pèrparèj a sarà dla paròla surtià da mia boca: mai a torna da mi senza efet, senza d'avèj fàit lòn che mi i veuj e senza d'avèj compì lòn che a sò pro i l'avìa mandala.

¹²Donca vojàutri i partireve con gòj, i sareve mnà an pas. Le montagne e le colin-e e dè 'dnans a voi a s-cionferan èd crij èd gòj e tuit j'erbo dij camp a s-ciopatran le man! ¹³Anté che na vira a-i j'ero mach dè spin-e a-i chërseran d'arsipress. Anté che a chërsio d'urtije a chërseran èd mirt. Costi aveniment a porteran grand onor al nòm èd Nosgnor; a saran na testimoniansa eterna 'd soa potensa e amor

56

Èd benedission pèr tute le gent

¹Sossì a l'é lòn ch'a dis Nosgnor: "Sìe onest e brav con tuti. Fé lòn ch'a l'é giust e bon, pèrchè i vnirai tòst a salveve e i farai conòsse mà giusta sia an tra 'd vojàutri. ²A l'avran èd boneur coj ch'as pijo soen èd fé giusta lolì. A l'avran èd boneur coj ch'a rispetto senza profaneje ij di d'arpòs dij Saba e as arten-o dal fé lòn ch'a l'é mal.

³Ma che 'l forèsté a vada pa a dè: "A l'é sigur che Nosgnor am taparerà via da soa gent!". E gnanca l'eunuch ch'a vada mai a dè: "Vardé, mi i son mach pi n'erbo sùit, senza na dissendenza e senza n'avnì". ⁴Pèrchè sossì a l'é lòn ch'a dis èl Signor: Mi i benedirai j'eunuch ch'a rispetto ij di sant dij mè Saba, ch'a serno 'd fé lòn ch'am pias, e ch'am dèdico soa vita 'd lor²⁹⁷.

---

296 Cfr. 2 Corint 9:10.

297 O: "a son frem an mia aliansa".

⁵Mi i-j darai, an tra le muraje ‘d mia ca - un pòst e un nòm ancora pì grand che col dij mè fieuj e fije. Pèrchè ‘l nòm ch’i-j darai a sarà ‘d valensa eterna. A scomparirà mai pi!

⁶Mi i benedirai ‘dcò ij forèsté ch’as dédico al Signor, ch’a lo servo e a veulo bin a sò nòm, ch’a-j rendo l’adorassion e ch’a profan-o pa ij di d’arpòs dij mè Saba, ch’a osservo con diligenza mia aleansa. ⁷Mi i-j farai vnì a la santità ‘d mia montagna e i-j farai argiojì an mia ca d’orassion. Ij sò olocàust e ij sò sacrifici a saran agradi dzora ‘d mè autar. Mia ca a sarà ciamà na ca d’orassion pèr tute le gent²⁹⁸.

⁸Pèrchè ‘l sovràn Signor, ch’a pòrta torna a ca coj d’Israel ch’a në l’ero stàit scassà, a dis: “A coj già butà ansema i në gionterai d’àutri ch’a fasìo pa part d’Israel”.

La condana dij cap ch’a fan pa sò dover

⁹Vnì, bestie servaje dij camp! Vnì, bestie servaje dla foresta! Vnì e sbrané mè pòpol! ¹⁰Pèrchè coj ch’a son resposàbij ëd mia gent - le vardie, ij bërgé dël Signor - a son bòrgno e senza cognission. A son parèj ëd can mut ch’a san pa baulé cand ch’a ven ël perìcol. A-j pias dè stess-ne cogià a deurme e a sugné. ¹¹Coma ‘d can galup, lor a son mai content. A son ëd bërgé gnorant, tui lor a van mach dré ai sò tornacont privà e as concentro an lòn ch’a-j fà vagné ‘d pì. ¹²“Vnì,” lor a diso, “andoma a procuresse ‘d vin e foma na festa. Anciomose tuti. I faroma parèj ëdcò doman e i faroma na festa fin-a pì grossa!

---

298 Cfr. Maté 21:13; March 11:17; Luca 19:46.

¹A meuir l'òm giust, ma gnun a-j dà dament. Ij fedej a son fàit fòra, ma gnun a-j fà cas. Për via dël mal l'òm giust a l'é massà. ²Tutun, coj ch'a van për la stra drita e santa, cand ch'a meuireran a 'rposran an pas.

Condan-a dla divossion idolatra

³Vojàutri, fieuj ëd masche, vnì sì, vojàutri ch'i seve la sëppa 'd gent adùltera e 'd bagasse! ⁴Chi veuleve pijè an gir? Chi veuleve svergné? Gnanca se vojàutri i fusse pa fieuj dël pecà, rassa bastarda! ⁵Vojàutri i rende l'adorassion ai vòstri ìdoj con passion granda sota 'd rol e sota minca n'erbo verd. Vojàutri i smon-e an sacrificissi 'd masnà ant le combe e an mes a le chërpure dij ròch. ⁶Vòstre divinità a son ëd pere seulià ant le combe. I-j rende l'adorassion con ëd libassion e d'oferte 'd gran. A son lor, nen mi, vòstra part d'ardità. E sòn a dovrìa miraco consoleme? ⁷I l'eve comëttù d'aduleri dzora minca na colin-a àuta. A l'é là ch'i l'eve rendù l'adorassion a d'ìdoj e i seve pa stame fidej. ⁸I l'eve butà le marche 'd vòstre superstission dré 'd vòstre pòrte e stibi. Leugn da mi i l'eve dëscoatà vòst let, i seve montaie ansima, i l'eve slargalo; i l'eve contratà con coj ch'av piasìa antrigheve. ⁹I l'eve presentave a Mòloch²⁹⁹ con d'euli, i l'eve përfumave da la testa ai pé; i l'eve mandà lontan ij vòstri nunsì, i l'eve rivà fin-a al mond dij mòrt. ¹⁰I seve stracave an sù tante stra, ma i l'eve mai dit: 'A l'é a dzoneus ch'i foma loli'. I l'eve sèmper trovà la manera d'avèj 'd fòrse neuve; për lòn iv sente pa sfinì. ¹¹Èd chi che i l'avìe tëmme tant da dventé pagan? E 'd mi, i n'avise pa, i l'eve nen cheur për mi? I son pa mi che i l'hai passiansa e i saro n'euj? Ma i l'eve pa timor ëd mi. ¹²Ora mi i dësmaschererai vòstre ansidite bon-e assion. Gnanca un-a 'd lor av giutran. ¹³Vedoma 'n pò se ij vòstri ìdoj a podran salveve l'ora che i-j anvochereve perchè av giuto! Tuti as jè porterà via 'l vent, a saran taparà

---

299 O: "al rè".

via d'un buf ëd vent. Nopà coj che a l'han fiusa an mi a sarà padron ëd la tèra, a 'rditran mè mont sacrà.

Dé a përdon-a coj ch'as arpentisso

¹⁴Dé a dis: “Rangé la stra! Porté vìa da chila le pere ch'a-i son croà e ch'a son d'antrap pë passeje, parèj mè pòpol a podrà artorné da la përzonià”.

¹⁵Përchè parèj a dis col ch'a stà dzora 'd tuti, ch'a l'ha na ca sempiterna, che sò nòm a l'é sant: “Mi i stagh ant un leu sublim e sant, ma i stagh ëdcò con coj ch'a son pien ëd contrission e umij, pë fé ardivive l'èspìrit ëd j'ùmij e deje torna vita al cheur ëd coj ch'a son dispòst a 'rpentisse.

¹⁶Përchè mi i veuj pa sempe chestioné, nì esse anrabià pë sèmper; dësnò dè 'dnans ëd mi a muirerìa l'èspìrit e 'l sofi ëd vita che mi midem i l'hai creà. ¹⁷A càusa dij sò profit pa onest i son anrabiame, i l'hai sangiaje, a l'é vnume la flin-a e i son ëstèrmame; contut lor, virandse, a son andass-ne pë le stra 'd sò cheur. ¹⁸I l'hai vëddù lòn ch'a fan, ma i veuj l'istess varije, mostreje la stra giusta, consoleje. ¹⁹Coj sagrinà a diran pas, pas ai lontan e a j'avzin. Èl Signor a dis: “Mi i-j varirai³⁰⁰”.

²⁰Ij përvèrs a son parèj d'un mar agità ch'a peul pa calmesse e che soe eve a pòrto sù mach ëd nita e 'd pàuta. ²¹A-i é pa 'd pas pë ij përvèrs - a dis mè Dé³⁰¹.

---

300 Cfr. Efesin 2:17.

301 Cfr. Isaia 48:22.

Èl digiun ch'a-j pias a Nosgnor

¹“Crijia bin fòrt³⁰², chita pa 'd crijé. Fà sente toa vos tanme n'arson ëd tromba. Arcòrda a mè pòpol soa 'n fedeltà, a la sëppa 'd Giacòb ij sò peccà. ²Pura, lor a smijo d'esse tant religios! Am ciamo tùit ij di an preghiera përchè 'm pòrto parèj coma se lor a fusso 'd gent ch'a fà 'd bin e che mai a së slontan-a dai comandament ëd sò Dé. A reclamo ch'i-j fasa giustissia; a fan visa dè steme dacant. ³Lor a diso: “Përchè vardes-to nen che nojàutri i foma 'd digiun? Përchè it fase pa cas a nòstre sùpliche?”. Ma mi 'v rëspondo: “A l'é perchè i fase 'd digiun mach për fé piasì a vojàutri. Vojàutri i feve 'd digiun e, ant l'istess temp, i séguitave a crasé coj ch'a travajo për voi. ⁴A che pro ch'a l'é digiuné cand ch'i séguitave mach a cicogné e a rusé an tra 'd vojàutri? Digiunand ant ësta manera, vòstra preghiera a peudrà mai pì rivé al cél. ⁵Penseve forse ch'i peussa consideré 'n digiun mach feme 'd sùpliche tut ël di, ësbassé la testa tanme 'n gorèt al vent, vestisse 'd sach nèir e setesse an sù 'd sënner? É-lo sto-sì ch'i ciamé 'n digiun? Penseve forsi parèj ëd fé piasì al Signor?

⁶Èl 'digiun' ch'i lo ten-o an bon cont a l'é pitòst sossì: liberé coj ch'a son èstàit butà an pèrzon ëd manera 'ngiusta; slegerì 'l pèis ëd coj ch'a travajo për vojàutri. Lassé liber j'acablà e gaveje le cadene dai pé. ⁷Fé part ëd vòst pan con coj ch'a l'han fam, dé d'arpar a chi ch'a l'ha gnun-a ca da steje. Deje da vestisse a coj ch'a l'han nen da butesse a còl e dè stërmeve pa dai vòstri parent cand ch'a l'han da manca 'd vòst agiut. ⁸Antlora vòst ciàir a brilerà coma l'alba, e vòstre ferie a variran ant un moment. Vòstra pietà a sarà vòstra vangarda e vòstra retrovardia a sarà la glòria dël Signor. ⁹Antlora, cand ch'i anvochereve 'l Signor, chiel midem av darà la rësponsta.

---

302 An cost tòch dël profeta Isaia, Nosgnor a acusa sò pòpol, ij chërdent, ëd mach fé mostra d'esse religios ma a séguito, ant l'istess temp a fé d'ogni sòrt d'angustissie. Nosgnor a sa nen còsa fesne 'd sirimònie religiose s'a son pa compagnà da 'd fàit, da coerenza a soa volontà arvelà ant la vita concreta.

Ij vòstri crij d’agiut a saran tòst èscotà. Iv dirai sùbit: “Vardme sì”. ¹⁰Se vojàutri i gave via da vòstra ca tùit ij giov èd crasament, se voi i fase nen segn con èl dil pèr acuse; ¹¹S’i dareve vòst pan a chi ch’a l’ha fam e i giutreve coj ch’a son sagrinà, a sarà antlora che vòst ciàir as leverà ant lè scur, e che ‘l top ch’av èstà tut d’antorn a sarà ciàir tant com a mesdi. Èl Signor av guiderà sèmper, av darà d’eva da bèive an pien desert e a ristabilirà vòstre fòrse. Vojàutri i sareve tanme ‘n verzé bin bagnà, tanme na sorgiss ch’a chita mai ‘d vèrsé. ¹²I sareve vojàutri a edifiché torna j’antiche ruin-e; i arcostruireve le fondassion bandonà da vàire. A diran èd vojàutri “Vardé-là j’arcostrutor èd muraje, j’arpopolator èd sità”.

Èl saba, di consacrà a Nosgnor

¹³Se, èd saba, iv astnisse dal travajé e, ant ès di sant, dal meinagé ij vòstri anteresse; s’iv lo stime un di d’arfestié; s’iv onore ‘l saba an tut lòn ch’i feve an col di-lì e i vade nen dapress a vòstre anvè o i parle senza cognission, ¹⁴antlora i trovreve an mi, èl Signor, vòstra letissia. I sarai mi a deve un grand onor e iv sodisferai con l’ardità ch’i l’avìa promèttua a Giacòb, vòst antich. Mi midem, èl Signor, i l’hai parlà.

59

Ij senté dl’angiuistissia

¹Vardé, la man èd Nosgnor a l’è pa ch’a sia tròp fiàca pèr podèive salvé, nì che Nosgnor a sia dventà dur d’orije e ch’av senta pa. ²A son vòstre colpe ch’a l’han drissà na muraja an tra ‘d vojàutri e vòst Dé; a son ij vòstri peccà ch’a l’han faje passé la veuja dè sté a sente vòstre preghiere. ³A l’è che vòstre man a son èspòrche ‘d sangh e ij vòstri dij èd gramissia³⁰³; i doverte ij làver mach pèr busiardé e vòstra lenga a l’è lesta a di ‘d

---

303 O “pecà”, “colpe”.

maldicense. ⁴Ant ij tribunaj gnun a reclama con giustissia, gnun a fà 'd plente 'd vrità. As fan dj'acuse fàusse, e 'd preuve senza fundament. A concepisso la malissia e a buto al mond ëd crìmen. ⁵A covo dj'euv ëd serp velenose e a a tësso 'd rèj d'aragn. Chi ch'a mangia 'd coj euv a meuir, përchè ch'a son dj'euv covà 'd vïpre. ⁶Lòn ch'a l'han tësso a serv pa për vëstisse e gnanca për quatesse. Lòn ch'a fan a l'é mach ëd peccà e dij delit ëd sangh. ⁷A coro lest për fé 'd mal, a l'han pressa 'd vërsé 'd sangh nossent. A së studio coma fé dij progèt criminaj e as lasso mach andré 'd devastassion e 'd ruin-e. ⁸A conòsso pa ij senté dla pas e andova ch'a passo as lasso dré mach d'angustissie³⁰⁴. A fan ëd rasonament antorzù e coj ch'a-j van dré a amprendo nen la pas.

Èl pòpol ëd Nosgnor a 'rconòss ij sò peccà

⁹Adess i savoma përchè na liberassion an parëss tant lontan-a e ch' a riva nen a nojàutri toa salvassion. I speravo 'l ciàir, e daspèrtut a-i é mach dë scur; i l'avìo la speranza dla lus dël di ma i seguitoma a marcé ant ël fòsch. ¹⁰I andoma anans a taton tanme 'd bòrgno; i andoma a branche coma coj ch'a vëddo nen bin. Is antrapoma an pien mesdi coma s'a fussa neuit. D'àutri a son an bon-a sanità, ma nojàutri i soma tanme 'd mòrt. ¹¹Tùit i grugnoma tanme d'ors: i rocoloma trist tanme 'd colomb; i spetoma la liberassion, ma a-i në ven gnun-a, 'd salvassion: a resta lontan-a da nojàutri. ¹²Tut sossì a l'é përchè nòstre trasgression a son multiplicasse dë 'dnans a ti, e ij nòstri peccà a rendo testimoniansa contra 'd noi. I l'oma fàit faliment e i arconossoma pro nòstre colpe. ¹³Nosgnor! I soma arvirasse contra 'd ti e i l'oma sèrcà 'd trassete; i soma slontanasse da ti, nòst Dé. I cissavo la gent fin-a a arviresse a ti e 'd fé 'd crasament; i spantiavo tute le busìe ch'an passavo për la testa. ¹⁴A l'é për lòn ch'it arfude 'd rendne giustissia e che la salvëssa as ten da leugn da nojàutri. Vera, la bon-a fede as antrapa për le stra 'd nòstre sità e l'onestà a sa gnanca com intré an

---

304 59:7-8 cfr. Roman 3:15-17.

nòstre piasse. ¹⁵La bon-a fede as la vèdd da gnun-e part e ch'i ch'a sërca d'evité 'd fé 'l mal a-j fan le schergne e a l'é derobà.

Nosgnor a libera Sion

Nosgnor a l'ha vèddù tut sossì e a l'é dèspiasuje che 'l drit a sia scarpisà.

¹⁶A l'ha vèddù che a-i j'era gnun ch'a-i fèissa da mediator; a l'é stupisse che gnun a sia antèrvnù³⁰⁵. Parèj chiel istess a l'ha pijasse la còsa an man: a l'é soa anvìa 'd giustissia ch'a lo cissa a fé loli. ¹⁷A l'é vestisse 'd soa anvìa 'd giustissia tanme n'armora³⁰⁶; soa anvìa 'd liberé a l'é tanme n'elmèt an soa testa³⁰⁷. As buta adòss la tònica dèl castigh e sò angagiament pront a l'é tanme 'n mantel ch'a l'ha butasse an sle spale.

¹⁸Chi ch'a l'avrà fàita a la pagherà; sò giudissi 'd condana a mancherà pa ëd tombé an sij sò aversari; ij sò nemis a la pagheran, a la pagheran bele se a sè stërmo da leugn o an na chèich isola. ¹⁹Antlora, dal levant fin-a al ponent as arconosserà 'l nòm ëd Nosgnor e 'd soa glòria; cand ël nemis a rivrà coma na corent furiosa, un buf ëd Nosgnor a lo farà arculé.

²⁰Nosgnor a vnirà a liberé Sion e j'arviro dèl pòpol ëd Giacòb ch'as saran arpentisse³⁰⁸. A lo dis ël Signor.

²¹Nosgnor a dis ancora: “Costa-sì a sarà mia aleansa con lor: Mè Spirit ch'a l'é an sù vojàutri e le paròle ch'i l'hai butaje an vòstra boca a sè slontaneran mai da vojàutri, nì dai vòst dissident, nì dai sò fieuj, da ora e pèr sèmper. I lo diso mi, ël Signor”.

---

305 Cfr. Isaia 63:5.

306 Cfr. Efesin 6:14.

307 Cfr. Efesin 6:17; 1 Tessalonicèis 5:8.

308 Cfr. Roman 11:26.

60

Un ciàir dzora 'd Gerusalem

¹Àuss-te radianta, Gerusalem, che tò ciàir a riva! La glòria 'd Nosgnor a splendriss dzora 'd ti tanme la primalba. ²Damentre che lè scur a 'nvlopa la tèra, e 'd nìvole nèire a quato le nassion, dzora 'd ti a splendriss Nosgnor, a compariss soa glòria! ³Ij pòpoj a ven-o pèr fesse anluminé da tò ciàir, ij rè a vniran sota 'l ciairor ëd toa lus ëd la primalba.

⁴Àussa j'euj e varte tut dantorn: tuti coj-là a son assemblasse pèr ven-e fin a ti. Ij tò fieuj a rivo da leugn, toe fiye a son ëmnà an brass. ⁵Tut lolì it lo vèddras ti e i n'argiojiras motobin. Tò cheur a farà 'd sàut ëd gòj, pèrchè le richèsse 'd pais lontan a vniran da ti. ⁶Caravan-e 'd gamej a quateran toe stra, ëd gamej giovo da Madian e da Efa. Tùit ij marcant ëd Sheba a rivran an portand d'òr e d'ancens e an cantant ëd làude a Nosgnor. ⁷Tute le feje 'd Chedar a saran portà ansema pèr ti; at saran presentà j'agnej ëd Nabaiot. A diran ëd si pèrchè a sio sacrificà an sël mè autar e mi i onorerai 'l mè templi glorios.

⁸Chi ch'a son costi-sì ch'a vòlo tanme 'd nìvole, tanme 'd colombe ch'a veno a soa colombera? ⁹A son ëd gent ch'a spera an mi e ch'a riva da leugn, da j'ìsole. Ij gran bastiment ëd Tarsis a ven-o anans: a pòrto da lontan ij tò fieuj e a l'han con lor d'òr e d'argent pèr glorifiché mè nòm, ël nòm dël Signor, tò Dé, col dël Sant d'Israel. A l'é parèj ch'it veuj onorete.

¹⁰Dij foresté a butran torna an pé toe muraje e ij sò rè at serviran. Bele s'it l'avìa castigate an mè fot, ora it mostro tut mè amor. ¹¹Toe pòrte a restran sempe doverte; a saran mai sarà pròpi pèr ch'at sio portà le richèsse dle nassion con ij sò rè ch'a në doverto la stra³⁰⁹.

---

309 Cfr. Arvelassion 21:25-26.

¹²Èl pòpol o regn ch'at serv pa a sparirà, cole nassion a saran dël tut dësblà. ¹³A vnirà da ti lë splendrior dël Liban, ij sò sempeverd, ij sapin e j'arsipress ansema pèr fè fin-a pì bel mè santuari, pèr rende glorios lë scagn dov' i arpòso ij mè pé. ¹⁴Ij fieuj dij tò craseur as avzineran a ti con riverensa; tuti coj ch'at mepriso as prostèrneran ai tò pé³¹⁰, e at ciameran “Sità dël Signor”, e “Sion dël Sant d'Israel”.

¹⁵A ti, ch'it j'ere bandonà e dèspresià e che da lì gnun a-i passava pa pì, mi it farai l'orgheuj dij sécoj, la gòj èd tute le generassion. ¹⁶It beivras èl làit èd le nassion; ij sò rè at faran da bàila. A l'é parèj ch'it savras che mi, èl Signor, i son tò salvator, èl Potent èd Giacòb ch'at libera. ¹⁷Al pòst èd bronz, it porterai d'òr; al pòst èd bòsch, it porterai 'd bronz; al pòst èd pere, it porterai èd fer. It darai la pas pèr ch'at governa, e la giustissia pèr ch'at sia 'd regensa. ¹⁸An tò pais as parlerà mai pì 'd violensa, gnun arson èd dèstrussion e devastassion an tò teritori. Toe muraje a l'avran pèr nòm: “Salvassion”, e toe pòrte: “Làude”.

¹⁹A sarà pì nel èl sol ch'at anluminerà dël di e it l'avras pì nen la lus fiaca dla lun-a ch'at farà ciàir, pèrchè mi, tò Dé, i sarai toa glòria³¹¹. ²⁰Tò sol a calerà pì nen, toa lun-a a dèsparirà pa pì, pèrchè mi, èl Signor, i sarai tò ciàir pèr sèmper. Èl temp dij tò patiment a sarà terminà. ²¹Tut èl tò pòpol a sarà dij giust, e 'l pais a sarà pèr sempe soa proprietà 'd lor. Lor a saran j'arbut èd mè vèrzé, a saran èl prodòt èd mè travaj, a saran la creassion èd mie man pèr mia glòria. ²²Èl minim an tra 'd vojàutri as multiplicherà pèr mila, èl pì cit èd vojàutri a vnirà a esse na nassion granda. Mi, èl Signor, i tarderai pa a porté tut sossì a compiment!”.

---

310 Cfr. Arvelassion 3:9.

311 Cfr. Arvelassion 21:23; 22:5.

61

Nosgnor a farà artorné giovo Sò pòpol

¹Lè Spìrit dël Signor sovran a l'é an mi, pèrchè Nosgnor a l'ha sernume³¹². A l'ha dame la comission ëd porté la bon-a neuva³¹³ ai pòver, ëd giuté coj ch'a l'han ël cheur crasà, ëd proclamé la liberassion dij pèrzoné e ch'a vèdran torna la lus coj ch'a son an caden-e³¹⁴; ²ëd proclamé l'ann ëd grassia 'd Nosgnor, ël di che nòstr Dé a farà giustissia, e 'd consolé tuti coj ch'a son sagrinà³¹⁵. ³A tuti coj ch'a pòrto 'l deul pèr Sion chiel a-j darà na corona³¹⁶ an leu 'd sënner, ël pèrfum ëd la festa³¹⁷ an leu dël pior dël deul, ëd ròbe sfarose³¹⁸ an leu dël dèscorament. Ant la giustissia ch'a 'rseivran, lor a saran coma la rol granda che 'l Signor a l'ha piantà pèr arvelé sò splendor.

⁴Lor a 'rcostruvran le ruin-e antiche e restaureran le sità devastà, chità 'nt la desolassion tant temp fà. ⁵Èd forèsté a soagneran ij vòstri strop, ëd forèsté a travajeran vòstri camp e vòstre vigne. ⁶I sareve ciamà: "Ij sacerdot dël Signor, ij ministr ëd nòstr Dé". I godreve le richèsse dle nassion e iv gloriereve 'd tuit ij bin ch'i arseivreve da lor. ⁷An leugh ëd la vèrgogna i arseivreve na dobia porsion d'onor. An leugh ëd l'umiliassion as arlegreran ëd la tèra ch'a 'rseivran. Eh, lor a arseivran na dobia porsion an soa tèra e a saran sodisfàit pèr sèmper. ⁸Pèrchè mi, ël Signor, i dago 'n grand valor a la giustissia e i l'hai 'n ghignon l'angustissia e la rapin-a. I arcompenserai mè pòpol pèrchè mi i son fedel. I farai con lor un pat ch'a dura pèr sèmper. ⁹Ij sò dissident a saran famos an tra le nassion, ij sò

---

312 O: "onsion" > "onzù", ch'a sta a l'origin dël tèrmin "Messia" e "Crist".

313 O: "èd fé coragi".

314 Cfr. Maté 11:5; Luca 7:22.

315 O: "ch'a l'han ël magon". Cfr. Maté 5:4. 6:1-2 cfr. Luca 4:18-19.

316 O: "un diadema".

317 O: "l'euli dla gòj".

318 O: "làude".

fieuj an tra ij pòpoj. Tuti coj ch'a-j vèdran a arconoss-ran che 'l Signor a l'ha benedije.

¹⁰I sarai pien ëd gòj pèr Nosgnor, mè Dé, pèrché chiel a l'ha 'rvestime con la vestimenta dla salvèssa e festonà con ël mantel ëd la giustissia. I smijo a nè spos con soa vestimenta 'd nòsse³¹⁹, i jè smijo a na sposa ch'a pòrta soa giòja³²⁰. ¹¹Nosgnor Dé a mostrerà soa giustissia a le nassion dël mond. Tùit a lo lauderan! Soa giustissia a sarà coma 'n giardin ant ël temp ëd le fior con ëd piante ch'a chërso daspèrtut!

62

Nosgnor a treuva Soa delissia an Sion

¹Pròpi pèrch' i veuj bin a Sion, i starai pa ciuto. Pròpi pèrch' i sosnisso Gerusalem, i peuss nen èstemne chiet. I chitrai nen ëd preghé pèr chila fina a a tant che soa giustissia a splendrà tanme 'l sol a primalba, e soa salvèssa³²¹ a brusrà tanme 'n flambò afoà. ²Le nassion a vèdran toa giustissia. Tùit ij rè dël mond a saran sbalucà da toa glòria. A ti at sarà dàit un nòm neuv da la boca midèma 'd Nosgnor. ³Nosgnor a tè tnrà an man parèj che tùit at vèddo - na coron-a splendrianta 'nt le man ëd Dé. ⁴Mai pì it saras ciamà "La sità bandonà" o "Tèra 'd desolassion". Tò nòm neuv a sarà: "Sità delissia 'd Nosgnor" e "La sposa 'd Dé", pèrché an ti Nosgnor a treuva soa delissia e at vorerà tanme soa sposa.

⁵Ij tò fieuj a faran anvers ëd ti un giurament ëd fidelità, Gerusalem, pròpi tanme 'n giovnèt ch'as angagia con na giovna. Antlora 'l Signor a s'arlegrerà an ti tanme nè spos ch'a s'arlegra 'd soa fomna. ⁶Gerusalem! I l'hai butà 'd vardie an sij tò murajon: lor a vijeran an preghiera neuit e di.

---

319 O: "cand ch'a porta un turban coma 'n sacerdot".

320 Cfr. Arvelassion 21:2.

321 O: "liberassion".

Pijeve gnun arpòs, vojàutri ch'i pregheve Nosgnor. ⁷Dé a Nosgnor gnun-a requie fin-a a tant che chiel a finiss sò travaj, fin-a a tant che chiel a fasa 'd Gerusalem l'orgheuj ëd la tèra.

⁸Nosgnor a l'ha giurà a tuta fòrsa³²²: "Mai pi it consignerai ai tò nemis. Mai pì a vniran dij guerié strangé pèr portete via tò forment e tò vin neuv. ⁹It ses ëstàit ti a coltivé 'l forment e ti 't lo mangeras ringrassand-ne Nosgnor. Ant le cort dël Templ i sareve vojàutri a bèive 'l vin ch'i l'ave torcià.

¹⁰Seurte fòra dai porton e preparé la stra parèj che mè pòpol a peussa 'rtorné. Spiané le strà, gavé le pere d'antrap ch'a-i son, aussé 'n drapò parèj che tute le nassion a lo vèddo. ¹¹Nosgnor a l'ha mandà 's mëssagi a tuit ij pais: "Dì al pòpol d'Israel: Vardé: vòstr Salvator a l'é an camin ch'a riva. Vardé, chiel a pòrta 'dcò n'arcompensa³²³".

¹²Lor a saran ciamà: "Èl pòpol sant", "Coj ch' ël Signor a l'ha riscatà". E Gerusalem a sarà ciamà: "Leugh ch'a l'é 'n piassè dè steie" e "La sità pì nen bandonà".

63

Èl guerié divin a l'é vitorios

¹Chi è-lo ch'a riva da Edam, da Bosra con la vesta colorà 'd ross? Chi ch'a l'é chiel-sì, magnifich an sò vestì, ch'a ven anans pien ëd fòrsa? A l'é mi, ch'i parlo con giustissia e chi l'hai 'l podèj ed salvé³²⁴.

²Pèrchè toa vesta a l'é rossa e toe vestimente a son parèj ëd coj ch'a pisto 'nt la tin-a? ³I l'hai pista³²⁵ ant la tin-a da sol, perchè a-i era gnun ch'a

---

322 O: "Con Soa man drita e con Sò bras potent".

323 Cfr. Isaia 40:10; Arvelassion 22:12.

324 O: "I son grandios a giuté".

325 Cfr. Arvelassion 14:20; 19:15.

podèissa giuteme. An mia ira i l'hai pistà ij mè nemis coma s'a fusso stàit d'uva. Sò sangh ëd lor a l'ha macià mia vestimenta³²⁶. ⁴Përchè 'l di dl'arvangia a l'era an mè cheur e a l'é rivà l'ann ëd mia liberassion.

⁵I l'hai vardà: a-i j'era gnun ch'am giutèissa; i l'hai beicà stupì: gnun ch'am sostnìssa. Anlora mè brass a l'ha giutame, a l'ha sostnume mè fot³²⁷. ⁶I l'hai scarpisà le gent con ràbia, i l'hai crasaje con flin-a, i l'hai fàit ëscore pèr tèra sò sangh³²⁸.

Preghiera përchè Nosgnor a anterven-a

⁷I veuj arcordé le grassie 'd Nosgnor, le laude dël Nosgnor, lòn che a l'ha fàit pèr noi. Grandios a l'é stàit sò amor anvers ëd la cà d'Israél. A l'ha tratane conform a soa bin, conform a soa misericòrdia granda. ⁸A l'ha dit: “Sicura, lor a son mè pòpol, ëd fieuj ch'am tradiran pa e a l'é stàit pèr lor un liberator ⁹ëd tùit ij sagrin. Nì un ch'a j'era mandà, nì n'àngel, ma chiel midem a l'ha salvaje; a l'ha liberaje con amor e compassion; a l'ha aussaje e portaje su da chiel tùit ij di dël passà. ¹⁰Ma lor a son arvirasse e a l'han nacià sò Sant Ëspìrit. Pèr lòn chiel a l'é vnùit a esse sò nemis e a l'ha bogiaje guèra.

¹¹Antlora a son aviasne dij di d'antan, ëd Mosè sò servent. Anté ch'a l'é col che a l'ha fàit seurte da l'eva dël Nil ël bergé 'd sò strop? Andova é-lo col che a l'ha ispiralo con sò Sant Ëspìrit; ¹²col ch'a l'ha fàit marcé sò brass glorios a la drita 'd Mosè, ch'a l'ha spartì j'aque dë 'dnans ëd lor, parèj che sò nòm a l'é dventà sempitern³²⁹; ¹³col che a l'ha faje andé anans antrames ëd j'onde parèj d'un caval ant la vàuada? A son pa antrapasse, ¹⁴coma në strop ch'a cala giù per la valada: l'èspìrit dël Signor a jë mnava a

---

326 Cfr. Arvelassion 19:13.

327 Cfr. Isaia 59:16.

328 63:1-6 cfr. Isaia 34:5-17; Geremia 49:7-2; Ezechiel 25:12-14; 35:1-15; Amos 1:11-12; Abdia 1-14; Malachia 1:2-5.

329 Cfr. Surtia 14:21.

la sosta. Përparèj ti 't l'has ëmnà toa gent, për fete 'n nòm glorios. ¹⁵Varda dal cel e bèica da toa ca santa e gloriosa. Dova son-ne tò angage e toa potensa, èl frisson ëd tò grinor e toa misericòrdia? Sfòrs-te pa d'esse andiferent ¹⁶përchè ti 't ses nòst pare, da già che Abraham an arconòss nen e Israel as n'avisa pa 'd nojàutri. Ti, Signor, it ses nòst pare, da sèmper it ses ciamate nòst Salvator. ¹⁷Përchè, Nosgnor, it ën lasse virolé leugn da toa stra e it lasse che nòst cheur as andurissa tant ch'a l'àbia pa pì tèmme 'd Ti? Torna për amor dij tò servent, për grinor ëd le tribù, toa ardità. ¹⁸Përchè ij pervers a l'han ëscarpisà tò Santuari, nòsti nemis a l'han dëssacrà tò leu sant? ¹⁹Nojàutri isoma vnùit esse parèj ëd coj che ti 't l'has mai dominà e che a l'han mai anvocà tò nòm.

64

¹Nosgnor! Se mach i të squarsèisse ij cej e it calèisse giù! Le montagne a tramblerìo dè 'dnans a ti! ²Coma ch'a fà 'l feu cand ch' a brusa 'l bòsch sèch o ch'a fà beuje l'eva, che ij tò aversari a sapio coma ch'it ses e che le nassion a tèrmolo për motiv ëd toa presensa. ³Cand che ti it l'avìe ciapane 'd sorprèisa con ëd portent afros, it j'ere calà giù e le montagne a l'avìo tramblà dè 'dnans a ti. ⁴Da cand ch'a l'é nà 'l mond gnun a l'avìa mai sentù o vèddù n'àutr Dé coma ch'it ses ti, un Dé ch'a fasa 'd còse parèj për coj ch'a l'han fiusa an chiel³³⁰. ⁵Ti 't daghe 'l bin ëvnù a coj ch'a l'han piassà a fé lòn ch'a l'é giust e ch'a scoto ij tò comandament. Varda, it j'ere anrabiate cand che noi con costansa i-j trasgredìo. Coma podrìa-la mai esse salvà 'd gent coma nojàutri?

---

330 Cfr. 1 Corint 2:9.

⁶I soma tùit anfèttà e antamnà dal pecà. Fin-a ij nòstri mej èsfòrs³³¹, dè 'dnans a ti, a son nen d'àutr che 'd pate³³² anflà 'd grassa³³³. Parèj 'd feuje d'otogn, i vnoma sèch e crojoma, e ij nòstri pecà an pòrto via tanme 'l vent.

⁷Pura gnun a 'nvòca tò nom, nì at sùplica misericòrdia. A l'é pèr lòn ch' it ses èslontanate da nojàutri³³⁴ e 't l'has bandonane al podèj dij nòstri pecà³³⁵.

⁸Contut, Nosgnor, ti 't ses nòstr Pare. Nojàutri i soma la crèja e ti 't ses èl tupiné. Tuti nojàutri i soma 'l prodòt èd tò travaj³³⁶. ⁹Sie nen tant anrabià con nojàutri! Guerna pa pèr sèmper la memòria dij nòstri pecà. Vard-ne bin: tuti nojàutri i soma tò pòpol! ¹⁰Toe sità sante a son dventà 'n desert. Sion a l'é dventà na desolassion. A-i son mach èd ruin-e a Gerusalem.

¹¹Nòstr templi sant e fiamengh, ch'a l'era nòstr orgheuj e gòj, èl leugh anté che nòstri vej at laudavo, a l'han daje feu e tute le ròbe 'd valor ch' a-i j'ero a son èstàite portà via³³⁷. ¹²Dè 'dnans a tut sossì, coma ch'it peudes-to seguité a fé visa 'd nen³³⁸? Seguitaras-to a sté ciuto e a castighene?

65

Èl giudissi 'd Nosgnor

¹Nosgnor a dis: "I j'era bin dispòst a rësponde, ma gnun a l'ha ciamame d'agiut; i j'era bin pront a d'esse trovà, ma gnun a l'ha sèrcame. I l'avìa dit: "Vardme sì" a 'n pòpol ch'a 'nvocava pa mè nòm³³⁹. ²Pèr tut èl di i l'hai tenù mie man dèstèise anvers a 'n pòpol arviros ch'a séguita dij senté

---

331 O: "nòstre euvre bon-e", "euvre 'd giustissia".

332 O: "na vestimenta".

333 O: "èd sangh èd mèstruassion", dè spòrch ch'a ven pa via.

334 O: "It l'has stèrmene tóa facia", "l'has virane le spale".

335 "A le consequense afrose 'd nòstri pecà"

336 O: "èd toe man"

337 O: "distruvije".

338 O: "coma che peudes-to ancora arfudete 'd giutene?".

339 Cfr. Roman 10:20.

ch'a son pa bon e ch'a va dapress ai sò sghiribiss³⁴⁰. ³A l'é 'n pòpol ch'am pròvoca e ch'a adòra senza vèrgògna d'àutri dio; ant ëd giardin sacrà lor a sacrìfico 'd vùtime e a bruso d'ancens ansima j'autar dij pagan³⁴¹. ⁴Èd neuit lor a van an gir ant ij simanteri e a rendo l'adorassion ai mòrt. A mangio carn ëd crin e a rostisso lòn ch'a l'ha pa da esse mangià. ⁵Pura, lor a diso l'un a l'àutr: "Venme nen tant davzin: it podrie antamneme! I son pì sant che ti!". Sta gent a l'é tanme dè spussa a mie nariss, tanme n'odor gram³⁴² ch'a veul pa andess-ne via! ⁶Ch'a sàpio che mi i ten-o tut pèr ëscrit! I starai nen ciuto. I-j farai paghé tut: eh, i-j darai la paga ch'a mérito! ⁷I-j farai paghé pr' ij sò pecà e fin-a pèr coj dij sò antich. I lo diso mi, ël Signor. Pèr motiv ch'a bruso d'ancens an sle montagne e ch'am ofendo an sle colin-e, i-j farai spurgé tut".

⁸Parèj a dis Nosgnor: "Malgré tut lòn, i j'anientrai pa tuti, pèrchè pròpi coma ch'as treuvo ant l'istessa vis ëd rape d'uva bon-a e d'uva grama (e cheidun a dis giust: 'Campje via nen tuti, cheidun-a ëd cole rape a l'é bon-a!'), parèj mi i anientrai pa tut Israel, pèrchè là i l'hai ancora dij sèrvent ch'a son a pòst. ⁹I tenrai da cont ch'a-i é na resta fedel dël pòpol d'Israel e 'd Giuda ch'a l'avran da arsèive mia tèra. Coj ch'a-j serno a nê saran ardité, e ij mè sèrvent a vivran ambelelà. ¹⁰La pian-a 'd Saron a sarà torna pien-a 'd feje; la val d'Acor³⁴³ a sarà 'n leu pèr pasturé le vache; coj ch'am sèrco a n'arseivran ij benefissi.

¹¹Ma pròpi pèrchè j'àutri a l'han chitame, mi, ël Signor, e a son dësmentiasse dël Templi, e pèr motiv ch'i l'eve prontà 'd feste an onor dël Dé dël Destin e i l'eve smonuje 'd vin, ¹²parèj mi iv destinrai a la spa. Tuti vojàutri iv butreve an ginojon dè 'dnans al bòja. Lolì a l'é pèrchè cand i l'hai ciamave, voi i l'eve pa dame na rëspòsta, cand mi i l'hai parlà voi i l'eve pa scotame. I l'eve pecà 'd propòsit pròpi dè 'dnans a mi e i l'eve

---

340 Cfr. Roman 10:21.

341 O: "carn ch'a l'é nen pura".

342 O: "àgher".

343 Cfr. Giosué 7:24-26.

semnù ‘d fé lòn ch’am dëspias. ¹³Ore donca, mi, ël Signor Dé, iv faso savèj sòn: ‘Ij mè sërvent a mangeran, ma vojàutri i meuirereve ‘d fam; ij mè sërvent a podran bèive, ma vojàutri i l’avreve sèj. Ij mè sërvent a s’arlegreran, ma vojàutri i sareve trist e pien d’onta. ¹⁴Ij mè sërvent a canteran ëd gòj, ma vojàutri i crijereve ‘d dolor e ‘d disperassion. ¹⁵Vòstr nòm a vnirà a esse n’ingiuria pèr mia gent, pèrchè ‘l sovràn Signor av antèrpirsà e a ciamrà ij sò sërvent genit con n’àutr nòm. ¹⁶Tuti coj ch’a ciamran na benedission o ch’a voreran fé ‘n vòt a lo faran pr ël nòm dël Dé dla vrità.

Un cel neuv e na neuva tèra

“Tuti as dësmentieran dij dësastr dël passà pèrchè i chitrai d’esse anrabià. ¹⁷I farai un cel neuv e na tèra neuva³⁴⁴. Gnun a s’arcordrà pì dël passà, a-i pensrà pì nen. ¹⁸Arlegreve, spricé ‘d na gòj eterna pèr lòn ch’i son an camin ëd creé. Vardé! I creerai Gerusalem com un leugh ëd gòj. Soa gent a sarà na sorgiss d’ argiojissansa! ¹⁹Mi midem i spricerai ‘d gòj pèr Gerusalem e i m’arlegrerai pèr mè pòpol. As sentirà pa pi dij pior nì ‘d crij ëd dolor³⁴⁵. ²⁰A meureran pa pì ‘d masnà ch’a l’han mach pòchi di ‘d vita, nì ‘d gent ch’a sia nen rivà a na vejëssa granda. A meureran giovo coj ch’a meureran a sent agn d’età. Mach coj ch’a saran maledì a meureran a col’età! ²¹A butran an pé ‘d ca e a-i jë staran pr’ un longh temp, a pianteran ëd vigne e a në mangeran ij frut. ²²A fabbricheran pi nen pèrchè n’àutr a-i staga, e a pianteran pi nen pèrchè n’àutr a-i mangia. Mè pòpol a vivrà tant coma j’erbo ch’a l’avran piantà: mè pòpol semnù a l’avrà tut ël temp ch’a veul pèr gòde ‘d lòn ch’a l’avran vagnà con fatica. ²³A travajeran pa pèr nen, e ij sò fieuj a saran pì nen destinà ai sagrin. Pèrchè lor a son ël pòpol che Nosgnor a benediss, e ‘dcò ij sò fieuj e fije a saran benedì. ²⁴Fin-a anans ch’a m’anvòco, già i-j rëspondrai, a saran ancora lì a preghé che già i-j l’avrai scotaje. ²⁵Èl luv e l’agnel a pastureran ansema. Èl leon a

---

344 Cfr. Isaia 66:22; 2 Pero 3:13; Arvelassion 21:1.

345 Cfr. Arvelassion 21:4.

mangerà 'd fen tanme na vaca³⁴⁶. Ma le serp a mangeran ëd póer. An coj di-lì a-i sarà gnun ch'as farà 'd mal o ch'a patissa la distrussion an mè Mont Sant. I lo diso mi, ël Signor”.

66

¹Parèj a dis Nosgnor: "Ij cej a son mè tròno³⁴⁷ e la tèra 'l taboret dij mè pé³⁴⁸. Podries-to mai feme 'n templi parija? Podries-to mai fabricheme na ca anté che mi i peussa arposeme? ²Mie man mideme a l'han fàit ij cej e la tèra; lor e tut lòn ch'a conten-o a l'é mè. Mi, ël Signor, i l'hai parlà. I darai mà benedission a coj ch'a l'han ëd cheur ùmil e contri e ch'a l'han ëd rispet³⁴⁹ për mia paròla³⁵⁰.

³Ma coj ch'a penso 'd savèjne mej che mi e ch'a pijo gust a fé 'd ròbe detestabij, soe oferte 'd lor a saran pa acetà. Cora che 'd gent parija a sacrifica un beu, lolì a l'é coma s'a l'avèisso sacrificà n'òm. Cand che lor a sacrifico 'n babèro a l'é coma s'a l'avèisso sacrificà 'n can! Cand ch'a pòrto n'oferta 'd gran, a l'é coma s'a l'avèisso portà 'l sangh d'un crin. Cora ch'a bruso d'ancens, a l'é coma s'a l'avèisso benedì n'idol. ⁴A lor i-j manderai 'd grand sagrin, tut lòn ch'a n'han tèmma, përchè i l'hai ciamà e gnun a l'ha rëspondume; i l'hai parlà e gnun a l'ha scotà. A l'han peccà a pòsta dè 'dnans ai mè euj midesim e a l'han decidù 'd fé pròpi lòn ch'a san che mi i l'hai an ghignon.

---

346 Cfr. Isaia 11:6-9.

347 Cfr. Maté 5:34; 23:22.

348 Cfr. Maté 5:35.

349 O: "tèmma", "timor", "ch'a tèrmolo".

350 66:1-2 cfr. At 7:49-50.

La vnù final dël Signor

⁵Scoté la paròla 'd Nosgnor, vojàutri ch'i l'eve 'd rispet ëd mia paròla! Vòstri frej ch'a l'han vojàutri an ghignon e ch'av arposso (parèj a diso) për motiv ëd mè nòm, a diso: 'Ch' ël Signor a mostra soa glòria! E vojàutri, fene vèdde vòstra gòj!'. Ma lor a saran dësvergognà³⁵¹.

⁶As sent da la sità coma 'l rabel ëd na bataja; as sent dal templi un brut ciadel: a l'é la vos ëd Nosgnor ch'a paga ai sò nemis lòn ch'a mérito³⁵².

⁷Anans d'avèj ij dolor dëscobi dël part a l'ha partorì; prima d'avèj dij dolor, a l'ha catà 'n fieul mas-cc³⁵³. ⁸Chi ch'a l'ha mai sentù na ròba parìja; chi ch'a l'ha mai vèddù 'd ròbe parèj? Nass-lo fòrse un pais ant un di? Podria-la na nassion nasse ant un sol moment? ⁹"Mi ch'i doverto la fàuda dla mare, farài-ne pa partorì?" a dis Nosgnor; "Mi ch'i pèrmëtto 'l concepiment, i sarerìa peuj 'l sen përchè la masnà a nassa pa?" - a chiama tò Dé,

¹⁰Argiojì con Gerusalem, arfèstíe për chila, voi ch'i-j veule bin! Fé part ëd soa gòj granda, tuti vojàutri ch'i l'avìe pijà part a sò deul. ¹¹Parèj i popereve da sò sen prosperos e i v'arpatreve 'd consolassion; i sucereve con gòj squisìa dla bondosità 'd soe pupe. ¹²Pèrchè ansì a dis Nosgnor: "Vardé, mi i farai score anvers ëd chila la prosperità; parèj d'un torent an bùria la richèssa dle gent; ij sò pcit a saran portà an sij brass; an sij ginoj a saran sulià.

¹³Tanme na mare ch'a consola soa masnà, parèj mi iv consolerai, e voi i sareve consolà an Gerusalem". ¹⁴Cand ch'i vèdreve sossì i sareve content e i dësbandireve coma d'erba. Nosgnor a farà vèdde sò podèj ai sò sèrvent e soa flin-a ai sò nemis. ¹⁵Vardé, Nosgnor a riva tanme 'd feu, ij sò chèr ëd guèra coma na tempesta, e loli për manifesté soa flin-a furiosa, sò crij 'd

---

351 O: "confondù".

352 O: "ël contracambi".

353 Cfr. Arvelassion 12:5.

guèra, ij sò dard afoà. ¹⁶A l'è parèj che Nosgnor a giùdica l'umanità con èl feu e soa spa; Nosgnor a farà meuire motobin èd gent.

¹⁷Pèr lòn ch'a rësguarda coj ch'as fan consacré e purifiché pèr podèj andeje dré ai sò celebrant ch'a rendo l'adorassion ant ij vèrzé sacrà; coj ch'a mangio la carn èd crin e d'àucre creature ch'a fan strì, com ij giari lor a saran tùit ansema dèsterminà, a dis Nosgnor.

Tuti a adoreran Nosgnor

¹⁸"Mi i l'hai an òdio lòn ch'a fan e a penso! A l'é rivà 'l temp pr' archeuje tute le nassion e le lenghe; lor a vniran e a saran èd testimòni 'd mè splendor. ¹⁹An tra 'd lor i farai 'd portent³⁵⁴ e peui i mandrai cheidun èd coj ch'a saran restà anvers le nassion - a Tarsis, Pul, Lud (bin conossù pr' ij sò arcé), Tubal, Iavan, e a coj pais da leugn ch'a l'han mai sentù 'd mi o mai vèddù mè splendor. A saran lor a conté a le nassion èd mè splendor. ²⁰Antlora, a saran lor a fé 'rtorné vòstri compatriòta da tute le nassion anté ch'a stan coma n' oferta pr' èl Signor. A-j porteran montà an sù 'd cavaj, èd chèr, èd vagon, èd bardòt, e 'd gamej fin-a a mè mont sant a Gerusalem", a dis Nosgnor, "pròpi coma che j'israelita a pòrto soe oferte al templi dël Signor ant èd vas purificà. ²¹An tra 'd lor mi midésim i sernrai dij sacerdot e dij Levita", a dis Nosgnor.

²²Pròpi coma ij cej neuv e la neuva tèra³⁵⁵ ch'i son an camin èd fé, lor a restran stàbij dè 'dnans èd mi", a dis Nosgnor.

A l'é parèj chej ij vòstri dèssendent e vòst nòm a restrà pèr sèmpèr. ²³Da 'n mèis a l'àucre e da 'n saba al pròssim, tuti a vniran a rend-me onor - a lo dis Nosgnor. ²⁴"Peui lor a seurtiran e a daran në sguard ai cadàver èd coj ch'a son arvirasse contra 'd mi, pèrchè ij verm ch'a-j mangio a meuireran mai, e

---

354 O: "I aussrà an mes a lor un drapò".

355 Cfr. Isaia 65:17; 2 Pero 3:13; Arvelassion 21:1.

l' feu ch'a-j consuma a sarà mai dèstissà. Tùit a trovran sè spetàcol coma cheicòsa da fé granì la pel.

Tàula

Introduccion a l'euvera complèta dla Neuva Bibia an Lengha piemontèisa	3
Èl liber d'Isaia.....	4
Introduccion.....	4
Prima part: capìtoj 1-39.....	4
Sconda part: capìtoj 40-55.....	5
Tersa part: capìtoj 56-66.....	6
1.....	7
Introduccion.....	7
Nosgnor a acusa Israel d'arvira.....	7
Ij servissi religios a l'han gnun valor senza giustissia.....	8
Gerusalem, la sità nen fedel.....	9
2.....	9
Èl Regn ëd Nosgnor ch'a vnirà.....	9
Èl di 'd Nosgnor.....	10
3.....	11
Disórdin ant ël regn ëd Giuda.....	11
J'acuse 'd Nosgnor ai dirigent dël pòpol.....	12
Contra le fomne 'd Gerusalem.....	12
4.....	13
Ij dzorvivù 'd Gerusalem.....	13
5.....	14
La canson dla vigna.....	14
Contra 'd coj ch'a governo Giuda.....	15
La zara 'd Nosgnor.....	16
6.....	17
La vocassion d'Isaia.....	17
7.....	18
Un mëssagi pèr ël rè Acas.....	18
Èl segn dl'Emanuel.....	19
8.....	20

Un fiuel d’Isaia, un segn pèr Israel.....	20
Anonsi dl’invasion assira.....	20
Mission dël profeta.....	21
9.....	22
Èl giudissi 'd Dé a ven carià na vira 'd pì.....	23
10.....	24
Castigh dij governant ëd Giuda.....	24
Castigh dël rè d’Assiria.....	24
La pcita resta d’Israel.....	25
J’Assir a saran castigà.....	26
Èl nemis as avzin-a a Gerusalem.....	26
11.....	27
Èl dissident dël rè David.....	27
L’artorn dij deportà.....	28
12.....	28
Càntich ëd ringrassiamet pèr la salvëssa arseivùà.....	28
13.....	29
Contra 'd Babilònia.....	29
14.....	31
Ij deportà a ‘rtoneran.....	31
Sàtira contra ‘l rè ‘d Babilònia.....	31
Dërota dj’Assir.....	33
Contra ij Filisté.....	33
15.....	34
Contra d’ Moab.....	34
16.....	35
Moab a ciama d’agiut a Gerusalem.....	35
Rispostà negativa ‘d Gerusalem.....	35
17.....	36
Giudissi ‘d Nosgnor contra 'd Damasch.....	36
18.....	38
Avertiment ai faraon etiòpich.....	38
19.....	40
Giudissi contra l’Egit.....	40
Na speransa pèr l’Egit.....	41
20.....	43
Un messagi a propòsit dl’Egit e dl’Etiòpia.....	43
21.....	44
Nosgnor a giudicherà Babilònia.....	44

Brute neuve da Seir.....	45
Nosgnor a giudicherà l'Arabia.....	45
22.....	46
Nosgnor a giudicherà Gerusalem.....	46
23.....	48
La condan-a 'd Nosgnor contra 'd Tir.....	48
24.....	51
Èl giudissi 'd Nosgnor su tuta la tèra.....	51
Nosgnor a vnirà esse rè.....	53
25.....	53
26.....	55
Na càntica 'd làude a Nosgnor.....	55
27.....	57
28.....	58
Nosgnor a giudicherà Efraim.....	58
Nosgnor a giudicherà Gerusalem.....	60
29.....	62
Ariel assedià.....	62
Èl pòpol ëd Dé a l'ha gnun-a sensibilità spiritual.....	63
As ancamin-o ij cangiament.....	64
30.....	64
L'aleansa con l'Egit a sarà 'd gnun-a utilità.....	64
Nosgnor a chiterà pa sò pòpol.....	66
31.....	68
Chërde che l'Egit a vnirà an agiùt a l'é n'ilusion.....	68
Nosgnor a dësfigerà Sion.....	68
32.....	69
Giustissia e saviëssa a prevalran.....	69
Nosgnor a dà vera securëssa.....	70
33.....	71
Nosgnor a va a ristabilì Sion.....	71
34.....	74
Un mësseggi pèr le nassion.....	74
35.....	75
Artorn a Sion.....	75
36.....	76
L'Assiria a 'nvad Giuda.....	76
37.....	79
Esechia a sërca l'agiùt ëd Nosgnor.....	79

Isaia a fà la predission che Giuda a sarà liberà.....	80
38.....	82
La maladià e la varigion d'Esechia.....	82
Cànica 'd grassie d'Esechia.....	82
39.....	84
Ëd nunci da Babilònia a fan na vìsita a Esechia.....	84
40.....	85
Nosgnor a consóla sò pòpol.....	85
Ël Creator, sovran dël mond.....	86
41.....	88
Nosgnor a dësfiga le nassion.....	88
Nosgnor a guerna sò pòpol.....	88
Ël desert a sarà arnovà.....	89
Nosgnor a dësvergògna j'ìdoj.....	90
42.....	91
Ël sèrvent ëd Nosgnor.....	91
Imn a Nosgnor vitorios.....	92
Un pòpol ciòggn e bòrgno.....	92
43.....	93
Nosgnor, ël Salvator d'Israel.....	93
Israel, testimòni 'd Nosgnor.....	94
Na neuva stra ant ël desert.....	94
Nosgnor a denunzia la colpa d'Israel.....	95
44.....	95
Nosgnor a arnovrà Israel.....	95
Ël contrassens ëd l'idolatrià.....	96
La restaurassion ëd Gerusalem.....	97
45.....	98
Ciro, l'òm che Nosgnor a l'ha sernù.....	98
Nosgnor a dà n'avertiment.....	99
La conversion futura dij pagan.....	100
46.....	101
Ij dé fàuss ëd Babilònia.....	101
47.....	102
Predission ëd la crova 'd Babilònia.....	102
48.....	103
Apel ëd Nosgnor a j'esilià.....	103
Libertà da Babilònia.....	104
49.....	105

Èl servent ëd Nosgnor.....	105
Artorn dij deportà.....	106
Nosgnor a l'è tanme na mare për soa gent.....	107
50.....	108
Èl servent dël Signor (ters cant).....	109
51.....	110
Na salvassion ch'a dura për sèmper.....	110
Nosgnor a libererà torna Israel.....	111
Gerusalem a patirà pì nen.....	111
52.....	112
Liberassion për Gerusalem.....	112
Ij patiment dël servitor dël Signor.....	113
53.....	114
54.....	115
Glòria ant l'avni 'd Gerusalem.....	115
55.....	117
N'anvit ëd Nosgnor.....	117
56.....	118
Èd benedission për tute le gent.....	118
La condana dij cap ch'a fan pa sò dover.....	119
57.....	120
Condan-a dla divossion idolatra.....	120
Dé a përdon-a coj ch'as arpentisso.....	121
58.....	122
Èl digiun ch'a-j pias a Nosgnor.....	122
Èl saba, di consacrà a Nosgnor.....	123
59.....	123
Ij senté dl'angustissia.....	123
Èl pòpol ëd Nosgnor a 'rconòss ij sò peccà.....	124
Nosgnor a libera Sion.....	125
60.....	126
Un ciàir dzora 'd Gerusalem.....	126
61.....	128
Nosgnor a farà artorné giovo Sò pòpol.....	128
62.....	129
Nosgnor a treuva Soa delissia an Sion.....	129
63.....	130
Èl guerié divin a l'è vitorios.....	130
Preghiera përchè Nosgnor a anterven-a.....	131

64.....	132
65.....	133
Èl giudissi ‘d Nosgnor.....	133
Un cel neuv e na neuva tèra.....	135
66.....	136
La vnùta final dël Signor.....	137
Tuti a adoreran Nosgnor.....	138